

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

10544 *Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Societats de Capital.*

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Este reial decret legislatiu complix la previsió que figura en la disposició final sèptima de la Llei 3/2009, de 3 d'abril, sobre modificacions estructurals de les societats mercantils, que habilita el Govern perquè, en el termini de dotze mesos, refonga en un únic text, sota el títol de «Llei de Societats de Capital», les normes legals que eixa disposició enumera. D'esta manera se supera la tradicional regulació separada de les formes o tipus socials designades amb eixa expressió genèrica, que ara, en ascendir a títol de la Llei, aconseguix rang definidor.

La divisió en dos lleis especials del règim jurídic de les societats anònimes i de les societats de responsabilitat limitada no va ser conseqüència tant del procés de descodificació, sinó del fet que l'extensió de la normativa no permetia la inclusió d'eixos règims jurídics dins del Codi de Comerç de 1885, que dedicava pocs articles a les societats anònimes i que, per raó del moment en què es va elaborar, desconeixia les societats de responsabilitat limitada. Es van promulgar així les lleis de 1951 i de 1953 –la primera de notable perfecció tècnica per a l'època en què va ser promulgada– com a textos legals independents, característica que s'ha mantingut des de llavors com a tret de la legislació societària espanyola. En compte de la regulació en una única llei, el legislador ha afrontat en moments successius i de manera separada l'articulació de la disciplina de les societats de capital.

Esta dualitat o fins i tot pluralitat de «continents» –quan la Llei 19/1989, de 25 de juliol, decidix que la nova regulació de les societats comanditàries per accions s'incloga en el Codi, i quan la Llei 26/2003, de 17 de juliol, introduïx un títol nou, el títol X, en la Llei del Mercat de Valors, dedicat a les societats anònimes cotitzades– no hauria suscitat especials problemes si el «contingut» estiguera prou coordinat. Encara que el legislador ha tractat d'aconseguir eixa coordinació, ja siga a través de la tècnica de la repetició de normes –que, no obstant això, no sempre és absoluta–, ja siga amb el recurs a l'instrument de les remissions, el resultat no ha sigut plenament satisfactori. A més, després de les grans reformes realitzades a finals del segle passat –la ja esmentada Llei 19/1989, de 25 de juliol i la Llei 2/1995, de 23 de març–, hi ha descoordinacions, imperfeccions i llacunes respecte de les quals doctrina i jurisprudència han oferit solucions legals divergents sense que hi haja raó suficient. Per això les Corts Generals han considerat necessari encomanar al Govern l'elaboració d'un text refós de les normes legals sobre societats de capital, i han reunit en un text únic el contingut d'eixes dos lleis especials, amb la important addició d'aquella part de la Llei del Mercat de Valors que regula els aspectes més purament societaris de les societats anònimes amb valors admesos a negociació en un mercat secundari oficial i amb l'addició dels articles que el Codi Mercantil dedica a la comanditària per accions, forma social derivada, de molt escassa utilització en la pràctica. Un únic cos legal ha de contindre la totalitat de la regulació legal general de les societats de capital, sense més excepció que la derivada de la pròpia Llei de Modificacions Estructurals –en què es conté l'habilitació–, el contingut de la qual, per estar referit a qualsevol classe de societats mercantils, incloent-hi les «societats de persones», no podia incloure's, sense alguna incoherència, en eixa refosa. Es tracta d'una tasca d'extraordinària importància, ja

que la gran majoria de les societats constituïdes i operants al nostre país o són limitades o són anònimes; però es tracta també d'una tasca que comporta no poques dificultats.

II

Les Corts Generals han establert el mètode i, al mateix temps, els límits de l'encàrrec al poder executiu: eixe únic text legal ha de ser el resultat de la regularització, l'aclariment i l'harmonització dels textos legals plurals que s'han indicat abans. La refosa no pot limitar-se, doncs, a una mera juxtaposició d'articles, sinó que exigeix desenrotllar una complexa actuació a favor d'eixe triple objectiu, en el qual, per raó de l'interés general, descansa la decisió legal. Al redactar el text refós, el Govern no s'ha limitat a reproduir les normes legals objecte de la refosa, sinó que s'ha hagut d'incidir en eixa normativa en una delicada labor per a complir fidelment la comanda rebuda.

Regularitzar significa ajustar, reglar o posar en orde. Al servei d'eixa regularització s'ha modificat, de vegades, la sistemàtica, al mateix temps que s'han intentat reduir les imperfeccions de les proposicions normatives. Naturalment, el text refós conté la integritat del que refon. Ni s'han suprimit aquelles parts que l'experiència ha pogut evidenciar obsoletes, ni s'han modificat les solucions arbitrades per la llei encara que la pràctica haja posat en dubte l'eficiència i destacat el cost d'aplicació, ni s'han incorporat regles que encara no han aconseguit reconeixement legislatiu anticipant la previsible solució. Però un text refós que isquera a la llum sense eixa imperativa regularització trairia els termes de l'habilitació conferida.

Junt amb la regularització, l'habilitació exigeix aclarir, és a dir, eliminar, en la mesura que siga possible, els dubtes d'interpretació que susciten els textos legals, determinant l'exacte abast de les normes. De vegades –molt poques–, la mateixa sistemàtica permet aconseguir eixe resultat; la majoria de les vegades es necessita precisar el que la norma diu amb eliminació d'allò que dificulta la comprensió, la modificació de fórmules de poc èxit o la incorporació dels elements indispensables per a facilitar la intel·ligència. D'esta manera, en compte de procedir a reformar els textos legals, es concreta el sentit de les normes, i així es perfecciona el conjunt sense necessitat de substitucions.

En fi, el mandat d'harmonització imposa la supressió de divergències d'expressió legal, unificant i actualitzant la terminologia, i imposa sobretot superar les discordances derivades de l'anterior procés legislatiu. En este sentit, el text refós ha procedit a una molt important generalització o extensió normativa de solucions originàriament establides per a una sola de les societats de capital, amb la qual cosa s'evita no solament remissions, sinó també haver d'acudir a raonaments a la recerca d'identitat de raó. Esta harmonització era particularment necessària pel que fa a la determinació de la competència de la junta general i, sobretot, pel que fa a la dissolució i liquidació de les societats de capital, perquè contrastava el molt envellit capítol IX de la Llei de Societats Anònimes amb el molt més modern capítol X de la Llei de Societats de Responsabilitat Limitada, que s'ha pres com a base per a la refosa.

III

Eixe triple criteri pot conduir a resultats positius en un sistema legislatiu com l'espanyol en el qual les societats de responsabilitat limitada –de bon tros, les que atrauen la preferència dels operadors econòmics– s'han configurat tradicionalment més com unes anònimes simplifcades i flexibles que com a societats personalistes en què els socis gaudisquen del benefici de responsabilitat pels deutes contrets en nom de la societat. A Espanya les limitades no són una anònima «per fora» i una col·lectiva «per dins». A pesar del sincretisme del règim jurídic de les societats de responsabilitat limitada, en el qual es combinen elements procedents de molt distints models legislatius, preval en eixe règim l'adscripció a la matriu comuna de les societats de capital, amb estructura corporativa relativament rígida. L'èxit en la pràctica espanyola d'eixa tradicional opció de política legislativa posa de manifest l'encert dels legisladors de 1953 i de 1995, i són pocs els casos en què, dins del límit infranquejable representat per les normes imperatives i pels principis configuradors, l'autonomia privada ha decidit afegir algun matís personalista.

Esta unitat substancial entre les diferents formes de les societats de capital s'aprecia amb més claredat, si és possible, per la sistemàtica del text refós, que ha renunciat a una possible divisió entre «parts generals» i «parts especials», que articula els textos per raó de matèries, amb les oportunes generalitzacions, sense perjuí de consignar, dins de cada capítol o secció, o fins i tot dins de cada article, les especialitats de cada forma social quan realment i efectivament existisquen. Amb tot, l'intendent podrà apreciar que la impossibilitat de franquejar els límits de l'habilitació deixa oberts interrogants sobre el sentit d'algunes solucions diferents per raó de la forma social triada.

IV

En el pla teòric la distinció entre les societats anònimes i les societats de responsabilitat limitada descansa en una doble característica: mentres que les primeres són societats naturalment obertes, les societats de responsabilitat limitada són societats essencialment tancades; mentres que les primeres són societats amb un rígid sistema de defensa del capital social, xifra de retenció i, per tant, de garantia per als creditors socials, les segones, de vegades, substituïxen eixos mecanismes de defensa –a vegades més formals que efectius– per règims de responsabilitat, amb la consegüent major flexibilitat de la normativa. No és procedent ara fer pronòstics sobre el futur del capital com a tècnica de tutela dels tercers –tema que només serà possible afrontar adequadament en el marc supranacional de la Unió Europea–, però sí que interessa assenyalar que eixa contraposició tipològica entre societats obertes i societats tancades no és absoluta, perquè, com la realitat ensenya, la gran majoria de les societats anònimes espanyoles –excepte, òbviament, les cotitzades– són societats els estatuts de les quals contenen clàusules limitadores de la lliure transmissibilitat de les accions. El model legal subjacent no es correspon amb el model real, i esta circumstància ha sigut tinguda en compte pel legislador espanyol i ha degut ser presa en consideració a l'hora d'elaborar el text refós. Es produïx així, en eixe pla de la realitat, una superposició de formes socials, en el sentit que per a unes mateixes necessitats –les que són específiques de les societats tancades– s'ofereix a l'elecció dels particulars dos formes socials diferents, concebudes amb diferent grau d'imperativitat, sense que el sentit d'eixa dualitat pugua apreciar-se sempre amb claredat. D'esta manera queda sense resposta la pregunta de quin ha de ser en el futur la relació entre les dos formes principals de les societats de capital i la de si el trànsit de l'una a l'altra ha de respectar els requisits establits per a la transformació o si s'ha de facilitar mitjançant tècniques més àgils i senzilles. Més que una rígida contraposició per raó de la forma social triada, la distinció essencial radicaria a tindre o no la condició de societat cotitzada. L'important paper de les societats cotitzades en els mercats de capitals fa necessària una intervenció pública en l'activitat econòmica orientada d'una banda a la protecció a l'inversor i, de l'altra, a l'estabilitat, l'eficiència i el bon funcionament dels mercats financers.

En este sentit, cal tindre en compte que la regulació de les societats cotitzades quedarà sistematitzada, d'una banda, en este text refós, per a arregar els aspectes econòmics eminentment societaris i, d'una altra, en la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, on apareix la regulació del vessant financer d'este tipus de societats, presidida fonamentalment pel principi de transparència per a assegurar el bon funcionament dels mercats i la protecció a l'inversor.

V

El text refós naix –i és important destacar-ho– amb decidida voluntat de provisionalitat; naix amb el desig de ser superat prompte, i es convertix així en un escaló més de l'escala cap al progrés del dret. D'una banda, perquè no és aventurat afirmar que, en el futur immediat, el legislador ha d'afrontar importants reformes de la matèria, amb la revisió d'algunes solucions legals tradicionals, amb l'ampliació de la dinàmica dels deures fiduciaris dels administradors, amb la més detallada regulació de les societats cotitzades i amb la creació d'un dret substantiu dels grups de societats, confinats fins ara en el règim dels comptes consolidats i en eixes normes episòdiques disperses per l'articulat. De l'altra, perquè és aspiració general que la totalitat del dret general de les societats mercantils,

incloent-hi l'aplicable a les societats personalistes, es continga en un cos legal unitari, amb superació de la persistent pluralitat legislativa, que el present text refós reduïx però no elimina. En este sentit, els treballs de la Comissió General de Codificació per a l'elaboració d'un Codi de les Societats Mercantils o fins i tot d'un nou Codi Mercantil al servici de les exigències de la imprescindible unitat de mercat, hauran de ser valorats pel Govern a fi de decidir el temps i la forma d'una reforma tan ambiciosa.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Justícia i de la ministra d'Economia i Hisenda, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 2 de juliol de 2010,

DISPOSE:

Article únic. *Aprovació del Text Refós de la Llei de Societats de Capital.*

S'aprova el Text Refós de la Llei de Societats de Capital, al qual s'incorpora el contingut de la secció 4a del títol I del llibre II del Codi de Comerç de 1885, relativa a les societats comanditàries per accions; el Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Societats Anònimes; la Llei 2/1995, de 23 de març, de Societats de Responsabilitat Limitada; i el contingut del títol X de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, relatiu a les societats anònimes cotitzades.

Disposició derogatòria única. *Derogació de normes.*

Es deroguen les disposicions següents:

1r. La secció 4a del títol I del llibre II (articles 151 a 157) del Codi de Comerç de 1885, relativa a la societat comanditària per accions.

2n. El Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Societats Anònimes.

3r. La Llei 2/1995, de 23 de març, de Societats de Responsabilitat Limitada.

4t. El títol X (articles 111 a 117) de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, relatiu a les societats cotitzades, a excepció dels apartats 2 i 3 de l'article 114 i els articles 116 i 116 bis.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

El Text Refós de la Llei de Societats de Capital es dicta fent ús de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de legislació mercantil, de conformitat amb el que estableix l'article 149.1.6a de la Constitució Espanyola.

Disposició final segona. *Autorització al ministre de Justícia.*

S'autoritza el ministre de Justícia per a la modificació de les referències a la numeració continguda en el Reglament del Registre Mercantil, aprovat per Reial Decret 1784/1996, de 19 de juliol, dels articles dels textos de les disposicions que es deroguen per la que correspon als continguts en el Text Refós de la Llei de Societats de Capital.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Este reial decret legislatiu i el text refós que aprova entraran en vigor l'1 de setembre de 2010, excepte l'article 515, que no serà aplicable fins a l'1 de juliol de 2011.

Madrid, 2 de juliol de 2010.

La vicepresidenta primera del Govern
i ministra de la Presidència,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ

JUAN CARLOS R.

TEXT REFÓS DE LA LLEI DE SOCIETATS DE CAPITAL

ÍNDEX

Títol I. Disposicions generals.

Capítol I. Les societats de capital.

Capítol II. Denominació, nacionalitat i domicili.

Secció 1a. Denominació.

Secció 2a. Nacionalitat.

Secció 3a. Domicili.

Capítol III. La societat unipersonal.

Secció 1a. La societat unipersonal.

Secció 2a. Règim jurídic de la societat unipersonal.

Capítol IV. Els grups de societats.

Títol II. La constitució de les societats de capital.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. L'escriptura de constitució.

Capítol III. La inscripció registral.

Secció 1a. La inscripció.

Secció 2a. Societat en formació.

Secció 3a. Societat esdevinguda irregular.

Capítol IV. La constitució successiva.

Capítol V. La nul·litat de la societat.

Títol III. Les aportacions socials.

Capítol I. Les aportacions socials.

Secció 1a. Disposicions generals.

Secció 2a. Aportacions dineràries i aportacions no dineràries.

Subsecció 1a. Aportacions dineràries.

Subsecció 2a. Aportacions no dineràries.

Capítol II. La valoració de les aportacions no dineràries en la societat anònima.

Capítol III. La responsabilitat per les aportacions no dineràries.

Secció 1a. Règim de responsabilitat en les societats de responsabilitat limitada.

Secció 2a. Règim de responsabilitat en les societats anònimes.

Capítol IV. El desembossament.

Secció 1a. Regles generals.

Secció 2a. Els desembossaments pendents.

Capítol V. Les prestacions accessòries.

Títol IV. Participacions socials i accions.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Els drets del soci.

- Secció 1a. Els drets del soci.
- Secció 2a. Participacions socials i accions sense vot.
- Capítol III. El llibre registre de socis i el règim de transmissió de les participacions en les societats de responsabilitat limitada.
- Secció 1a. El llibre registre de socis.
- Secció 2a. La transmissió de les participacions.
- Capítol IV. La representació i la transmissió de les accions.
- Secció 1a. Representació de les accions.
- Subsecció 1a. Representació per mitjà de títols.
- Subsecció 2a. Representació per mitjà d'anotacions en compte.
- Secció 2a. Transmissió de les accions.
- Capítol V. Copropietat i drets reals sobre participacions socials o accions.
- Capítol VI. Els negocis sobre les pròpies participacions o accions.
- Secció 1a. Adquisició originària.
- Secció 2a. Adquisició derivativa.
- Subsecció 1a. Adquisició derivativa realitzada per societat de responsabilitat limitada.
- Subsecció 2a. Adquisició derivativa realitzada per societat anònima.
- Secció 3a. Acceptació en garantia i assistència financera en la societat anònima.
- Secció 4a. Les participacions recíproques.
- Secció 5a. Disposicions comunes.
- Títol V. La junta general.
- Capítol I. La junta general.
- Capítol II. Competència de la junta.
- Capítol III. Classes de juntes.
- Capítol IV. Convocatòria.
- Capítol V. Junta universal.
- Capítol VI. Assistència, representació i vot.
- Capítol VII. Constitució de la junta i adopció d'acords.
- Secció 1a. Constitució de la junta.
- Secció 2a. Dret d'informació.
- Secció 3a. Adopció d'acords.
- Subsecció 1a. Majories en la societat de responsabilitat limitada.
- Subsecció 2a. Majories en la societat anònima.
- Capítol VIII. L'acta de la junta.
- Capítol IX. La impugnació d'acords.
- Títol VI. L'administració de la societat.
- Capítol I. Disposicions generals.
- Capítol II. Els administradors.
- Capítol III. Els deures dels administradors.
- Capítol IV. La representació de la societat.
- Capítol V. La responsabilitat dels administradors.
- Capítol VI. El consell d'administració.

- Capítol VII. Administració de la societat comanditària per accions.
- Títol VII. Els comptes anuals.
  - Capítol I. Disposicions generals.
  - Capítol II. La memòria.
  - Capítol III. L'informe de gestió.
  - Capítol IV. La verificació dels comptes anuals.
  - Capítol V. L'aprovació dels comptes anuals.
  - Capítol VI. Depòsit i publicitat dels comptes anuals.
- Títol VIII. La modificació dels estatuts socials.
  - Capítol I. La modificació dels estatuts socials.
    - Secció 1a. Disposicions generals.
    - Secció 2a. Regles especials de tutela dels socis.
  - Capítol II. L'augment del capital social.
    - Secció 1a. Modalitats de l'augment.
    - Secció 2a. L'acord d'augment.
    - Secció 3a. L'execució de l'acord d'augment.
    - Secció 4a. La inscripció de l'operació d'augment.
  - Capítol III. La reducció del capital social.
    - Secció 1a. Modalitats de la reducció.
    - Secció 2a. La reducció per pèrdues.
    - Secció 3a. Reducció per a dotar la reserva legal.
    - Secció 4a. Reducció per a la devolució del valor de les aportacions.
    - Secció 5a. La tutela dels creditors.
  - Subsecció 1a. La tutela dels creditors de societats de responsabilitat limitada.
  - Subsecció 2a. La tutela dels creditors de societats anònimes.
  - Secció 6a. Reducció per mitjà d'adquisició de participacions o accions pròpies per a la seua amortització.
- Capítol IV. Reducció i augment del capital simultanis.
- Títol IX. Separació i exclusió de socis.
  - Capítol I. La separació de socis.
  - Capítol II. L'exclusió de socis.
  - Capítol III. Normes comunes a la separació i exclusió de socis.
- Títol X. Dissolució i liquidació.
  - Capítol I. La dissolució.
    - Secció 1a. Dissolució de ple dret.
    - Secció 2a. Dissolució per constatació de l'existència de causa legal o estatutària.
    - Secció 3a. Dissolució per mer acord de la junta general.
    - Secció 4a. Disposicions comunes.
  - Capítol II. La liquidació.
    - Secció 1a. Disposicions generals.
    - Secció 2a. Els liquidadors.
    - Secció 3a. Les operacions de liquidació.

Secció 4a. La divisió del patrimoni social.

Secció 5a. L'extinció de la societat.

Secció 6a. Actiu i passiu sobrevinguts.

Títol XI. Les obligacions.

Capítol I. L'emissió d'obligacions.

Capítol II. Representació de les obligacions.

Capítol III. Obligacions convertibles.

Capítol IV. El sindicat d'obligacionistes.

Capítol V. Reembossament i rescat de les obligacions.

Títol XII. Societat Nova Empresa.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Requisits constitutius.

Capítol III. Capital social i participacions socials.

Capítol IV. Òrgans socials.

Capítol V. Modificacions estatutàries.

Capítol VI. Dissolució.

Capítol VII. Conversió en societat de responsabilitat limitada.

Títol XIII. Societat anònima europea.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Domicili social i el seu trasllat a un altre Estat membre.

Capítol III. Constitució.

Secció 1a. Disposicions generals.

Secció 2a. Constitució per fusió.

Secció 3a. Constitució per hòlding.

Secció 4a. Constitució per transformació.

Capítol IV. Òrgans socials.

Secció 1a. Sistemes d'administració.

Secció 2a. Sistema dual.

Secció 3a. Junta general.

Títol XIV. Societats anònimes cotitzades.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Especialitats en matèria d'accions.

Secció 1a. Representació de les accions.

Secció 2a. Accions amb dret a un dividend preferent.

Secció 3a. Accions rescatables.

Secció 4a. Accions sotmeses a usdefruit.

Capítol III. Especialitats en matèria de subscripció d'accions.

Capítol IV. Límit màxim de l'autocartera.

Capítol V. Obligacions.

Capítol VI. Especialitats de la junta general d'accionistes.

Capítol VII. Especialitats de l'administració.

Capítol VIII. Pactes parasocials subjectes a publicitat.

Capítol IX. La informació societària.

Secció 1a. Especialitats dels comptes anuals.

Subsecció 1a. Comptes anuals.

Subsecció 2a. Especialitats de la memòria.
Subsecció 3a. Especialitats de l'informe de gestió.

Secció 2a. Dret especial d'informació.
Secció 3a. Els instruments especials d'informació.

DISPOSICIONS ADDICIONALS
DISPOSICIONS FINALS

TÍTOL I

Disposicions generals

CAPÍTOL I

Les societats de capital

Article 1. *Societats de capital.*

1. Són societats de capital la societat de responsabilitat limitada, la societat anònima i la societat comanditària per accions.

2. En la societat de responsabilitat limitada, el capital, que estarà dividit en participacions socials, serà integrat per les aportacions de tots els socis, els quals no respondran personalment dels deutes socials.

3. En la societat anònima, el capital, que estarà dividit en accions, serà integrat per les aportacions de tots els socis, els quals no respondran personalment dels deutes socials.

4. En la societat comanditària per accions, el capital, que estarà dividit en accions, estarà integrat per les aportacions de tots els socis, un dels quals, almenys, respondrà personalment dels deutes socials com a soci col·lectiu.

Article 2. *Caràcter mercantil.*

Les societats de capital, siga quin siga el seu objecte, tindran caràcter mercantil.

Article 3. *Règim legal.*

1. Les societats de capital, mentres no es regisquen per disposició legal que els siga específicament aplicable, quedaran sotmeses als preceptes d'esta llei.

2. Les societats comanditàries per accions es regiran per les normes específicament aplicables a este tipus social i, en el que no hi estiga previst, pel que estableix esta llei per a les societats anònimes.

Article 4. *Capital social mínim.*

1. El capital de la societat de responsabilitat limitada no podrà ser inferior a tres mil euros i s'expressarà precisament en eixa moneda.

2. El capital social de la societat anònima no podrà ser inferior a seixanta mil euros i s'expressarà precisament en eixa moneda.

Article 5. *Prohibició de capital inferior al mínim legal.*

No s'autoritzaran escriptures de constitució de societat de capital que tinguen una xifra de capital social inferior al legalment establert, ni escriptures de modificació del capital social que el deixen reduït per davall d'esta xifra, llevat que siga conseqüència del compliment d'una llei.

CAPÍTOL II

Denominació, nacionalitat i domicili

Secció 1a. Denominació

Article 6. *Indicació del tipus social.*

1. En la denominació de la societat de responsabilitat limitada haurà de figurar necessàriament la indicació «Societat de Responsabilitat Limitada», «Societat Limitada» o les abreviatures «S.R.L.» o «S.L.».

2. En la denominació de la societat anònima haurà de figurar necessàriament la indicació «Societat Anònima» o l'abreviatura «S.A.».

3. La societat comanditària per accions podrà utilitzar una raó social, amb el nom de tots els socis col·lectius, d'algun d'ells o d'un només, o bé una denominació objectiva, amb la necessària indicació de «Societat Comanditària per Accions» o la seua abreviatura «S. Com. per A.».

Article 7. *Prohibició d'identitat.*

1. Les societats de capital no podran adoptar una denominació idèntica a la de qualsevol altra societat preexistent.

2. Reglamentàriament podran establir-se ulteriors requisits per a la composició de la denominació social.

Secció 2a. Nacionalitat

Article 8. *Nacionalitat.*

Seran espanyoles i es regiran per la present llei totes les societats de capital que tinguen el seu domicili en territori espanyol, siga quin siga el lloc en què s'hagen constituït.

Secció 3a. Domicili

Article 9. *Domicili.*

1. Les societats de capital fixaran el seu domicili dins del territori espanyol en el lloc en què es trobe el centre de la seua efectiva administració i direcció, o en el que radique el seu principal establiment o explotació.

2. Les societats de capital el principal establiment o explotació de les quals radique dins del territori espanyol hauran de tindre el seu domicili a Espanya.

Article 10. *Discordança entre domicili registral i domicili real.*

En cas de discordança entre el domicili registral i el que correspondria segons l'article anterior, els tercers podran considerar com a domicili qualsevol d'estos.

Article 11. *Sucursals.*

1. Les societats de capital podran obrir sucursals en qualsevol lloc del territori nacional o de l'estranger.

2. Excepte disposició contrària dels estatuts, l'òrgan d'administració serà competent per a acordar la creació, la supressió o el trasllat de les sucursals.

CAPÍTOL III

La societat unipersonal

Secció 1a. La societat unipersonal

Article 12. *Classes de societats de capital unipersonals.*

S'entén per societat unipersonal de responsabilitat limitada o anònima:

- a) La constituïda per un únic soci, siga persona natural o jurídica.
- b) La constituïda per dos o més socis quan totes les participacions o les accions hagen passat a ser propietat d'un únic soci. Es consideren propietat de l'únic soci les participacions socials o les accions que pertanguen a la societat unipersonal.

Article 13. *Publicitat de la unipersonalitat.*

1. La constitució d'una societat unipersonal, la declaració d'esta situació com a conseqüència d'haver passat un únic soci a ser propietari de totes les participacions socials o de totes les accions, la pèrdua d'esta situació o el canvi del soci únic com a conseqüència d'haver-se transmés alguna o totes les participacions o totes les accions, es faran constar en escriptura pública que s'inscriurà en el Registre Mercantil. En la inscripció s'expressarà necessàriament la identitat del soci únic.

2. Mentres subsistisca la situació d'unipersonalitat, la societat farà constar expressament la condició d'unipersonal en tota la documentació, correspondència, notes de comanda i factures, i també en tots els anuncis que haja de publicar per disposició legal o estatutària.

Article 14. *Efectes de la unipersonalitat sobrevinguda.*

1. Transcorreguts sis mesos des de l'adquisició per la societat del caràcter unipersonal sense que esta circumstància s'haja inscrit en el Registre Mercantil, el soci únic respondrà personalment, il·limitadament i solidàriament dels deutes socials contrets durant el període d'unipersonalitat.

2. Inscrita la unipersonalitat, el soci únic no respondrà dels deutes contrets amb posterioritat.

Secció 2a. Règim jurídic de la societat unipersonal

Article 15. *Decisions del soci únic.*

1. En la societat unipersonal el soci únic exercirà les competències de la junta general.

2. Les decisions del soci únic es consignaran en acta, firmades per ell o pel seu representant, i podran ser executades i formalitzades pel mateix soci o pels administradors de la societat.

Article 16. *Contractació del soci únic amb la societat unipersonal.*

1. Els contractes formalitzats entre el soci únic i la societat hauran de constar per escrit o en la forma documental que exigisca la llei d'acord amb la seua naturalesa, i es transcriuran a un llibre-registre de la societat que haurà de ser legalitzat d'acord amb el que es disposa per als llibres d'actes de les societats. En la memòria anual es farà referència expressa i individualitzada a estos contractes, amb indicació de la seua naturalesa i condicions.

2. En cas de concurs del soci únic o de la societat, no seran oposables a la massa aquells contractes compresos en l'apartat anterior que no hagen sigut transcrits al llibre-

registre i no es troben referenciats en la memòria anual o ho hagen sigut en memòria no depositada d'acord amb la llei.

3. Durant el termini de dos anys a comptar de la data de formalització dels contractes a què es referix l'apartat primer, el soci únic respondrà davant la societat dels avantatges que directament o indirectament haja obtingut en perjudi d'esta com a conseqüència dels contractes.

Article 17. *Especialitats de les societats unipersonals públiques.*

A les societats de responsabilitat limitada o anònimes unipersonals el capital de les quals siga propietat de l'Estat, comunitats autònomes o corporacions locals, o d'organismes o entitats que en depenguen, no seran aplicables el que estableix l'apartat segon de l'article 13, l'article 14 i els apartats 2 i 3 de l'article 16.

CAPÍTOL IV

Els grups de societats

Article 18. *Grups de societats.*

Als efectes d'esta llei, es considerarà que hi ha grup de societats quan concórrega algun dels casos establits en l'article 42 del Codi de Comerç, i serà societat dominant la que tinga o pugua tindre, directament o indirectament, el control d'una altra o d'unes altres.

TÍTOL II

La constitució de les societats de capital

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 19. *La constitució de les societats.*

1. Les societats de capital es constitueixen per contracte entre dos o més persones o, en cas de societats unipersonals, per acte unilateral.

2. Les societats anònimes podran constituir-se també en forma successiva per subscripció pública d'accions.

Article 20. *Esriptura pública i inscripció registral.*

La constitució de les societats de capital exigirà escriptura pública, que s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil.

CAPÍTOL II

L'escriptura de constitució

Article 21. *Atorgament de l'escriptura de constitució.*

L'escriptura de constitució de les societats de capital haurà de ser atorgada per tots els socis fundadors, siguen persones físiques o jurídiques, per si mateix o per mitjà de representant, els quals hauran d'assumir la totalitat de les participacions socials o subscriure la totalitat de les accions.

Article 22. *Contingut de l'escriptura de constitució.*

1. En l'escriptura de constitució de qualsevol societat de capital s'inclouran, almenys, les mencions següents:

- a) La identitat del soci o socis.
- b) La voluntat de constituir una societat de capital, amb elecció d'un tipus social determinat.
- c) Les aportacions que faça cada soci o, en el cas de les anònimes, s'haja obligat a fer, i la numeració de les participacions o de les accions atribuïdes a canvi.
- d) Els estatuts de la societat.
- e) La identitat de la persona o persones que s'encarreguen inicialment de l'administració i de la representació de la societat.

2. Si la societat és de responsabilitat limitada, l'escriptura de constitució determinarà la forma concreta en què inicialment s'organitze l'administració, si els estatuts preveuen diferents alternatives.

3. Si la societat és anònima, l'escriptura de constitució expressarà, a més, la quantia total, almenys aproximada, dels gastos de constitució, tant dels ja satisfets com dels merament previstos fins a la inscripció.

Article 23. *Estatuts socials.*

En els estatuts que han de regir el funcionament de les societats de capital es farà constar:

- a) La denominació de la societat.
- b) L'objecte social, determinant les activitats que l'integren.
- c) El domicili social.
- d) El capital social, les participacions o les accions en què es dividisca, el seu valor nominal i la seua numeració correlativa.

Si la societat és de responsabilitat limitada, expressarà el nombre de participacions en què es dividisca el capital social, el valor nominal, la numeració correlativa d'estes i, si foren desiguals, els drets que cada una atribuïska als socis i la quantia o l'extensió d'estos.

Si la societat és anònima expressarà les classes d'accions i les sèries, en el cas que n'hi haja; la part del valor nominal pendent de desembossament, així com la forma i el termini màxim en què satisfer-lo; i si les accions estan representades per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte. En el cas que es representen per mitjà de títols, haurà d'indicar-se si són les accions nominatives o al portador i si es preveu l'emissió de títols múltiples.

e) En les societats de responsabilitat limitada, la manera o maneres d'organitzar l'administració de la societat. En les societats anònimes, l'estructura de l'òrgan a què es confia l'administració de la societat.

S'expressarà, a més, el nombre d'administradors o, almenys, el nombre màxim i el mínim, així com el termini de duració del càrrec i el sistema de la seua retribució, si en tenen; i en les societats comanditàries per accions, la identitat dels socis col·lectius.

f) La manera de deliberar i adoptar els seus acords els òrgans col·legiats de la societat.

Article 24. *Començament de les operacions.*

1. Excepte disposició contrària dels estatuts, les operacions socials començaran en la data d'atorgament de l'escriptura de constitució.

2. Els estatuts no podran fixar una data anterior a la de l'atorgament de l'escriptura, excepte en el supòsit de transformació.

Article 25. *Duració de la societat.*

Excepte disposició contrària dels estatuts, la societat tindrà duració indefinida.

Article 26. *Exercici social.*

A falta de disposició estatutària, s'entendrà que l'exercici social acaba el trenta-u de desembre de cada any.

Article 27. *Avantatges dels fundadors de les societats anònimes.*

1. En els estatuts de les societats anònimes els fundadors i els promotors de la societat podran reservar-se drets especials de contingut econòmic, el valor dels quals en conjunt, siga quina siga la seua naturalesa, no podrà excedir el deu per cent dels beneficis nets obtinguts segons balanç, una vegada deduïda la quota destinada a la reserva legal i per un període màxim de deu anys. Els estatuts hauran de preveure un sistema de liquidació per als supòsits d'extinció anticipada d'estos drets especials.

2. Estos drets podran incorporar-se a títols nominatius diferents de les accions.

Article 28. *Autonomia de la voluntat.*

En l'escriptura i en els estatuts es podran incloure, a més, tots els pactes i condicions que els socis fundadors consideren convenient establir, sempre que no s'oposen a les lleis ni contradiguen els principis configuradors del tipus social triat.

Article 29. *Pactes reservats.*

Els pactes que es mantinguen reservats entre els socis no seran oposables a la societat.

Article 30. *Responsabilitat dels fundadors.*

1. Els fundadors respondran solidàriament davant la societat, els socis i els tercers de la constància en l'escriptura de constitució de les mencionades exigides per la llei, de l'exactitud de totes les declaracions que facen en aquella i de l'adequada inversió dels fons destinats al pagament dels gastos de constitució.

2. La responsabilitat dels fundadors afectarà les persones pel compte de les quals hagen obrat estos.

CAPÍTOL III

La inscripció registral

Secció 1a. *La inscripció*

Article 31. *Legitimació per a la sol·licitud d'inscripció.*

Els socis fundadors i els administradors de la societat tindran les facultats necessàries per a la presentació de l'escriptura de constitució en el Registre Mercantil i, si és el cas, en els de la Propietat i de Béns Mobles, així com per a sol·licitar o practicar la liquidació i fer el pagament dels impostos i gastos corresponents.

Article 32. *Deure legal de presentació a inscripció.*

1. Els socis fundadors i els administradors hauran de presentar a inscripció en el Registre Mercantil l'escriptura de constitució en el termini de dos mesos des de la data de l'atorgament i respondran solidàriament dels danys i perjuís que causen per l'incompliment d'esta obligació.

2. La inscripció de l'escriptura de constitució i de tots els altres actes relatius a la societat podran practicar-se amb la justificació prèvia que ha sigut sol·licitada o realitzada la liquidació dels impostos corresponents a l'acte inscripció.

Article 33. *Efectes de la inscripció.*

Amb la inscripció la societat adquirirà la personalitat jurídica que corresponga al tipus social triat.

Article 34. *Intransmissibilitat de participacions i accions abans de la inscripció.*

Fins a la inscripció de la societat o, si és el cas, de l'acord d'augment de capital social en el Registre Mercantil, no podran transmetre's les participacions socials, ni entregar-se o transmetre's les accions.

Article 35. *Publicació.*

La inscripció de la societat es publicarà en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil», en el qual es consignaran les dades relatives a la seua escriptura de constitució que reglamentàriament es determinen.

Secció 2a. Societat en formació

Article 36. *Responsabilitat dels qui hagen actuat.*

Pels actes i contractes formalitzats en nom de la societat abans de ser inscrita en el Registre Mercantil, respondran solidàriament els qui els hagen formalitzat, llevat que la seua eficàcia haja quedat condicionada a la inscripció i, si és el cas, posterior assumpció d'estos per part de la societat.

Article 37. *Responsabilitat de la societat en formació.*

1. Pels actes i contractes indispensables per a la inscripció de la societat, pels realitzats pels administradors dins de les facultats que els conferix l'escriptura per a la fase anterior a la inscripció i pels estipulats en virtut de mandat específic per les persones amb este fi designades per tots els socis, respondrà la societat en formació amb el patrimoni que tinga.

2. Els socis respondran personalment fins al límit del que s'hagen obligat a aportar.

3. Llevat que l'escriptura o els estatuts socials disposen una altra cosa, si la data de començament de les operacions coincidix amb l'atorgament de l'escriptura fundacional, s'entendrà que els administradors estan facultats per a desenrotllar plenament de l'objecte social i per a realitzar qualsevol classe d'actes i contractes.

Article 38. *Responsabilitat de la societat inscrita.*

1. Una vegada inscrita, la societat quedarà obligada per aquells actes i contractes a què es referix l'article anterior i també pels que accepte dins del termini de tres mesos des de la seua inscripció.

2. En ambdós supòsits cessarà la responsabilitat solidària de socis, administradors i representants a què es referixen els dos articles anteriors.

3. En el cas que el valor del patrimoni social, sumat a l'import dels gastos indispensables per a la inscripció de la societat, siga inferior a la xifra del capital, els socis estaran obligats a cobrir la diferència.

Secció 3a. Societat esdevinguda irregular

Article 39. Societat esdevinguda irregular.

1. Una vegada verificada la voluntat de no inscriure la societat i, en tot cas, transcorregut un any des de l'atorgament de l'escriptura sense que s'haja sol·licitat la seua inscripció, s'aplicaran les normes de la societat col·lectiva o, si és el cas, les de la societat civil si la societat en formació ha iniciat o continuat les seues operacions.

2. En cas de posterior inscripció de la societat, no serà aplicable el que establix l'apartat segon de l'article anterior.

Article 40. Dret del soci a instar la dissolució.

En cas de societat esdevinguda irregular, qualsevol soci podrà instar la dissolució de la societat davant del jutge mercantil del lloc del domicili social i exigir, prèvia liquidació del patrimoni social, la quota corresponent, que se satisfarà, sempre que siga possible, amb la restitució de les seues aportacions.

CAPÍTOL IV

La constitució successiva de la societat anònima

Article 41. Àmbit d'aplicació.

Sempre que amb anterioritat a l'atorgament de l'escriptura de constitució de la societat anònima es faça una promoció pública de la subscripció de les accions per qualsevol mitjà de publicitat o per l'actuació d'intermediaris financers, s'aplicaran les normes previstes en este títol.

Article 42. Programa de fundació.

1. En la fundació per subscripció pública, els promotors comunicaran a la Comissió Nacional del Mercat de Valors el projecte d'emissió i redactaran el programa de fundació, amb les indicacions que consideren oportunes i necessàriament amb les següents:

- a) El nom, cognoms, nacionalitat i domicili de tots els promotors.
- b) El text literal dels estatuts que, si és el cas, hagen de regir la societat.
- c) El termini i condicions per a la subscripció de les accions i, si és el cas, l'entitat o entitats de crèdit on els subscriptors hauran de desembossar la suma de diners que estiguen obligats a entregar per a subscriure-les. Haurà de mencionar-se expressament si els promotors estan o no facultats per a, si cal, ampliar el termini de subscripció.
- d) En el cas que es projecten aportacions no dineràries, en una o en diverses vegades, el programa farà menció suficient de la naturalesa i el valor d'estes, del moment o moments en què s'hagen d'efectuar i, finalment, del nom o denominació social dels aportants. En tot cas, es mencionarà expressament el lloc en què estaran a disposició dels subscriptors la memòria explicativa i l'informe tècnic sobre la valoració de les aportacions no dineràries previst en esta llei.
- e) El Registre Mercantil en què s'efectue el depòsit del programa de fundació i del fullet informatiu de l'emissió d'accions.
- f) El criteri per a reduir les subscripcions d'accions en proporció a les efectuades, quan el total d'aquelles sobrepassa el valor o quantia del capital, o la possibilitat de constituir la societat pel total valor subscrit, siga este superior o inferior a l'anunciat en el programa de fundació.

2. El programa de fundació acabarà amb un extracte en què es resumirà el seu contingut.

Article 43. Depòsit del programa.

1. Els promotors, abans de fer qualsevol publicitat de la societat projectada, hauran d'aportar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors una còpia completa del programa de fundació a la qual acompanyaran un informe tècnic sobre la viabilitat de la societat projectada i els documents on figuren les característiques de les accions a emetre i els drets que es reconeixen als seus subscriptors. Així mateix, aportaran un fullet informatiu, el contingut del qual s'ajustarà al que preveu la normativa reguladora del mercat de valors.

El programa ha de ser subscrit per tots els promotors, les firmes dels quals han de ser legitimades notarialment. El fullet haurà de ser subscrit, a més, pels intermediaris financers que, si és el cas, s'encarreguen de la col·locació i assegurement de l'emissió.

2. Els promotors hauran així mateix de depositar en el Registre Mercantil un exemplar imprès del programa de fundació i del fullet informatiu. A estos documents acompanyaran el certificat del seu depòsit previ davant de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

Per mitjà del «Boletín Oficial del Registro Mercantil» es farà públic tant el fet del depòsit dels indicats documents com la possibilitat de la seua consulta en la Comissió Nacional del Mercat de Valors o en el propi Registre Mercantil i un extracte del seu contingut.

3. En tota la publicitat de la societat projectada s'han d'esmentar les oficines de la Comissió del Mercat de Valors i del Registre Mercantil en què s'ha efectuat el depòsit del programa de fundació i del fullet informatiu, i també les entitats de crèdit esmentades en el número tercer de l'apartat primer de l'article anterior en les quals es trobaran a disposició del públic que vullga subscriure accions exemplars impresos del fullet informatiu.

Article 44. Subscripció i desembossament d'accions.

1. La subscripció d'accions, que no podrà modificar les condicions del programa de fundació i del fullet informatiu, s'ha de realitzar dins del termini fixat en este, o del de la seua pròrroga, si n'hi ha, després del desembossament previ d'un vint-i-cinc per cent, almenys, de l'import nominal de cada una, que s'haurà de depositar a nom de la societat en l'entitat o entitats de crèdit que es designen a este efecte. Les aportacions no dineràries, si n'hi ha, s'efectuaran en la forma prevista en el programa de fundació.

2. Els promotors, en el termini d'un mes comptat des del dia en què finalitze el de subscripció, formalitzaran davant de notari la llista definitiva de subscriptors, en la qual han d'esmentar expressament el nombre d'accions que a corresponga cada un, la seua classe i sèrie, si n'hi ha diverses, el seu valor nominal i, també l'entitat o entitats de crèdit on figuren depositats a nom de la societat el total dels desembossaments rebuts dels subscriptors. A este efecte, entregaran al fedatari autoritzant els justificants d'estes accions.

Article 45. Indisponibilitat de les aportacions.

Les aportacions seran indisponibles fins que la societat quede inscrita en el Registre Mercantil, excepte per als gastos de notaria, de registre i fiscals que siguen imprescindibles per a la inscripció.

Article 46. Butlletí de subscripció.

1. La subscripció d'accions es farà constar en un document que, esmenant l'expressió «butlletí de subscripció», s'estendrà per duplicat i contindrà, almenys, les indicacions següents:

a) La denominació de la futura societat i la referència a la Comissió Nacional del Mercat de Valors i al Registre Mercantil on s'hagen depositat el programa de fundació i el fullet informatiu, així com la indicació del «Boletín Oficial del Registro Mercantil» en què s'haja publicat el seu extracte.

b) El nom i cognoms o la raó o denominació social, la nacionalitat i el domicili del subscriptor.

- c) El nombre d'accions que subscriu, el valor nominal de cada una i la seua classe i sèrie, si n'hi ha diverses.
- d) L'import del valor nominal desembossat.
- e) L'expressa acceptació per part del subscriptor del contingut del programa de fundació.
- f) La identificació de l'entitat de crèdit en què, si és el cas, es verifiquen les subscripcions i es paguen els imports esmentats en el butlletí de subscripció.
- g) La data i firma del subscriptor.

2. Un exemplar del butlletí de subscripció quedarà en poder dels promotors, i s'entregarà un duplicat al subscriptor amb la firma d'un dels promotors, almenys, o la de l'entitat de crèdit autoritzada per estos per a admetre les subscripcions.

Article 47. *Convocatòria de la junta constituent.*

1. En el termini màxim de sis mesos comptats a partir del depòsit del programa de fundació i del fullet informatiu en el Registre Mercantil, els promotors convocaran per mitjà de carta certificada i amb quinze dies d'antelació, com a mínim, cada un dels subscriptors de les accions perquè concórreguen a la junta constituent, que deliberarà en especial sobre els punts següents:

- a) Aprovació de les gestions efectuades fins aleshores pels promotors.
- b) Aprovació dels estatuts socials.
- c) Aprovació del valor que s'haja donat a les aportacions no dineràries, si n'hi ha.
- d) Aprovació dels beneficis particulars reservats als promotors, si n'hi ha.
- e) Nomenament de les persones encarregades de l'administració de la societat.
- f) Designació de la persona o persones que hauran d'atorgar l'escriptura fundacional de la societat.

2. En l'orde del dia de la convocatòria s'hauran de transcriure, com a mínim, tots els assumptes exposats anteriorment. La convocatòria ha de ser publicada, a més, en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil».

Article 48. *Junta constituent.*

1. La junta estarà presidida pel promotor que aparega com a primer firmant del programa de fundació i, en absència d'este, pel que elegisquen els restants promotors. Actuarà de secretari el subscriptor que elegisquen els assistents.

2. Perquè la junta pugua constituir-se vàlidament, hi hauran de concórrer, en nom propi o d'altri, un nombre de subscriptors que represente, almenys, la mitat del capital subscrit. La representació per a assistir-hi i votar es regirà pel que estableix esta llei.

3. Abans d'entrar en l'orde del dia es confeccionarà la llista de subscriptors presents en la forma prevista en esta llei.

Article 49. *Adopció d'acords.*

1. Cada subscriptor tindrà dret als vots que li corresponguen d'acord amb la seua aportació.

2. Els acords es prendran per una majoria integrada, almenys, per la quarta part dels subscriptors que concorren a la junta, que representen, com a mínim, la quarta part del capital subscrit.

En el cas que pretenguen reservar-se drets especials per als promotors o que hi haja aportacions no dineràries, els interessats no podran votar en els acords que hagen d'aprovar-les. En ambdós supòsits bastarà la majoria dels vots restants per a l'adopció d'acords.

3. Per a modificar el contingut del programa de fundació serà necessari el vot unànim de tots els subscriptors concurrents.

Article 50. *Acta de la junta constituent.*

Les condicions de constitució de la junta, els acords adoptats per esta i les protestes que s'hi formulen es faran constar en una acta firmada pel subscriptor que exercisca les funcions de secretari, amb el vistiplau del president.

Article 51. *Escriptura i inscripció en el Registre Mercantil.*

1. En el mes següent a la celebració de la junta, les persones que hagen sigut designades a este efecte atorgaran escriptura pública de constitució de la societat, amb subjecció als acords adoptats per la junta i als altres documents justificatius.

2. Els atorgants tindran les facultats necessàries per a fer la presentació de l'escriptura, tant en el Registre Mercantil com en el de la Propietat i en el de Béns Mobles, i per a sol·licitar o practicar la liquidació i fer el pagament dels impostos i gastos respectius.

3. L'escriptura serà, en tot cas, presentada per a ser inscrita en el Registre Mercantil del domicili de la societat dins dels dos mesos següents al seu atorgament.

Article 52. *Responsabilitat dels atorgants.*

Si hi ha retard en l'atorgament de l'escriptura de constitució o en la seua presentació a inscripció en el Registre Mercantil, les persones a què es referix l'article anterior respondran solidàriament dels danys i perjudicats causats.

Article 53. *Obligacions anteriors a la inscripció.*

1. Els promotors respondran solidàriament de les obligacions assumides davant de tercers amb la finalitat de constituir la societat.

2. Una vegada inscrita, la societat assumirà les obligacions concretes legítimament pels promotors i els reembossarà els gastos realitzats, sempre que la seua gestió haja sigut aprovada per la junta constituent o que els gastos hagen sigut necessaris.

3. Els promotors no podran exigir estes responsabilitats dels simples subscriptors, si no és que estos han incorregut en dol o culpa.

Article 54. *Responsabilitat dels promotors.*

Els promotors respondran solidàriament davant de la societat i davant de tercers de la realitat i exactitud de les llistes de subscripció que han de presentar la junta constituent; dels desembossaments inicials exigits en el programa de fundació i de la seua adequada inversió; de la veracitat de les declaracions contingudes en el dit programa i en el fulllet informatiu, i de la realitat i l'efectiva entrega a la societat de les aportacions no dineràries.

Article 55. *Conseqüències de la no-inscripció.*

En tot cas, transcorregut un any des del depòsit del programa de fundació i del fulllet informatiu en el Registre Mercantil sense haver-se procedit a inscriure l'escriptura de constitució, els subscriptors podran exigir la restitució de les aportacions realitzades amb els fruits que hagen produït.

CAPÍTOL V

La nul·litat de la societat

Article 56. *Causes de nul·litat.*

1. Una vegada inscrita la societat, l'acció de nul·litat només es podrà exercir per les causes següents:

- a) Per no haver concorregut en l'acte constitutiu la voluntat efectiva, almenys, de dos socis fundadors, en el cas de pluralitat d'estos o del soci fundador quan es tracte de societat unipersonal.
- b) Per la incapacitat de tots els socis fundadors.
- c) Per no expressar-se en l'escriptura de constitució les aportacions dels socis.
- d) Per no expressar-se en els estatuts la denominació de la societat.
- e) Per no expressar-se en els estatuts l'objecte social o ser este il·lícit o contrari a l'orde públic.
- f) Per no expressar-se en els estatuts la xifra del capital social i les aportacions dels socis.
- g) Per no haver-se desembossat íntegrament el capital social, en les societats de responsabilitat limitada; i per no haver-se realitzat el desembossament mínim exigít per la llei, en les societats anònimes.

2. Fora dels casos enunciats en l'apartat anterior no podrà declarar-se la inexistència ni la nul·litat de la societat ni tampoc declarar-se la seua anul·lació.

Article 57. *Efectes de la declaració de nul·litat.*

1. La sentència que declare la nul·litat de la societat obri la seua liquidació, que se seguirà pel procediment previst en la present llei per als casos de dissolució.
2. La nul·litat no afectarà la validesa de les obligacions o dels crèdits de la societat davant de tercers, ni la dels contrets per estos davant de la societat, i les unes i els altres se sotmetran al règim propi de la liquidació.
3. En les societats de responsabilitat limitada, quan la societat siga declarada nul·la per no haver-se desembossat íntegrament el capital social, els socis estaran obligats a desembossar la part que haja quedat pendent. En les societats anònimes, quan el pagament a tercers de les obligacions contretes per la societat declarada nul·la ho exigisca, els socis estaran obligats a desembossar la part que haja quedat pendent.

TÍTOL III

Les aportacions socials

CAPÍTOL I

Les aportacions socials

Secció 1a. Disposicions generals

Article 58. *Objecte de l'aportació.*

1. En les societats de capital només podran ser objecte d'aportació els béns o drets patrimonials susceptibles de valoració econòmica.
2. En cap cas podran ser objecte d'aportació el treball o els servicis.

Article 59. *Efectivitat de l'aportació.*

1. Serà nul·la la creació de participacions socials i l'emissió d'accions que no responguen a una efectiva aportació patrimonial a la societat.
2. No es podran crear participacions o emetre accions per una xifra inferior a la del seu valor nominal.

Article 60. *Títol de l'aportació.*

Tota aportació s'entén realitzada a títol de propietat, llevat que expressament s'estipule d'una altra manera.

Secció 2a. Aportacions dineràries i aportacions no dineràries

Subsecció 1a. Aportacions dineràries

Article 61. *Aportacions dineràries.*

1. Les aportacions dineràries s'hauran d'establir en euros.
2. Si l'aportació és en una altra moneda, se'n determinarà l'equivalència en euros d'acord amb la llei.

Article 62. *Acreditació de la realitat de les aportacions.*

1. Davant del notari que autoritze l'escriptura de constitució o d'execució d'augment del capital social o, en el cas de les societats anònimes, les escriptures en què consten els successius desembossaments, s'haurà d'acreditar la realitat de les aportacions dineràries per mitjà de certificació del depòsit de les corresponents quantitats a nom de la societat en una entitat de crèdit, que el notari incorporarà a l'escriptura, o per mitjà de la seua entrega perquè aquell constituïska el depòsit a nom de la societat.

2. La vigència de la certificació serà de dos mesos a comptar des de la seua data.

3. Fins que no transcórrega el període de vigència de la certificació, la cancel·lació del depòsit per qui l'haja constituït exigirà la devolució prèvia de la certificació a l'entitat de crèdit emissora.

Subsecció 2a. Aportacions no dineràries

Article 63. *Aportacions no dineràries.*

En l'escriptura de constitució o en la d'execució de l'augment del capital social s'hauran de descriure les aportacions no dineràries amb les seues dades registrals si n'hi havia, la valoració en euros que se'ls atribuïska, així com la numeració de les accions o participacions atribuïdes.

Article 64. *Aportació de béns mobles o immobles.*

Si l'aportació consistix en béns mobles o immobles o drets assimilats a estos, l'aportant estarà obligat a l'entrega i el sanejament de la cosa objecte de l'aportació en els termes establits pel Codi Civil per al contracte de compravenda, i s'aplicaran les regles del Codi de Comerç sobre el mateix contracte en matèria de transmissió de riscos.

Article 65. *Aportació de dret de crèdit.*

Si l'aportació consistix en un dret de crèdit, l'aportant respondrà de la seua legitimitat i de la solvència del deutor.

Article 66. *Aportació d'empresa.*

1. Si s'aporta una empresa o establiment, l'aportant quedarà obligat a sanejar el seu conjunt, si el vici o l'evicció afecten la totalitat o algun dels elements essencials per a la seua normal explotació.

2. També serà procedent el sanejament individualitzat d'aquells elements de l'empresa aportada que siguen d'importància pel seu valor patrimonial.

CAPÍTOL II

La valoració de les aportacions no dineràries en la societat anònima

Article 67. *Informe de l'expert.*

1. En la constitució o en els augments de capital de les societats anònimes, les aportacions no dineràries, siga quina siga la seua naturalesa, hauran de ser objecte d'un informe elaborat per un o diversos experts independents amb competència professional, designats pel registrador mercantil del domicili social conforme al procediment que reglamentàriament es determine.

2. L'informe contindrà la descripció de l'aportació, amb les seues dades registrals, si n'hi havia, i la valoració de l'aportació, que expresse els criteris utilitzats i si es correspon amb el valor nominal i, si és el cas, amb la prima d'emissió de les accions que s'emeten com a contrapartida.

3. El valor que es done a l'aportació en l'escriptura social no podrà ser superior a la valoració realitzada pels experts.

Article 68. *Responsabilitat de l'expert.*

1. L'expert respondrà davant de la societat, davant dels accionistes i davant dels creditors dels danys causats per la valoració, i quedarà exonerat si acredita que ha aplicat la diligència i els estàndards propis de l'actuació que li haja sigut encomanada.

2. L'acció per a exigir esta responsabilitat prescriurà al cap de quatre anys de la data de l'informe.

Article 69. *Excepcions a l'exigència de l'informe.*

L'informe de l'expert no serà necessari en els casos següents:

a) Quan l'aportació no dinerària consistisca en valors mobiliaris que cotitzen en un mercat secundari oficial o en un altre mercat regulat o en instruments del mercat monetari. Estos béns es valoraran al preu mitjà ponderat a què hagen sigut negociats en un o més mercats regulats en l'últim trimestre anterior a la data de la realització efectiva de l'aportació, d'acord amb la certificació emesa per la societat rectora del mercat secundari oficial o del mercat regulat de què es tracte.

Si eixe preu s'ha vist afectat per circumstàncies excepcionals que hagen pogut modificar significativament el valor dels béns en la data efectiva de l'aportació, els administradors de la societat hauran de sol·licitar el nomenament d'un expert independent perquè emeta un informe.

b) Quan l'aportació consistisca en béns diferents dels assenyalats en la lletra anterior el valor raonable dels quals haja determinat, dins dels sis mesos anteriors a la data de la realització efectiva de l'aportació, un expert independent amb competència professional no designat per les parts, de conformitat amb els principis i les normes de valoració generalment reconeguts per a eixos béns.

Si concorren noves circumstàncies que poden modificar significativament el valor raonable dels béns en la data de l'aportació, els administradors de la societat hauran de sol·licitar el nomenament d'un expert independent perquè emeta un informe.

En este cas, si els administradors no han sol·licitat el nomenament d'expert com havien d'haver fet, l'accionista o els accionistes que representen, almenys, el cinc per cent del capital social, el dia en què s'adopte l'acord d'augment del capital, podran sol·licitar al registrador mercantil del domicili social que, amb càrrec a la societat, nomenen un expert perquè s'efectue la valoració dels actius. La sol·licitud podran fer-la fins al dia de la realització efectiva de l'aportació, sempre que en el moment de presentar-la continuen representant almenys el cinc per cent del capital social.

Article 70. *Informe substitutiu dels administradors.*

Quan les aportacions no dineràries s'efectuen sense informe d'experts independents designats pel Registre Mercantil, els administradors elaboraran un informe que contindrà:

- a) La descripció de l'aportació.
- b) El valor de l'aportació, l'origen d'eixa valoració i, quan siga procedent, el mètode seguit per a determinar-la.

Si l'aportació ha consistit en valors mobiliaris cotitzats en mercat secundari oficial o del mercat regulat de què es tracte o en instruments del mercat monetari, s'unirà a l'informe el certificat emés per la seua societat rectora.

- c) Una declaració en què es precise si el valor obtingut correspon, com a mínim, al nombre i al valor nominal i, si és el cas, a la prima d'emissió de les accions emeses com a contrapartida.

- d) Una declaració en què s'indique que no han aparegut circumstàncies noves que puguen afectar la valoració inicial.

Article 71. *Publicitat dels informes.*

1. Una còpia autenticada de l'informe de l'expert o, si és el cas, de l'informe dels administradors haurà de depositar-se en el Registre Mercantil en el termini màxim d'un mes a partir de la data efectiva de l'aportació.

2. L'informe de l'expert o, si és el cas, l'informe dels administradors, s'incorporarà com a annex a l'escriptura de constitució de la societat o a la d'execució de l'augment del capital social.

Article 72. *Adquisicions oneroses.*

1. Les adquisicions de béns a títol onerós realitzades per una societat anònima des de l'atorgament de l'escriptura de constitució o des de la transformació en este tipus social i fins a dos anys de la seua inscripció en el Registre Mercantil hauran de ser aprovades per la junta general d'accionistes si l'import d'aquelles excedix la desena part del capital social.

2. Amb la convocatòria de la junta s'haurà de posar a disposició dels accionistes un informe elaborat pels administradors que justifique l'adquisició, així com l'exigit en este capítol per a la valoració de les aportacions no dineràries. Serà aplicable el que preveu l'article anterior.

3. No serà aplicable el que disposen els apartats anteriors a les adquisicions compreses en les operacions ordinàries de la societat ni a les que es verifiquen en mercat secundari oficial o en subhasta pública.

CAPÍTOL III

La responsabilitat per les aportacions no dineràries

Secció 1a. Règim de responsabilitat en les societats de responsabilitat limitada

Article 73. *Responsabilitat solidària.*

1. Els fundadors, les persones que tinguen la condició de soci en el moment d'acordar-se l'augment de capital i els que adquirisquen alguna participació desembossada per mitjà d'aportacions no dineràries, respondran solidàriament enfront de la societat i enfront dels creditors socials de la realitat de les aportacions i del valor que se'ls haja atribuït en l'escriptura.

La responsabilitat dels fundadors afectarà les persones per compte de les quals hagen obrat estos.

2. Si l'aportació s'ha efectuat com a contravalor d'un augment del capital social, quedaran exempts d'esta responsabilitat els socis que conste en acta que s'han oposat a l'acord o a la valoració atribuïda a l'aportació.

3. En cas d'augment del capital social amb càrrec a aportacions no dineràries, a més de les persones a què es referix l'apartat primer, també respondran solidàriament els administradors per la diferència entre la valoració que hagen realitzat i el valor real de les aportacions.

Article 74. *Legitimació per a l'exercici de l'acció de responsabilitat.*

1. L'acció de responsabilitat haurà de ser exercida pels administradors o pels liquidadors de la societat. Per a l'exercici de l'acció no serà necessari l'acord previ de la societat.

2. L'acció de responsabilitat podrà ser exercida, a més, per qualsevol soci que haja votat en contra de l'acord sempre que represente, almenys, el cinc per cent de la xifra del capital social i per qualsevol creditor en cas d'insolvència de la societat.

Article 75. *Prescripció de l'acció.*

La responsabilitat enfront de la societat i enfront dels creditors socials a què es referix esta secció prescriurà al cap de cinc anys a comptar del moment en què s'haja realitzat l'aportació.

Article 76. *Exclusió del règim legal de responsabilitat.*

Els socis les aportacions no dineràries dels quals siguen sotmeses a valoració pericial d'acord amb el que es preveu per a les societats anònimes queden exclosos de la responsabilitat solidària a què es referixen els articles anteriors.

Secció 2a. Règim de responsabilitat en les societats anònimes

Article 77. *Responsabilitat solidària.*

Els fundadors respondran solidàriament enfront de la societat, els accionistes i els tercers de la realitat de les aportacions socials i de la valoració de les no dineràries.

La responsabilitat dels fundadors afectarà les persones per compte de les quals hagen obrat estos.

CAPÍTOL IV

El desembossament

Secció 1a. Regles generals

Article 78. *El desembossament del valor nominal de les participacions socials.*

Les participacions socials en què es dividisca el capital de la societat de responsabilitat limitada hauran d'estar íntegrament assumides pels socis, i íntegrament desembossat el valor nominal de cada una en el moment d'atorgar l'escriptura de constitució de la societat o d'execució de l'augment del capital social.

Article 79. *El desembossament mínim del valor nominal de les accions.*

Les accions en què es dividisca el capital de la societat anònima hauran d'estar íntegrament subscrites pels socis, i desembossat, almenys, en una quarta part el valor nominal de cada una en el moment d'atorgar l'escriptura de constitució de la societat o d'execució de l'augment del capital social.

Article 80. *Aportacions no dineràries ajornades.*

1. En les societats anònimes, en cas de desembossament parcial de les accions subscrites, l'escriptura haurà d'expressar si els futurs desembossaments s'efectuaran en metàl·lic o en noves aportacions no dineràries. En este últim cas, es determinarà en l'escriptura la seua naturalesa, valor i contingut, la forma i el procediment d'efectuar-les, amb menció expressa del termini de desembossament.

2. El termini de desembossament amb càrrec a aportacions no dineràries no podrà excedir cinc anys des de la constitució de la societat o de l'acord d'augment del capital social.

3. L'informe de l'expert o, si és el cas, l'informe dels administradors s'incorporarà com a annex a l'escriptura en què conste la realització dels desembossaments ajornats.

Secció 2a. Els desembossaments pendents

Article 81. *Els desembossaments pendents.*

1. En les societats anònimes, l'accionista haurà d'aportar a la societat la porció de capital que haja quedat pendent de desembossament en la forma i dins del termini previst pels estatuts socials.

2. L'exigència del pagament dels desembossaments pendents es notificarà als afectats o s'anunciarà en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil». Entre la data de l'enviament de la comunicació o la de l'anunci i la data del pagament hi haurà d'haver, almenys, el termini d'un mes.

Article 82. *Mora de l'accionista.*

Es troba en mora l'accionista una vegada vençut el termini fixat pels estatuts socials per al pagament de la porció de capital no desembossada o l'acordat o decidit pels administradors de la societat, d'acord amb el que estableix l'article anterior.

Article 83. *Efectes de la mora.*

1. L'accionista que es trobe en mora en el pagament dels desembossaments pendents no podrà exercir el dret de vot. L'import de les seues accions serà deduït del capital social per al còmput del quòrum.

2. Tampoc tindrà dret el soci morós a percebre dividendes ni a la subscripció preferent de noves accions ni d'obligacions convertibles.

Una vegada abonat l'import dels desembossaments pendents junt amb els interessos deguts, l'accionista podrà reclamar el pagament dels dividendes no prescrits, però no podrà reclamar la subscripció preferent si el termini per al seu exercici ja ha transcorregut.

Article 84. *Reintegració de la societat.*

1. Quan l'accionista es trobe en mora, la societat podrà, segons els casos i atesa la naturalesa de l'aportació no efectuada, reclamar el compliment de l'obligació de desembossament, amb abonament de l'interés legal i dels danys i perjudicats causats per la morositat o alienar les accions per compte i risc del soci morós.

2. Quan s'haja de procedir a la venda de les accions, l'alienació es verificarà per mitjà d'un membre del mercat secundari oficial en què estiguen admeses a negociació, o per mitjà de fedatari públic en qualsevol altre cas, i comportarà, si és procedent, la substitució del títol originari per un duplicat.

Si la venda no es pot efectuar, l'acció serà amortitzada, amb la consegüent reducció del capital, i quedaran en benefici de la societat les quantitats ja desembossades.

Article 85. *Responsabilitat en la transmissió d'accions no alliberades.*

1. L'adquirent d'acció no alliberada respon solidàriament amb tots els transmetents que el precedisquen, i a elecció dels administradors de la societat, del pagament de la part no desembossada.
2. La responsabilitat dels transmetents durarà tres anys, comptats des de la data de la respectiva transmissió. Qualsevol pacte contrari a la responsabilitat solidària així determinada serà nul.
3. L'adquirent que pague podrà reclamar la totalitat del que ha pagat dels adquirents posteriors.

CAPÍTOL V

Les prestacions accessòries

Article 86. *Caràcter estatutari.*

1. En els estatuts de les societats de capital es podran establir prestacions accessòries diferents de les aportacions, expressant el seu contingut concret i determinat i si s'han de realitzar gratuïtament o per mitjà de retribució, així com les eventuais clàusules penals inherents al seu incompliment.
2. En cap cas les prestacions accessòries podran integrar el capital social.
3. Els estatuts podran establir-les amb caràcter obligatori per a tots o alguns dels socis o vincular l'obligació de realitzar les prestacions accessòries a la titularitat d'una o diverses participacions socials o accions concretament determinades.

Article 87. *Prestacions accessòries retribuïdes.*

1. En el cas que les prestacions accessòries siguen retribuïdes els estatuts determinaran la compensació que hagen de rebre els socis que les realitzen.
2. La quantia de la retribució no podrà excedir en cap cas el valor que corresponga a la prestació.

Article 88. *Transmissió de participacions o d'accions amb prestació accessòria.*

1. Serà necessària l'autorització de la societat per a la transmissió voluntària per actes «inter vivos» de qualsevol participació o acció pertanyent a un soci personalment obligat a realitzar prestacions accessòries i per a la transmissió d'aquelles concretes participacions socials o accions que porten vinculada la referida obligació.
2. Excepte disposició contrària dels estatuts, en les societats de responsabilitat limitada l'autorització serà competència de la junta general; i, en les societats anònimes, dels administradors.

En tot cas, transcorregut el termini de dos mesos des que s'haja presentat la sol·licitud d'autorització sense que la societat haja contestat, es considerarà que l'autorització ha sigut concedida.

Article 89. *Modificació de l'obligació de realitzar prestacions accessòries.*

1. La creació, la modificació i l'extinció anticipada de l'obligació de realitzar prestacions accessòries haurà d'acordar-se amb els requisits previstos per a la modificació dels estatuts i requerirà, a més, el consentiment individual dels obligats.
2. Excepte disposició contrària dels estatuts, la condició de soci no es perdrà per la falta de realització de les prestacions accessòries per causes involuntàries.

TÍTOL IV

Participacions socials i accions

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 90. *Participacions socials i accions.*

Les participacions socials en la societat de responsabilitat limitada i les accions en la societat anònima són parts alíquotes indivisibles i acumulables del capital social.

Article 91. *Atribució de la condició de soci.*

Cada participació social i cada acció conferixen al seu titular legítim la condició de soci i li atribueixen els drets reconeguts en esta llei i en els estatuts.

Article 92. *L'acció com a valor mobiliari.*

1. Les accions podran estar representades per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte. En l'un i l'altre cas tindran la consideració de valors mobiliaris.

2. Les participacions socials no podran estar representades per mitjà de títols o d'anotacions en compte, ni denominar-se accions, i en cap cas tindran el caràcter de valors.

CAPÍTOL II

Els drets del soci

Secció 1a. Els drets del soci

Article 93. *Drets del soci.*

En els termes establits en esta llei, excepte els casos que hi estiguen previstos, el soci tindrà, com a mínim, els següents drets:

- a) El de participar en el repartiment dels guanys socials i en el patrimoni resultant de la liquidació.
- b) El d'assumpció preferent en la creació de noves participacions o el de subscripció preferent en l'emissió de noves accions o d'obligacions convertibles en accions.
- c) El d'assistir i votar en les juntes generals i el d'impugnar els acords socials.
- d) El d'informació.

Article 94. *Diversitat de drets.*

1. Les participacions socials i les accions atribueixen als socis els mateixos drets, amb les excepcions establides a l'empara de la llei.

Les participacions socials i les accions poden atorgar drets diferents. Les accions que tinguen el mateix contingut de drets constitueixen una mateixa classe d'acció. Quan dins d'una classe es constitueixquen diverses sèries, totes les que integren una sèrie hauran de tindre el mateix valor nominal.

2. Per a la creació de participacions socials i l'emissió d'accions que conferisquen algun privilegi enfront de les ordinàries, s'hauran d'observar les formalitats prescrites per a la modificació d'estatuts.

Article 95. Privilegi en el repartiment dels guanys socials.

1. Quan el privilegi consistisca en el dret a obtenir un dividend preferent, les altres participacions socials o accions no podran rebre dividends amb càrrec als beneficis mentre no haja sigut satisfet el dividend privilegiat corresponent a l'exercici.
2. La societat, llevat que els seus estatuts disposen una altra cosa, estarà obligada a acordar el repartiment d'eixe dividend si hi ha beneficis distribuïbles.
3. Els estatuts hauran d'establir les conseqüències de la falta de pagament total o parcial del dividend preferent, si este té o no caràcter acumulatiu en relació amb els dividends no satisfets, així com els eventuais drets dels titulars d'estes participacions o accions privilegiades en relació amb els dividends que puguen correspondre a les altres.

Article 96. Prohibicions en matèria de privilegi.

1. No és vàlida la creació de participacions socials ni l'emissió d'accions amb dret a percebre un interès, siga quina siga la forma de la seua determinació.
2. No es podran emetre accions que de forma directa o indirecta alteren la proporcionalitat entre el valor nominal i el dret de vot o el dret de preferència.
3. No es podran crear participacions socials que de forma directa o indirecta alteren la proporcionalitat entre el valor nominal i el dret de preferència.

Article 97. Igualtat de tracte.

La societat haurà de donar un tracte igual als socis que es troben en condicions idèntiques.

Secció 2a. Participacions socials i accions sense vot

Article 98. Creació o emissió.

Les societats de responsabilitat limitada podran crear participacions socials sense dret de vot per un import nominal no superior a la mitat del capital i les societats anònimes podran emetre accions sense dret de vot per un import nominal no superior a la mitat del capital social desembossat.

Article 99. Dividend preferent.

1. Els titulars de participacions socials i les accions sense vot tindran dret a percebre el dividend anual mínim fix o variable, que establisquen els estatuts socials. Una vegada acordat el dividend mínim, els seus titulars tindran dret al mateix dividend que corresponga a les participacions socials o a les accions ordinàries.
2. Si hi ha beneficis distribuïbles, la societat està obligada a acordar el repartiment del dividend mínim a què es referix el paràgraf anterior.
3. Si no hi ha beneficis distribuïbles o no n'hi ha en quantitat suficient, la part de dividend mínim no pagada haurà de ser satisfeta dins dels cinc exercicis següents. Mentre no se satisfaga el dividend mínim, les participacions i accions sense vot tindran este dret en igualtat de condicions que les ordinàries i conservaran, en tot cas, els seus avantatges econòmics.

Article 100. Privilegi en cas de reducció de capital per pèrdues.

1. Les participacions socials i les accions sense vot no quedaran afectades per la reducció del capital social per pèrdues, siga quina siga la forma en què es realitze, sinó quan la reducció supere el valor nominal de les restants. Si, com a conseqüència de la reducció, el valor nominal de les participacions socials o de les accions sense vot excedix la mitat del capital social de la societat de responsabilitat limitada o del desembossat en l'anònima, haurà de restablir-se eixa proporció en el termini màxim de dos anys. En cas contrari, serà procedent la dissolució de la societat.

2. Quan en virtut de la reducció del capital s'amortitzen totes les participacions socials o totes les accions ordinàries, les que siguen sense vot tindran este dret fins que es restablisca la proporció prevista legalment amb les ordinàries.

Article 101. *Privilegi en la quota de liquidació.*

En el cas de liquidació de la societat les participacions socials sense vot conferiran al seu titular el dret a obtindre el reembossament del seu valor abans que es distribuísca cap quantitat a les restants. En les societats anònimes el privilegi afectarà el reembossament del valor desembossat de les accions sense vot.

Article 102. *Altres drets.*

1. Les participacions socials i les accions sense vot atribuiran als seus titulars els altres drets de les ordinàries, excepte el que disposen els articles anteriors.

2. Les accions sense vot no podran agrupar-se a l'efecte de la designació de vocals del consell d'administració pel sistema de representació proporcional. El valor nominal d'estes accions no es tindrà en compte a l'efecte de l'exercici d'eixe dret per la resta d'accionistes.

3. Les participacions socials sense vot estaran sotmeses a les normes estatutàries i supletòries legals sobre transmissió i dret d'assumpció preferent.

Article 103. *Modificacions estatutàries lesives.*

Qualsevol modificació estatutària que lesione directament o indirectament els drets de les participacions socials o d'accions sense vot exigirà l'acord de la majoria de les participacions socials o de les accions sense vot afectades.

CAPÍTOL III

Del llibre registre de socis i el règim de transmissió de les participacions en les societats de responsabilitat limitada

Secció 1a. El llibre registre de socis

Article 104. *Llibre registre de socis.*

1. La societat limitada portarà un llibre registre de socis, en què es faran constar la titularitat originària i les successives transmissions, voluntàries o forçoses, de les participacions socials, així com la constitució de drets reals i altres gravàmens sobre estes.

2. La societat només reputarà soci a qui es trobe inscrit en el dit llibre.

3. En cada anotació s'indicarà la identitat i domicili del titular de la participació o del dret o gravamen constituït sobre aquella.

4. La societat només podrà rectificar el contingut del llibre registre si els interessats no s'han oposat a la rectificació en el termini d'un mes des de la notificació fefaent del propòsit de fer-la.

Les dades personals dels socis es podran modificar a instància seua i no produiran entre tant efectes enfront de la societat.

Article 105. *Examen i certificació.*

1. Qualsevol soci podrà examinar el llibre registre de socis, que correspon portar i custodiar a l'òrgan d'administració.

2. El soci i els titulars de drets reals o de gravàmens sobre les participacions socials, tenen dret a obtindre certificació de les participacions, drets o gravàmens registrats a nom seu.

Secció 2a. La transmissió de les participacions

Article 106. Documentació de les transmissions.

1. La transmissió de les participacions socials, així com la constitució del dret real de penyora sobre estes, hauran de constar en document públic.

La constitució de drets reals diferents del referit en el paràgraf anterior sobre les participacions socials haurà de constar en escriptura pública.

2. L'adquirent de les participacions socials podrà exercir els drets de soci enfront de la societat des que esta tinga coneixement de la transmissió o constitució del gravamen.

Article 107. Règim de la transmissió voluntària per actes «inter vivos».

1. Excepte disposició contrària dels estatuts, serà lliure la transmissió voluntària de participacions per actes «inter vivos» entre socis, així com la realitzada en favor del cònjuge, ascendent o descendent del soci o en favor de societats pertanyents al mateix grup que la transmetent. En els altres casos, la transmissió està sotmesa a les regles i limitacions que establisquen els estatuts i, si no n'hi ha, a les establides en esta llei.

2. A falta de regulació estatutària, la transmissió voluntària de participacions socials per actes «inter vivos» es regirà per les regles següents:

a) El soci que es propose transmetre la seua participació o participacions haurà de comunicar-ho per escrit als administradors, fent constar el nombre i característiques de les participacions que pretén transmetre, la identitat de l'adquirent i el preu i la resta de condicions de la transmissió.

b) La transmissió quedarà sotmesa al consentiment de la societat, que s'expressarà mitjançant un acord de la junta general, prèvia inclusió de l'assumepte en l'orde del dia, adoptat per la majoria ordinària establida per la llei.

c) La societat només podrà denegar el consentiment si comunica al transmetent, per conducte notarial, la identitat d'un o més socis o tercers que adquirisquen la totalitat de les participacions. No serà necessària cap comunicació al transmetent si va concórrer a la junta general on es van adoptar els acords. Els socis concurrents a la junta general tindran preferència per a l'adquisició. Si són diversos els socis concurrents interessats a adquirir, es distribuïran les participacions entre tots ells a prorrata de la seua participació en el capital social.

Quan no siga possible comunicar la identitat d'un o més socis o tercers adquirents de la totalitat de les participacions, la junta general podrà acordar que siga la mateixa societat la que adquirisca les participacions que cap soci o tercer acceptat per la junta vullga adquirir, d'acord amb el que establix l'article 140.

d) El preu de les participacions, la forma de pagament i les altres condicions de l'operació seran les convingudes i comunicades a la societat pel soci transmetent. Si el pagament de la totalitat o de part del preu està ajornat en el projecte de transmissió, per a l'adquisició de les participacions serà requisit previ que una entitat de crèdit garantisca el pagament del preu ajornat.

En cas que la transmissió projectada siga a títol oneros diferent de la compravenda o a títol gratuït, el preu d'adquisició serà el fixat de comú acord per les parts i, si no n'hi ha, el valor raonable de les participacions el dia en què s'haja comunicat a la societat el propòsit de transmetre. S'entendrà per valor raonable el que determine un auditor de comptes, diferent de l'auditor de la societat, designat a este efecte pels administradors d'esta.

En els casos d'aportació a societat anònima o comanditària per accions, s'entendrà per valor real de les participacions el que resulte de l'informe elaborat per l'expert independent nomenat pel registrador mercantil.

e) El document públic de transmissió s'haurà d'atorgar en el termini d'un mes a comptar de la comunicació per la societat de la identitat de l'adquirent o adquirents.

f) El soci podrà transmetre les participacions en les condicions comunicades a la societat, quan hagen transcorregut tres mesos des que haja fet saber a esta el seu propòsit

de transmetre sense que la societat li haja comunicat la identitat de l'adquirent o adquirents.

3. En els estatuts no podrà atribuir-se a l'auditor de comptes de la societat la fixació del valor que s'haja de determinar a l'efecte de la seua transmissió.

Article 108. *Clàusules estatutàries prohibides.*

1. Seran nul·les les clàusules estatutàries que facen pràcticament lliure la transmissió voluntària de les participacions socials per actes «inter vivos».

2. Seran nul·les les clàusules estatutàries per les quals el soci que oferisca la totalitat o part de les seues participacions quede obligat a transmetre un nombre diferent del de les oferides.

3. Només seran vàlides les clàusules que prohibisquen la transmissió voluntària de les participacions socials per actes «inter vivos» si els estatuts reconeixen al soci el dret a separar-se de la societat en qualsevol moment. La incorporació d'estes clàusules als estatuts socials exigirà el consentiment de tots els socis.

4. No obstant el que estableix l'apartat anterior, els estatuts podran impedir la transmissió voluntària de les participacions per actes «inter vivos», o l'exercici del dret de separació, durant un període de temps no superior a cinc anys a comptar de la constitució de la societat, o per a les participacions procedents d'una ampliació de capital, des de l'atorgament de l'escriptura pública de la seua execució.

Article 109. *Règim de la transmissió forçosa.*

1. L'embargament de participacions socials, en qualsevol procediment de constrenyiment, haurà de ser notificat immediatament a la societat pel jutge o autoritat administrativa que l'haja decretat, fent constar la identitat de l'embargador així com les participacions embargades. La societat farà l'anotació de l'embargament en el llibre registre de socis i remetrà immediatament a tots els socis còpia de la notificació rebuda.

2. Celebrada la subhasta o, tractant-se de qualsevol altra forma d'alienació forçosa legalment prevista, en el moment anterior a l'adjudicació, quedarà en suspens l'aprovació de l'execució i l'adjudicació de les participacions socials embargades. El jutge o l'autoritat administrativa remetrà a la societat testimoni literal de l'acta de subhasta o de l'acord d'adjudicació i, si és el cas, de l'adjudicació sol·licitada pel creditor. La societat traslladarà còpia del testimoni a tots els socis en el termini màxim de cinc dies a comptar de la recepció.

3. L'execució o l'adjudicació al creditor seran fermes transcorregut un mes a comptar de la recepció per la societat del testimoni a què es referix l'apartat anterior. Fins que no adquirisquen fermesa, els socis i, si no n'hi ha, i només per al cas que els estatuts establisquen en favor seu el dret d'adquisició preferent, la societat, podran subrogar-se en lloc del rematant o, si és el cas, del creditor, per mitjà de l'acceptació expressa de totes les condicions de la subhasta i la consignació íntegra de l'import de l'execució o, si és el cas, de l'adjudicació al creditor i de tots els gastos causats. Si la subrogació és exercida per diversos socis, les participacions es distribuïran entre tots a prorrata de les seues respectives parts socials.

Article 110. *Règim de la transmissió «mortis causa».*

1. L'adquisició d'alguna participació social per successió hereditària conferix a l'hereu o legatari la condició de soci.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, els estatuts podran establir a favor dels socis sobrevivents, i, si no n'hi ha, a favor de la societat, un dret d'adquisició de les participacions del soci mort, apreciades en el valor raonable que tinguen el dia de la defunció del soci, el preu de les quals es pagarà al comptat. La valoració es regirà pel que disposa esta llei per als casos de separació de socis i el dret d'adquisició s'haurà d'exercir

en el termini màxim de tres mesos a comptar de la comunicació a la societat de l'adquisició hereditària.

Article 111. *Règim general de les transmissions.*

El règim de la transmissió de les participacions socials serà el vigent en la data en què el soci haja comunicat a la societat el propòsit de transmetre o, si és el cas, en la data de defunció del soci o en la de l'adjudicació judicial o administrativa.

Article 112. *Ineficàcia de les transmissions amb infracció de llei o dels estatuts.*

Les transmissions de participacions socials que no s'ajusten al que preveu la llei o, si és el cas, al que estableixen els estatuts no produiran cap efecte enfront de la societat.

CAPÍTOL IV

La representació i la transmissió de les accions

Secció 1a. *Representació de les accions*

Subsecció 1a. *Representació per mitjà de títols*

Article 113. *Representació per mitjà de títols.*

1. Les accions representades per mitjà de títols podran ser nominatives o al portador, però revestiran necessàriament la forma nominativa mentre no haja sigut enterament desembossat el seu import, quan la seua transmissibilitat estiga subjecta a restriccions, quan comporten prestacions accessòries o quan així ho exigisquen disposicions especials.

2. Quan les accions s'hagen de representar per mitjà de títols, l'accionista tindrà dret a rebre els que li corresponguen, lliures de gastos.

Article 114. *Títol de l'acció.*

1. Els títols, siga quina siga la seua classe, estaran numerats correlativament, s'estendran en llibres talonaris, podran incorporar una o més accions de la mateixa sèrie i contindran, com a mínim, les mencions següents:

a) La denominació i domicili de la societat, les dades identificadores de la seua inscripció en el Registre Mercantil i el número d'identificació fiscal.

b) El valor nominal de l'acció, el seu número, la sèrie a què pertany i, en el cas que siga privilegiada, els drets especials que atorgue.

c) La seua condició de nominativa o al portador.

d) Les restriccions a la seua lliure transmissibilitat, quan s'hagen establert.

e) La suma desembossada o la indicació d'estar l'acció completament alliberada.

f) Les prestacions accessòries, en el cas que en comporten.

g) La subscripció d'un o més administradors, que es podrà fer per mitjà de reproducció mecànica de la firma. En este cas s'estendrà acta notarial per la qual s'acredite la identitat de les firmes reproduïdes mecànicament amb les que s'estampen en presència del notari autoritzant. L'acta haurà de ser inscrita en el Registre Mercantil abans de posar en circulació els títols.

2. En el supòsit d'accions sense vot, esta circumstància es farà constar de forma destacada en el títol.

Article 115. *Resguards provisionals.*

1. Els resguards provisionals de les accions revestiran necessàriament forma nominativa.
2. Les disposicions dels articles 114, 116 i 122 hauran de ser observades, quan resulten aplicables, per als resguards provisionals.

Article 116. *Libre registre d'accions nominatives.*

1. Les accions nominatives figuraran en un llibre registre que portarà la societat, en què s'inscriuran les successives transferències de les accions, amb expressió del nom, cognoms, raó o denominació social, si és el cas, nacionalitat i domicili dels successius titulars, així com la constitució de drets reals i altres gravàmens sobre aquelles.
2. La societat només reputarà accionista a qui es trobe inscrit en el dit llibre.
3. Qualsevol accionista que ho sol·licite podrà examinar el llibre registre d'accions nominatives.
4. La societat només podrà rectificar les inscripcions que repute falses o inexactes quan haja notificat als interessats la seua intenció de procedir en este sentit i estos no hagen manifestat la seua oposició durant els trenta dies següents a la notificació.
5. Fins que no s'hagen imprès i entregat els títols de les accions nominatives, l'accionista té dret a obtindre certificat de les inscrites al seu nom.

Article 117. *Substitució de títols.*

1. Sempre que siga procedent la substitució dels títols de les accions o d'altres títols emesos per la societat, esta podrà anul·lar-los quan no hagen sigut presentats per al canvi dins del termini publicat a este efecte en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i en un dels diaris de més circulació a la província on la societat tinga el seu domicili. Eixe termini no podrà ser inferior a un mes.
2. Els títols anul·lats seran substituïts per altres l'emissió dels quals s'anunciarà igualment en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i en el diari en què s'haja publicat l'anunci del canvi.
Si els títols són nominatius s'entregaran o remetran a la persona a nom de la qual figuren o als seus hereus, amb la justificació prèvia del seu dret.
Si aquella no pot ser trobada o si els títols són al portador, quedaran depositats per compte de qui justifique la seua titularitat.
3. Transcorreguts tres anys des del dia de la constitució del depòsit, els títols emesos en lloc dels anul·lats podran ser venuts per la societat per compte i risc dels interessats i a través d'un membre de la borsa, si estan admesos a negociació en el mercat borsari, o amb la intervenció de notari si no ho estan.
L'import líquid de la venda dels títols serà depositat a disposició dels interessats en el Banc d'Espanya o en la Caixa General de Depòsits.

Subsecció 2a. *Representació per mitjà d'anotacions en compte*

Article 118. *Representació per mitjà d'anotacions en compte.*

1. Les accions representades per mitjà d'anotacions en compte es regiran pel que disposa la normativa reguladora del mercat de valors.
2. Esta modalitat de representació de les accions també es podrà adoptar en els supòsits de nominativitat obligatòria previstos per l'article 113.
En eixe cas, quan les accions no hagen sigut enterament desembossades, o quan comporten prestacions accessòries, estes circumstàncies s'hauran de consignar en l'anotació en compte.
3. Les entitats que d'acord amb la normativa reguladora del mercat de valors hagen de portar els registres dels valors representats per mitjà d'anotacions en compte estan

obligades a comunicar a la societat emissora les dades necessàries per a la identificació dels seus accionistes.

Article 119. *Modificació de les anotacions en compte.*

La modificació de les característiques de les accions representades per mitjà d'anotacions en compte es farà pública una vegada que haja sigut formalitzada d'acord amb la present llei i la normativa reguladora del mercat de valors, en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i en un dels diaris de més circulació en la província on la societat tinga el seu domicili.

Secció 2a. Transmissió de les accions

Article 120. *Transmissió d'accions.*

1. Fins que no s'hagen imprés i entregat els títols, la transmissió d'accions serà procedent d'acord amb les normes sobre la cessió de crèdits i la resta de drets incorporals.

Tractant-se d'accions nominatives, els administradors, una vegada que resulte acreditada la transmissió, la inscriuran immediatament en el llibre registre d'accions nominatives.

2. Una vegada impresos i entregats els títols, la transmissió de les accions al portador se subjectarà al que disposa l'article 545 del Codi de Comerç.

Les accions nominatives també es podran transmetre per mitjà d'endós, i en este cas seran aplicables, en la mesura que siguen compatibles amb la naturalesa del títol, els articles 15, 16, 19 i 20 de la Llei Canviària i del Xec. La transmissió s'haurà d'acreditar davant la societat per mitjà de l'exhibició del títol. Els administradors, una vegada comprovada la regularitat de la cadena d'endossos, inscriuran la transmissió en el llibre registre d'accions nominatives.

Article 121. *Constitució de drets reals limitats sobre les accions.*

1. La constitució de drets reals limitats sobre les accions serà procedent d'acord amb el que disposa el dret comú.

2. Tractant-se d'accions nominatives, la constitució de drets reals es podrà efectuar per mitjà d'endós acompanyat, segons els casos, de la clàusula valor en garantia o valor en usdefruit o de qualsevol altra d'equivalent.

La inscripció en el llibre registre d'accions nominatives tindrà lloc de conformitat amb el que s'establíx per a la transmissió en l'article anterior.

En el cas que els títols sobre els quals recau el seu dret no hagen sigut impresos i entregats, el creditor pignoratiu i l'usufructuari tindran dret a obtindre de la societat un certificat de la inscripció del seu dret en el llibre registre d'accions nominatives.

Article 122. *Legitimació de l'accionista.*

Una vegada impresos i entregats els títols, l'exhibició d'estos o, si és el cas, del certificat acreditatiu del seu depòsit en una entitat autoritzada serà necessària per a l'exercici dels drets de l'accionista. Tractant-se d'accions nominatives, l'exhibició només serà necessària per a obtindre la corresponent inscripció en el llibre registre d'accions nominatives.

Article 123. *Restriccions a la lliure transmissibilitat.*

1. Només seran vàlides davant la societat les restriccions o condicionaments a la lliure transmissibilitat de les accions quan recaiguen sobre accions nominatives i estiguen expressament imposades pels estatuts.

Quan les limitacions s'establisquen a través de modificació estatutària, els accionistes afectats que no hagen votat a favor de l'acord no hi quedaran sotmesos durant un termini

de tres mesos a comptar de la publicació de l'acord en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil».

2. Seran nul·les les clàusules estatutàries que facen pràcticament intransmissible l'acció.

3. La transmissibilitat de les accions només podrà condicionar-se a l'autorització prèvia de la societat quan els estatuts mencionen les causes que permeten denegar-la.

Excepte prescripció contrària dels estatuts, l'autorització serà concedida o denegada pels administradors de la societat.

En tot cas, transcorregut el termini de dos mesos des que es va presentar la sol·licitud d'autorització sense que la societat haja contestat, es considerarà que l'autorització ha sigut concedida.

Article 124. *Transmissions «mortis causa».*

1. Les restriccions estatutàries a la transmissibilitat de les accions només seran aplicables a les adquisicions per causa de mort quan així ho establisquen expressament els estatuts.

2. En este supòsit, per a rebutjar la inscripció de la transmissió en el llibre registre d'accions nominatives, la societat haurà de presentar a l'hereu un adquirent de les accions o oferir-se a adquirir-les ella mateixa pel seu valor raonable en el moment en què es va sol·licitar la inscripció, d'acord amb el que preveu per a l'adquisició derivativa d'accions pròpies l'article 146.

S'entendrà com a valor raonable el que determine un auditor de comptes, diferent de l'auditor de la societat, que, a sol·licitud de qualsevol interessat, nomenen a este efecte els administradors de la societat.

Article 125. *Transmissions forçoses.*

El que estableix l'article anterior s'aplicarà quan l'adquisició de les accions s'haja produït com a conseqüència d'un procediment judicial o administratiu d'execució.

CAPÍTOL V

Copropietat i drets reals sobre participacions socials o accions

Article 126. *Copropietat de participacions socials o d'accions.*

En cas de copropietat sobre una o diverses participacions o accions, els copropietaris hauran de designar una sola persona per a l'exercici dels drets de soci, i respondran solidàriament davant la societat de les obligacions que es deriven d'esta condició. La mateixa regla s'aplicarà als altres supòsits de cotitularitat de drets sobre participacions o accions.

Article 127. *Usdefruit de participacions socials o d'accions.*

1. En cas d'usdefruit de participacions o d'accions la qualitat de soci residix en el nu propietari, però l'usufructuari tindrà dret en tot cas als dividendes acordats per la societat durant l'usdefruit. Excepte disposició contrària dels estatuts, l'exercici dels altres drets del soci correspon al nu propietari.

L'usufructuari queda obligat a facilitar al nu propietari l'exercici d'estos drets.

2. En les relacions entre l'usufructuari i el nu propietari regirà el que determine el títol constituït de l'usdefruit i, si no, el que preveu esta llei i, supletòriament, el que disposa el Codi Civil.

Article 128. *Regles de liquidació de l'usdefruit.*

1. Finalitzat l'usdefruit, l'usufructuari podrà exigir del nu propietari l'increment de valor experimentat per les participacions o accions usufructuades que corresponga als beneficis

propis de l'explotació de la societat integrats durant l'usdefruit en les reserves expresses que figuren en el balanç de la societat, siga quina siga la seua naturalesa o denominació.

2. Dissolta la societat durant l'usdefruit, l'usufructuari podrà exigir del nu propietari una part de la quota de liquidació equivalent a l'increment de valor de les participacions o accions usufructuades previst en l'apartat anterior. L'usdefruit s'estendrà a la resta de la quota de liquidació.

3. Si les parts no arriben a un acord sobre l'import a abonar en els supòsits previstos en els dos apartats anteriors, este serà fixat, a petició de qualsevol d'estes i a costa d'ambdós, per un auditor de comptes, diferent de l'auditor de la societat, que designe a este efecte el Registre Mercantil.

4. El títol constitutiu de l'usdefruit de participacions podrà disposar regles de liquidació diferents de les previstes en este article.

Article 129. *Usdefruit i drets de preferència.*

1. En els casos d'augment del capital de la societat, si el nu propietari no ha exercit o alienat el dret d'assumpció o de subscripció preferent deu dies abans de l'extinció del termini fixat per al seu exercici, l'usufructuari estarà legitimat per a procedir a la venda dels drets o a l'assumpció o subscripció de les participacions o accions.

2. Quan s'alienen els drets d'assumpció o de subscripció, bé pel nu propietari, bé per l'usufructuari, l'usdefruit s'estendrà a l'import obtingut per l'alienació.

3. Quan s'assumisquen noves participacions o se subscriguen noves accions, bé pel nu propietari, bé per l'usufructuari, l'usdefruit s'estendrà a les participacions o accions el desembossament de les quals s'haja pogut realitzar amb el valor total dels drets utilitzats en l'assumpció o subscripció, calculat pel seu valor teòric. La resta de les participacions assumides o de les accions subscrietes pertanyerà en plena propietat a aquell que n'haja desembossat l'import.

4. Si durant l'usdefruit s'augmenta el capital amb càrrec als beneficis o reserves constituïdes durant l'usdefruit, les noves participacions o accions correspondran al nu propietari, però s'estendrà a estes l'usdefruit.

5. El títol constitutiu de l'usdefruit de participacions podrà establir regles diferents de les previstes en els apartats anteriors.

6. En la societat anònima, l'usufructuari tindrà els mateixos drets en els casos d'emissió d'obligacions convertibles en accions de la societat.

Article 130. *Usdefruit d'accions no alliberades.*

1. Quan l'usdefruit recaiga sobre accions no alliberades totalment, el nu propietari serà l'obligat davant la societat a efectuar el pagament de la part no desembossada. Efectuat el pagament, tindrà dret a exigir de l'usufructuari, fins a l'import dels fruits, l'interés legal de la quantitat invertida.

2. Si no ha complit eixa obligació cinc dies abans del venciment del termini fixat per a realitzar el pagament, podrà fer-ho l'usufructuari, sense perjuí de repetir contra el nu propietari a l'acabar l'usdefruit.

Article 131. *Pagament de compensacions.*

1. Les quantitats que s'hagen de pagar en virtut del que disposa l'article 128 es podran abonar bé en metàl·lic, bé en participacions o accions de la mateixa classe que les que hagen estat subjectes a usdefruit, calculant el seu valor en virtut del que els corresponga conforme a l'últim balanç de la societat que haja sigut aprovat.

2. La mateixa regla s'aplicarà respecte de les quantitats que s'hagen d'abonar en virtut de l'article 129, quan l'usdefruit siga d'accions, i de l'article 130. Quan l'usdefruit recaiga sobre participacions, les quantitats que haja de pagar el nu propietari a l'usufructuari en virtut de l'article 129 s'abonaran en diners.

Article 132. *Penyora de participacions o d'accions.*

1. Excepte disposició contrària dels estatuts, en cas de penyora de participacions o accions correspondrà al propietari l'exercici dels drets de soci.

El creditor pignoratiu queda obligat a facilitar l'exercici d'estos drets.

2. En cas d'execució de la penyora de participacions s'aplicaran les regles previstes per al cas de transmissió forçosa per l'article 109.

3. En la societat anònima, si el propietari incomplix l'obligació de desembossament pendent, el creditor pignoratiu podrà complir per si mateix esta obligació o procedir a la realització de la penyora.

Article 133. *Embargament de participacions o d'accions.*

En cas d'embargament de participacions o d'accions, s'observaran les disposicions contingudes en l'article anterior sempre que siguen compatibles amb el règim específic de l'embargament.

CAPÍTOL VI

Els negocis sobre les pròpies participacions i accions

Secció 1a. Adquisició originària

Article 134. *Prohibició.*

En cap cas les societats de capital podran assumir o subscriure les seues pròpies participacions o accions ni les creades o emeses per la seua societat dominant.

Article 135. *Adquisició originària per la societat de responsabilitat limitada.*

L'adquisició originària per la societat de responsabilitat limitada de participacions pròpies o de participacions o accions de la societat dominant serà nul·la de ple dret.

Article 136. *Adquisició originària per la societat anònima.*

1. Les accions subscrietes infringint la prohibició de l'article 134 seran propietat de la societat anònima subscriptora.

2. Quan es tracte de subscripció d'accions pròpies l'obligació de desembossar recaurà solidàriament sobre els socis fundadors o els promotors i, en cas d'augment de capital social, sobre els administradors.

3. Quan es tracte d'assumpció de participacions socials o de subscripció d'accions de la societat dominant, l'obligació de desembossar recaurà solidàriament sobre els administradors de la societat adquirent i els de la societat dominant.

Article 137. *Adquisició realitzada per persona interposada.*

1. En el cas que l'assumpció o la subscripció haja sigut realitzada per persona interposada, els fundadors i, si és el cas, els administradors respondran solidàriament del desembossament de les participacions assumides o de les accions subscrietes.

2. La mateixa responsabilitat afectarà els promotors de la societat anònima.

Article 138. *Exempció de responsabilitat.*

Quedaran exempts de la responsabilitat prevista en els dos articles anteriors els que demostren no haver incorregut en culpa.

Article 139. *Conseqüències de la infracció.*

1. Les participacions socials i les accions adquirides per societat anònima en contravenció del que disposa l'article 134 hauran de ser alienades en el termini màxim d'un any a comptar de la data de la primera adquisició.

2. Transcorregut este termini sense que haja tingut lloc l'alienació, els administradors procediran immediatament a convocar junta general perquè acorde l'amortització de les accions pròpies amb la consegüent reducció del capital social.

3. En el cas que la societat no haja reduït el capital social dins dels dos mesos següents a la data de finalització del termini per a l'alienació, qualsevol interessat podrà sol·licitar la reducció del capital al jutge mercantil del lloc del domicili social. Els administradors estan obligats a sol·licitar la reducció judicial del capital social quan l'acord de la junta haja sigut contrari a eixa reducció o no puga ser aconseguit.

4. Les participacions socials o accions de la societat dominant seran alienades judicialment a instància de part interessada.

Secció 2a. Adquisició derivativa

Subsecció 1a. Adquisició derivativa realitzada per societat de responsabilitat limitada

Article 140. *Adquisicions derivatives permeses.*

1. La societat de responsabilitat limitada només podrà adquirir les seues pròpies participacions, o participacions o accions de la seua societat dominant en els casos següents:

a) Quan formen part d'un patrimoni adquirit a títol universal, o siguen adquirides a títol gratuït o com a conseqüència d'una adjudicació judicial per a satisfer un crèdit de la societat contra el titular d'estes.

b) Quan les participacions pròpies s'adquirisquen en execució d'un acord de reducció del capital adoptat per la junta general.

c) Quan les participacions pròpies s'adquirisquen en el cas previst en l'article 109.3.

d) Quan l'adquisició haja sigut autoritzada per la junta general, s'efectue amb càrrec a beneficis o reserves de lliure disposició i tinga com a objecte participacions d'un soci separat o exclòs de la societat, participacions que s'adquirisquen com a conseqüència de l'aplicació d'una clàusula restrictiva de la transmissió d'estes, o participacions transmeses «mortis causa».

2. Les adquisicions realitzades fora d'estos casos seran nul·les de ple dret.

Article 141. *Amortització o alienació.*

1. Les participacions pròpies adquirides per la societat de responsabilitat limitada hauran de ser amortitzades o alienades, respectant en este cas el règim legal i estatutari de transmissió, en el termini de tres anys. L'alienació no es podrà efectuar a un preu inferior al valor raonable de les participacions, fixat d'acord amb el que preveu esta llei per als casos de separació de socis. Quan l'adquisició no comporte devolució d'aportacions als socis, la societat haurà de dotar una reserva per l'import del valor nominal de les participacions amortitzades, la qual serà indisponible fins que transcórreguen cinc anys a comptar de la publicació de la reducció en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil», llevat que abans del venciment del termini hagen sigut satisfets tots els deutes socials contrets amb anterioritat a la data en què la reducció siga oposable a tercers.

2. Si les participacions no són alienades en el termini assenyalat, la societat haurà d'acordar immediatament la seua amortització i la reducció del capital. Si la societat omet estes mesures, qualsevol interessat podrà sol·licitar la seua adopció per l'autoritat judicial. Els administradors de la societat adquirent estan obligats a sol·licitar l'adopció judicial

d'estes mesures, quan, per les circumstàncies que siguen, no puga aconseguir-se el corresponent acord d'amortització i de reducció del capital.

3. Les participacions o accions de la societat dominant hauran de ser alienades en el termini màxim d'un any a comptar de la seua adquisició. Fins que no siguen alienades, serà aplicable el que disposa l'article 148.

Article 142. Règim de les participacions pròpies i de les participacions o accions de la societat dominant.

1. Mentres romanguen en poder de la societat adquirent, quedaran en suspens tots els drets corresponents a les participacions pròpies i a les participacions o accions de la societat dominant.

2. En el patrimoni net del balanç s'establirà una reserva equivalent a l'import de les participacions o accions adquirides, computat en l'actiu, que s'haurà de mantindre mentres no siguen alienades.

Article 143. Negocis prohibits a la societat de responsabilitat limitada.

1. La societat de responsabilitat limitada no podrà acceptar en penyora o en una altra forma de garantia les seues pròpies participacions o les participacions creades ni les accions emeses per societat del grup a què pertanga.

2. La societat de responsabilitat limitada no podrà anticipar fons, concedir crèdits o préstecs, prestar garantia, ni facilitar assistència financera per a l'adquisició de les seues pròpies participacions o de les participacions creades o les accions emeses per societat del grup a què la societat pertanga.

Subsecció 2a. Adquisició derivativa realitzada per societat anònima

Article 144. Supòsits de lliure adquisició.

La societat anònima podrà adquirir les seues pròpies accions, o les participacions o accions de la seua societat dominant, en els casos següents:

a) Quan les accions pròpies s'adquirisquen en execució d'un acord de reducció del capital adoptat per la junta general de la societat.

b) Quan les participacions o accions formen part d'un patrimoni adquirit a títol universal.

c) Quan les participacions o les accions que estiguen íntegrament alliberades siguen adquirides a títol gratuït.

d) Quan les participacions o les accions íntegrament alliberades s'adquirisquen com a conseqüència d'una adjudicació judicial per a satisfer un crèdit de la societat enfront del seu titular.

Article 145. Obligació d'alienar.

1. Les participacions o accions adquirides d'acord amb el que disposen les lletres b) i c) de l'article anterior hauran de ser alienades en un termini màxim de tres anys a comptar de la data d'adquisició, llevat que prèviament hagen sigut amortitzades per mitjà de reducció del capital social o que, sumades a les que ja posseïsquen la societat adquirent i les seues filials i, si és el cas, la societat dominant i les seues filials, no excedisquen el vint per cent del capital social.

2. Transcorregut el termini a què es referix l'apartat anterior sense que haja tingut lloc l'alienació, serà aplicable el que preveuen els apartats 2 i 3 de l'article 139.

Article 146. *Adquisicions derivatives condicionades.*

1. La societat anònima també podrà adquirir les seues pròpies accions i les participacions creades o les accions emeses per la seua societat dominant, quan concórreguen les condicions següents:

a) Que l'adquisició haja sigut autoritzada mitjançant un acord de la junta general, que haurà d'establir les modalitats de l'adquisició, el nombre màxim de participacions o d'accions a adquirir, el contravalor mínim i màxim quan l'adquisició siga onerosa, i la duració de l'autorització, que no podrà excedir els cinc anys.

Quan l'adquisició tinga com a objecte participacions o accions de la societat dominant, l'autorització haurà de procedir també de la junta general d'esta societat.

Quan l'adquisició tinga com a objecte accions que hagen de ser entregades directament als treballadors o administradors de la societat, o com a conseqüència de l'exercici de drets d'opció que aquells siguen titulars, l'acord de la junta haurà d'expressar que l'autorització es concedix amb esta finalitat.

b) Que l'adquisició, compreses les accions que la societat o persona que actue en nom propi però per compte d'aquella haja adquirit amb anterioritat i tinga en cartera, no produïska l'efecte que el patrimoni net resulte inferior a l'import del capital social més les reserves legalment o estatutàriament indisponibles.

A estos efectes, es considerarà patrimoni net l'import que es qualifique com a tal d'acord amb els criteris per a confeccionar els comptes anuals, minorat en l'import dels beneficis imputats directament a este, i incrementat en l'import del capital social subscrit no exigit, així com en l'import del nominal i de les primes d'emissió del capital social subscrit que estiga registrat comptablement com a passiu.

2. El valor nominal de les accions adquirides directament o indirectament, sumant-se al valor de les que ja posseïsquen la societat adquirent i les seues filials, i, si és el cas, la societat dominant i les seues filials, no podrà ser superior al vint per cent.

3. Els administradors hauran de controlar especialment que, en el moment de qualsevol adquisició autoritzada, es respecten les condicions establides en este article.

4. Serà nul·la l'adquisició per la societat d'accions pròpies parcialment desembossades, llevat que l'adquisició siga a títol gratuït, i de les que comporten l'obligació de realitzar prestacions accessòries.

Article 147. *Conseqüències de la infracció.*

Serà aplicable el que establix l'article 139 a les adquisicions derivatives realitzades per la societat anònima en contravenció al que disposa l'article anterior.

Article 148. *Règim de les accions pròpies i de les participacions o accions de la societat dominant.*

Quan una societat haja adquirit accions pròpies o participacions o accions de la seua societat dominant s'aplicaran les normes següents:

a) Quedarà en suspens l'exercici del dret de vot i dels altres drets polítics incorporats a les accions pròpies i a les participacions o accions de la societat dominant.

Els drets econòmics inherents a les accions pròpies, excepte el dret a l'assignació gratuïta de noves accions, seran atribuïts proporcionalment a la resta de les accions.

b) Les accions pròpies es computaran en el capital a l'efecte de calcular les quotes necessàries per a la constitució i adopció d'acords en la junta.

c) S'establirà en el patrimoni net una reserva indisponible equivalent a l'import de les participacions o accions de la societat dominant computat en l'actiu. Esta reserva haurà de mantindre's mentre les participacions o accions no siguen alienades.

d) L'informe de gestió de la societat adquirent i, si és el cas, el de la societat dominant, hauran de mencionar com a mínim:

- 1r. Els motius de les adquisicions i alienacions realitzades durant l'exercici.
- 2n. El nombre i valor nominal de les participacions o accions adquirides i alienades durant l'exercici i la fracció del capital social que representen.
- 3t. En cas d'adquisició o alienació a títol oneros, la contraprestació per les participacions o accions.
- 4t. El nombre i valor nominal del total de les participacions o accions adquirides i conservades en cartera per la mateixa societat o per la persona interposada i la fracció del capital social que representen.

Secció 3a. Acceptació en garantia i assistència financera en la societat anònima

Article 149. Acceptació en garantia d'accions pròpies i de participacions o accions de la societat dominant.

1. La societat anònima només podrà acceptar en peça o en una altra forma de garantia les seues pròpies accions o les participacions creades o les accions emeses per la societat dominant dins dels límits i amb els mateixos requisits aplicables a l'adquisició d'estes.
2. El que disposa l'apartat anterior no s'aplicarà a les operacions fetes en l'àmbit de les activitats ordinàries dels bancs i la resta d'entitats de crèdit. Estes operacions, no obstant això, hauran de complir el requisit a què es referix la norma tercera de l'article anterior.
3. El que estableix l'article anterior serà aplicable, quan siga compatible, a les participacions o accions posseïdes en concepte de peça o d'una altra forma de garantia.

Article 150. Assistència financera per a l'adquisició d'accions pròpies i de participacions o accions de la societat dominant.

1. La societat anònima no podrà anticipar fons, concedir préstecs, prestar garanties ni facilitar cap tipus d'assistència financera per a l'adquisició de les seues accions o de participacions o accions de la seua societat dominant per un tercer.
  2. La prohibició establida en l'apartat anterior no s'aplicarà als negocis dirigits a facilitar al personal de la societat l'adquisició de les accions de la mateixa societat o de participacions o accions de qualsevol altra societat pertanyent al mateix grup.
  3. La prohibició establida en l'apartat primer no s'aplicarà a les operacions efectuades per bancs i la resta d'entitats de crèdit en l'àmbit de les operacions ordinàries pròpies del seu objecte social que se sufraguen a càrrec de béns lliures de la societat.
- En el patrimoni net del balanç, la societat haurà d'establir una reserva equivalent a l'import dels crèdits anotats en l'actiu.

Secció 4a. Les participacions recíproques

Article 151. Participacions recíproques.

No podran establir-se participacions recíproques que excedisquen el deu per cent de la xifra de capital de les societats participades. La prohibició afectarà també les participacions circulars constituïdes per mitjà de societats filials.

Article 152. Conseqüències de la infracció.

1. La violació del que disposa l'article anterior determinarà l'obligació a càrrec de la societat que reba abans la notificació a què es referix l'article 155 de reduir al deu per cent la seua participació en el capital de l'altra societat.
- Si ambdós societats reben simultàniament la dita notificació, l'obligació de reduir anirà a càrrec de les dos, llevat que arriben a un acord perquè la reducció siga efectuada només per una d'estes.

2. La reducció a què es referix l'apartat anterior haurà de dur-se a terme en el termini màxim d'un any a comptar de la data de la notificació, i mentrestant quedarà en suspens el dret de vot corresponent a les participacions excedents.

El termini per a la reducció serà de tres anys per a les participacions adquirides en qualsevol de les circumstàncies previstes per l'article 144.

3. L'incompliment de l'obligació de reducció establida en els apartats anteriors determinarà la venda judicial de les participacions excedents a instància de part interessada i la suspensió dels drets corresponents a totes les participacions que la societat incomplidora detinga en l'altra societat.

Article 153. *Reserva de participacions recíproques.*

En el patrimoni net de la societat obligada a la reducció s'establirà una reserva equivalent a l'import de les participacions recíproques que excedisquen el deu per cent del capital computades en l'actiu.

Article 154. *Exclusió del règim de participacions recíproques.*

La disciplina continguda en els tres articles anteriors no serà aplicable a les participacions recíproques establides entre una societat filial i la seua societat dominant.

Article 155. *Notificació.*

1. La societat que, per si mateixa o per mitjà d'una societat filial, arribe a posseir més del deu per cent del capital d'una altra societat haurà de notificar-li-ho immediatament, i mentrestant quedaran suspesos els drets corresponents a les seues participacions.

La dita notificació haurà de repetir-se per a cada una de les successives adquisicions que superen el 5 per cent del capital.

2. Les notificacions previstes en l'apartat anterior s'arreglaran en les memòries explicatives d'ambdós societats.

Secció 5a. Disposicions comunes

Article 156. *Persona interposada.*

1. Es reputarà nul qualsevol acord entre la societat i una altra persona en virtut del qual esta s'obligue o es legitime per a celebrar en nom propi però per compte d'aquella alguna de les operacions que en este capítol es prohibix realitzar a la societat.

Els negocis celebrats per la persona interposada amb tercers s'entendran efectuats per compte propi i no produiran cap efecte sobre la societat.

2. Els negocis realitzats per una persona interposada, quan la seua realització no estiga prohibida a la societat, així com les participacions o accions pròpies, o de la societat dominant, sobre les quals recaiguen estos negocis, queden sotmesos a les disposicions d'este capítol.

Article 157. *Règim sancionador.*

1. Es reputarà infracció l'incompliment de les obligacions o la vulneració de les prohibicions establides per a les societats anònimes en les seccions 1a i 3a, així com en la subsecció 2a de la secció 2a d'este capítol.

Es reputarà infracció la vulneració de les prohibicions establides per a les societats de responsabilitat limitada en la secció 1a i la subsecció 1a de la secció 2a d'este capítol.

2. Les infraccions anteriors se sancionaran amb multa per import de fins al valor nominal de les participacions assumides o accions subscrietes, adquirides o acceptades en garantia per la societat o adquirides per un tercer amb assistència financera o, si és el cas, les no alienades o amortitzades. L'incompliment del deure d'alienar o amortitzar serà considerat com a infracció independent.

Per a la graduació de la multa caldrà ajustar-se a l'entitat de la infracció, així com als perjudicats ocasionats a la societat, als socis d'esta, i a tercers.

3. Es reputaran com a responsables de la infracció els administradors de la societat infractora i, si és el cas, els de la societat dominant que hagen induït a cometre la infracció. Es consideraran com a administradors no sols els membres del consell d'administració, sinó també els directius o persones amb poder de representació de la societat infractora. La responsabilitat s'exigirà d'acord amb els criteris previstos en els articles 225, 226, 236 i 237.

4. Les infraccions i les sancions contingudes en el present article prescriuran al cap de tres anys, i es computaran d'acord amb el que disposa l'article 132 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

5. En la societat de responsabilitat limitada, les infraccions se sancionaran prèvia Instrucció del procediment pel Ministeri d'Economia i Hisenda, amb audiència dels interessats i conforme al Reglament del Procediment per a l'Exercici de la Potestat Sancionadora.

6. En la societat anònima, la competència per a la iniciació, instrucció i resolució dels expedients sancionadors resultants del que disposa este capítol s'atribuïx a la Comissió Nacional del Mercat de Valors. En cas que l'expedient sancionador recaiga sobre els administradors d'una entitat de crèdit o d'una entitat asseguradora, o sobre els administradors d'una entitat integrada en un grup consolidable d'entitats financeres subjecte a la supervisió del Banc d'Espanya o de la Direcció General d'Assegurances, la Comissió Nacional del Mercat de Valors comunicarà a les mencionades entitats supervisoras l'obertura de l'expedient, i estes hauran també d'informar amb caràcter previ a la resolució.

Article 158. *Aplicació a societats estrangeres.*

Les disposicions d'este capítol referides a operacions que tenen com a objecte participacions o accions de la societat dominant seran aplicables encara que la societat que les realitze no siga de nacionalitat espanyola.

TÍTOL V

La junta general

CAPÍTOL I

La junta general

Article 159. *Junta general.*

1. Els socis, reunits en junta general, decidiran per la majoria legal o estatutàriament establida, en els assumptes propis de la competència de la junta.

2. Tots els socis, inclús els dissidents i els qui no hagen participat en la reunió, queden sotmesos als acords de la junta general.

CAPÍTOL II

Competència de la junta

Article 160. *Competència de la junta.*

És competència de la junta general deliberar i acordar sobre els assumptes següents:

a) L'aprovació dels comptes anuals, l'aplicació del resultat i l'aprovació de la gestió social.

b) El nomenament i separació dels administradors, dels liquidadors i, si és el cas, dels auditors de comptes, així com l'exercici de l'acció social de responsabilitat contra qualsevol d'ells.

- c) La modificació dels estatuts socials.
- d) L'augment i la reducció del capital social.
- e) La supressió o limitació del dret de subscripció preferent i d'assumpció preferent.
- f) La transformació, la fusió, l'escissió o la cessió global d'actiu i passiu i el trasllat de domicili a l'estranger.
- g) La dissolució de la societat.
- h) L'aprovació del balanç final de liquidació.
- i) Qualsevol altres assumptes que determinen la llei o els estatuts.

Article 161. *Intervenció de la junta general en assumptes de gestió.*

Excepte la disposició contrària dels estatuts, la junta general de la societat de responsabilitat limitada podrà impartir instruccions a l'òrgan d'administració o sotmetre a autorització l'adopció pel dit òrgan de decisions o acords sobre determinats assumptes de gestió, sense perjudici del que estableix l'article 234.

Article 162. *Concessió de crèdits i garanties a socis i administradors.*

1. En la societat de responsabilitat limitada la junta general, mitjançant un acord concret per a cada cas, podrà anticipar fons, concedir préstecs, prestar garanties i facilitar assistència financera als seus socis i administradors.

2. No serà necessari l'acord de la junta general per a realitzar els actes anteriors en favor d'una altra societat pertanyent al mateix grup.

CAPÍTOL III

Classes de juntes

Article 163. *Classes de juntes.*

Les juntes generals de les societats de capital podran ser ordinàries o extraordinàries.

Article 164. *Junta ordinària.*

1. La junta general ordinària, prèviament convocada a este efecte, es reunirà necessàriament dins dels sis primers mesos de cada exercici, per a, si és el cas, aprovar la gestió social, els comptes de l'exercici anterior i resoldre sobre l'aplicació del resultat.

2. La junta general ordinària serà vàlida encara que haja sigut convocada o se celebre fora de termini.

Article 165. *Junta extraordinària.*

Tota junta que no siga la prevista en l'article anterior tindrà la consideració de junta general extraordinària.

CAPÍTOL IV

Convocatòria

Article 166. *Competència per a convocar.*

La junta general serà convocada pels administradors i, si és el cas, pels liquidadors de la societat.

Article 167. *Deure de convocar.*

Els administradors convocaran la junta general sempre que ho consideren necessari o convenient per als interessos socials, i en tot cas, en les dates o períodes que determinen la llei i els estatuts.

Article 168. *Sol·licitud de convocatòria per la minoria.*

Els administradors hauran de convocar la junta general quan ho sol·liciten un o més socis que representen, almenys, el cinc per cent del capital social, i expressaran en la sol·licitud els assumptes a tractar.

En este cas, la junta general haurà de ser convocada per a la seua celebració dins del mes següent a la data en què s'haja requerit notarialment els administradors per a convocar-la, i s'hauran d'incloure necessàriament en l'orde del dia els assumptes que hagen sigut objecte de sol·licitud.

Article 169. *Convocatòria judicial.*

1. Si la junta general ordinària o les juntes generals previstes en els estatuts no són convocades dins del corresponent termini legalment o estatutàriament establert, podrà ser-ho, a sol·licitud de qualsevol soci, pel jutge mercantil del domicili social, i amb audiència prèvia dels administradors.

2. Si els administradors no atenen oportunament la sol·licitud de convocatòria de la junta general efectuada per la minoria, podrà ser realitzada la convocatòria pel jutge mercantil del domicili social, amb audiència prèvia dels administradors.

Article 170. *Règim de la convocatòria judicial.*

1. Quan siga procedent la convocatòria judicial de la junta, el jutge resoldrà en el termini d'un mes des que li haja sigut formulada la sol·licitud i, si l'acorda, designarà lliurement el president i el secretari de la junta.

2. Contra la resolució per la qual s'acorde la convocatòria judicial de la junta no podrà interposar-se cap recurs.

3. Els gastos de la convocatòria judicial seran a compte de la societat.

Article 171. *Convocatòria en casos especials.*

En cas de mort o de cessament de l'administrador únic, de tots els administradors solidaris, d'algun dels administradors mancomunats o de la majoria dels membres del consell d'administració, sense que hi haja suplents, qualsevol soci podrà sol·licitar del jutge mercantil del domicili social la convocatòria de junta general per al nomenament dels administradors.

A més, qualsevol dels administradors que romanguen en l'exercici del càrrec podrà convocar la junta general amb eixe únic objecte.

Article 172. *Complement de convocatòria.*

1. En la societat anònima, els accionistes que representen, almenys, el cinc per cent del capital social, podran sol·licitar que es publique un complement a la convocatòria d'una junta general d'accionistes incloent-hi un o més punts en l'orde del dia. L'exercici d'este dret haurà de fer-se per mitjà de notificació fefaent que haurà de rebre's en el domicili social dins dels cinc dies següents a la publicació de la convocatòria.

2. El complement de la convocatòria haurà de publicar-se amb quinze dies d'antelació com a mínim a la data establida per a la reunió de la junta.

La falta de publicació del complement de la convocatòria en el termini legalment fixat serà causa de nul·litat de la junta.

Article 173. *Forma de la convocatòria.*

1. La junta general serà convocada per mitjà d'un anunci publicat en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i en un dels diaris de major circulació a la província en què estiga situat el domicili social.

2. Els estatuts de les societats de responsabilitat limitada podran establir, en substitució del sistema anterior, que la convocatòria es realitze per mitjà d'un anunci publicat en un determinat diari de circulació en el terme municipal en què estiga situat el domicili social, o per qualsevol procediment de comunicació, individual i escrita, que assegure la recepció de l'anunci per tots els socis en el domicili designat a este efecte o en el que conste en el llibre de registre de socis. En cas de socis que residisquen en l'estranger, els estatuts podran preveure que només seran individualment convocats si han designat un lloc del territori nacional per a notificacions.

Article 174. *Contingut de la convocatòria.*

1. En tot cas, la convocatòria expressarà el nom de la societat, la data i hora de la reunió, així com l'orde del dia, en el qual figuraran els assumptes a tractar.

2. En la societat de responsabilitat limitada, en l'anunci de convocatòria per mitjà de comunicació individual i escrita, figurarà, així mateix, el nom de la persona o persones que realitzen la comunicació.

Article 175. *Lloc de celebració.*

Excepte que els estatuts disposen el contrari, la junta general se celebrarà en el terme municipal on la societat tinga el seu domicili. Si en la convocatòria no figura el lloc de celebració, s'entendrà que la junta ha sigut convocada per a la seua celebració en el domicili social.

Article 176. *Termini previ de la convocatòria.*

1. Entre la convocatòria i la data prevista per a la celebració de la reunió hi haurà d'haver un termini, almenys, d'un mes en les societats anònimes i quinze dies en les societats de responsabilitat limitada. Queda fora de perill el que s'establix per al complement de convocatòria.

2. En els casos de convocatòria individual a cada soci, el termini es computarà a partir de la data en què haja sigut remés l'anunci a l'últim d'ells.

Article 177. *Segona convocatòria.*

1. En l'anunci de la convocatòria de les societats anònimes, podrà fer-se constar, així mateix, la data en què, si és procedent, es reunirà la junta en segona convocatòria.

2. Entre la primera i la segona reunió hi haurà d'haver, almenys, un termini de vint-i-quatre hores.

3. Si la junta general degudament convocada no se celebra en primera convocatòria, ni s'ha previst en l'anunci la data de la segona, esta haurà de ser anunciada, amb els mateixos requisits de publicitat que la primera, dins dels quinze dies següents a la data de la junta no celebrada i amb huit d'antelació a la data de la reunió.

CAPÍTOL V

Junta universal

Article 178. *Junta universal.*

1. La junta general quedarà vàlidament constituïda per a tractar qualsevol assumpte, sense necessitat de convocatòria prèvia, sempre que estiga present o representada la

totalitat del capital social i els concurrents accepten per unanimitat la celebració de la reunió.

2. La junta universal podrà reunir-se en qualsevol lloc del territori nacional o de l'estranger.

CAPÍTOL VI

Assistència, representació i vot

Article 179. *Dret d'assistència.*

1. En la societat de responsabilitat limitada tots els socis tenen dret a assistir a la junta general. Els estatuts no podran exigir per a l'assistència a la junta general la titularitat d'un nombre mínim de participacions.

2. En les societats anònimes els estatuts podran exigir, respecte de totes les accions, siga quina siga la seua classe o sèrie, la possessió d'un nombre mínim per a assistir a la junta general sense que, en cap cas, el nombre exigít puga ser superior a l'u per mil del capital social.

3. En la societat anònima els estatuts podran condicionar el dret d'assistència a la junta general a la legitimació anticipada de l'accionista, però en cap cas podran impedir l'exercici d'este dret als titulars d'accions nominatives i d'accions representades per mitjà d'anotacions en compte que les tinguen inscrites en els seus respectius registres amb cinc dies d'antelació a aquell en què haja de celebrar-se la junta, ni als tenidors d'accions al portador que amb la mateixa antelació hagen efectuat el depòsit de les seues accions o, si és el cas, del certificat acreditatiu del seu depòsit en una entitat autoritzada, en la forma prevista pels estatuts. Si els estatuts no contenen una previsió a este últim respecte, el depòsit podrà fer-se en el domicili social.

El document que acredite el compliment d'estos requisits serà nominatiu i tindrà eficàcia legitimadora enfront de la societat.

Article 180. *Deure d'assistència dels administradors.*

Els administradors hauran d'assistir a les juntes generals.

Article 181. *Autorització per a assistir.*

1. Els estatuts podran autoritzar o ordenar l'assistència de directors, gerents, tècnics i la resta de persones que tinguen interès en la bona marxa dels assumptes socials.

2. El president de la junta general podrà autoritzar l'assistència de qualsevol altra persona que considere convenient. La junta, no obstant això, podrà revocar la dita autorització.

3. El que disposa l'apartat anterior serà aplicable a la societat de responsabilitat limitada, llevat que els estatuts disposen una altra cosa.

Article 182. *Assistència telemàtica.*

Si en les societats anònimes els estatuts preveuen la possibilitat d'assistència a la junta per mitjans telemàtics, que garantisquen degudament la identitat del subjecte, en la convocatòria es descriuran els terminis, les formes i les formes d'exercici dels drets dels accionistes previstos pels administradors per a permetre l'ordenat desenrotllament de la junta. En particular, els administradors podran determinar que les intervencions i propostes d'acords que, d'acord amb esta llei, tinguen intenció de formular els qui vagen a assistir per mitjans telemàtics, es remeten a la societat amb anterioritat al moment de la constitució de la junta. Les respostes als accionistes que exercisquen el seu dret d'informació durant la junta es produiran per escrit durant els set dies següents a la finalització de la junta.

Article 183. Representació voluntària en la junta general de la societat de responsabilitat limitada.

1. El soci només podrà fer-se representar en la junta general pel seu cònjuge, ascendent o descendent, per un altre soci o per la persona que tinga el poder general conferit en un document públic amb facultats per a administrar tot el patrimoni que el representat tinga en territori nacional.

Els estatuts podran autoritzar la representació per mitjà d'altres persones.

2. La representació haurà de conferir-se per escrit. Si no consta en document públic, haurà de ser especial per a cada junta.

3. La representació comprendrà la totalitat de les participacions de què siga titular el soci representat.

Article 184. Representació voluntària en la junta general de la societat anònima.

1. Tot accionista que tinga dret d'assistència podrà fer-se representar en la junta general per mitjà d'una altra persona, encara que esta no siga accionista. Els estatuts podran limitar esta facultat.

2. La representació haurà de conferir-se per escrit o per mitjans de comunicació a distància que complisquen els requisits establits en esta llei per a l'exercici del dret de vot a distància i amb caràcter especial per a cada junta.

Article 185. Revocació de la representació.

La representació és sempre revocable. L'assistència personal a la junta del representat tindrà valor de revocació.

Article 186. Sol·licitud pública de representació en les societats anònimes.

1. En les societats anònimes, en cas que els propis administradors, les entitats depositàries dels títols o les encarregades del registre d'anotacions en compte sol·liciten la representació per a si o per a un altre i, en general, sempre que la sol·licitud es formule de forma pública, el document en què conste el poder haurà de contindre o portar annex l'orde del dia, així com la sol·licitud d'instruccions per a l'exercici del dret de vot i la indicació del sentit en què votarà el representant en cas que no s'impartisquen instruccions precises.

2. Per excepció, el representant podrà votar en sentit distint quan es presenten circumstàncies ignorades en el moment de l'enviament de les instruccions i es córrega el risc de perjudicar els interessos del representat. En cas de vot emés en sentit diferent de les instruccions, el representant haurà d'informar immediatament el representat, per mitjà d'escrit en què explique les raons del vot.

3. S'entendrà que hi ha hagut sol·licitud pública quan una mateixa persona tinga la representació de més de tres accionistes.

4. El que disposa este article serà aplicable als membres del consell de control d'una societat anònima europea domiciliada a Espanya que haja optat pel sistema dual.

Article 187. Inaplicabilitat de les restriccions.

Les restriccions legals previstes en els articles 184 i 186 no seran aplicables quan el representant siga el cònjuge o un ascendent o descendent del representat ni tampoc quan aquell tinga un poder general conferit en un document públic amb facultats per a administrar tot el patrimoni que el representat tinga en territori nacional.

Article 188. Dret de vot.

1. En la societat de responsabilitat limitada, excepte disposició contrària dels estatuts socials, cada participació social concedeix al seu titular el dret a emetre un vot.

2. En la societat anònima no serà vàlida la creació d'accions que de forma directa o indirecta alteren la proporcionalitat entre el valor nominal de l'acció i el dret de vot.

3. En la societat anònima, els estatuts podran fixar amb caràcter general el nombre màxim de vots que pot emetre un mateix accionista o societats pertanyents a un mateix grup, excepte el que es preveu per a les societats cotitzades.

Article 189. *Especialitats en l'exercici dels drets d'assistència i vot en les societats anònimes.*

1. Per a l'exercici del dret d'assistència a les juntes i el de vot serà lícita l'agrupació d'accions.

2. De conformitat amb el que disposen els estatuts, el vot de les propostes sobre punts compresos en l'orde del dia de qualsevol classe de junta general podrà ser delegat o exercit per l'accionista per mitjà de correspondència postal, electrònica o qualsevol altre mitjà de comunicació a distància, sempre que es garantisca degudament la identitat del subjecte que exercix el seu dret de vot.

3. Els accionistes que emeten els seus vots a distància hauran de ser tinguts en compte a l'efecte de constitució de la junta com a presents.

Article 190. *Conflicte d'interessos en la societat de responsabilitat limitada.*

1. En les societats de responsabilitat limitada el soci no podrà exercir el dret de vot corresponent a les seues participacions quan es tracte d'adoptar un acord que l'autoritze a transmetre participacions de què siga titular, que l'excloge de la societat, que l'allibere d'una obligació o li concedisca un dret, o pel qual la societat decidisca anticipar-li fons, concedir-li crèdits o préstecs, prestar garanties en favor seu o facilitar-li assistència financera, així com quan, sent administrador, l'acord es referisca a la dispensa de la prohibició de competència o a l'establiment amb la societat d'una relació de prestació de qualsevol tipus d'obres o servicis.

2. Les participacions socials del soci que es trobe en alguna de les situacions de conflicte d'interessos previstes en l'apartat anterior es deduiran del capital social per al còmput de la majoria de vots que en cada cas siga necessària.

CAPÍTOL VII

Constitució de la junta i adopció d'acords

Secció 1a. *Constitució de la junta*

Article 191. *Mesa de la junta.*

Excepte disposició contrària dels estatuts, el president i el secretari de la junta general seran els del consell d'administració i, si no n'hi ha, els designats pels socis concurrents al començament de la reunió.

Article 192. *Llista d'assistents.*

1. Abans d'entrar en l'orde del dia es formarà la llista dels assistents, expressant el caràcter o representació de cada un i el nombre de participacions o d'accions pròpies o alienes amb què concórreguen.

2. Al final de la llista es determinarà el nombre de socis presents o representats, així com l'import del capital de què siguen titulars, especificant el que correspon als socis amb dret de vot.

3. En les societats de responsabilitat limitada, la llista d'assistents s'inclourà necessàriament en l'acta.

Article 193. *Constitució de la junta de la societat anònima.*

1. En les societats anònimes, la junta general d'accionistes quedarà vàlidament constituïda en primera convocatòria quan els accionistes presents o representats posseïsquen, almenys, el vint-i-cinc per cent del capital subscrit amb dret de vot. Els estatuts podran fixar un quòrum superior.

2. En segona convocatòria, serà vàlida la constitució de la junta siga quin siga el capital concurrent a esta, llevat que els estatuts fixen un quòrum determinat, el qual, necessàriament, haurà de ser inferior al que aquells hagen establert o exigisca la llei per a la primera convocatòria.

Article 194. *Quòrum de constitució reforçat en casos especials.*

1. En les societats anònimes, perquè la junta general ordinària o extraordinària puga acordar vàlidament l'augment o la reducció del capital i qualsevol altra modificació dels estatuts socials, l'emissió d'obligacions, la supressió o la limitació del dret d'adquisició preferent de noves accions, així com la transformació, la fusió, l'escissió o la cessió global d'actiu i passiu i el trasllat de domicili a l'estranger, serà necessària, en primera convocatòria, la concurrència d'accionistes presents o representats que posseïsquen, almenys, el cinquanta per cent del capital subscrit amb dret de vot.

2. En segona convocatòria, serà suficient la concurrència del vint-i-cinc per cent del dit capital.

3. Els estatuts socials podran elevar els quòrums previstos en els apartats anteriors.

Article 195. *Pròrroga de les sessions.*

1. Les juntes generals se celebraran el dia assenyalat en la convocatòria, però les seues sessions podran ser prorrogades durant un o més dies consecutius.

2. La pròrroga podrà acordar-se a proposta dels administradors o a petició d'un nombre de socis que represente la quarta part del capital present en la junta.

3. Siga quin siga el nombre de les sessions en què se celebre la junta, es considerarà única, i s'alçarà una sola acta per a totes les sessions.

Secció 2a. Dret d'informació

Article 196. *Dret d'informació en la societat de responsabilitat limitada.*

1. Els socis de la societat de responsabilitat limitada podran sol·licitar per escrit, amb anterioritat a la reunió de la junta general o verbalment durant esta, els informes o aclariments que estimen necessaris sobre els assumptes compresos en l'orde del dia.

2. L'òrgan d'administració estarà obligat a proporcionar-los, de manera oral o escrita, d'acord amb el moment i la naturalesa de la informació sol·licitada, excepte en els casos en què, segons el parer del mateix òrgan, la publicitat d'esta perjudique l'interés social.

3. No serà procedent la denegació de la informació quan la sol·licitud estiga avalada per socis que representen, almenys, el vint-i-cinc per cent del capital social.

Article 197. *Dret d'informació en la societat anònima.*

1. Els accionistes podran sol·licitar dels administradors, sobre els assumptes compresos en l'orde del dia, les informacions o aclariments que estimen necessaris, o formular per escrit les preguntes que estimen pertinents fins al setè dia anterior al previst per a la celebració de la junta.

Els administradors estaran obligats a facilitar la informació per escrit fins al dia de la celebració de la junta general.

2. Durant la celebració de la junta general, els accionistes de la societat podran sol·licitar verbalment les informacions o aclariments que consideren convenients sobre els assumptes compresos en l'orde del dia i, en cas que no siga possible satisfer el dret de

l'accionista en eixe moment, els administradors estaran obligats a facilitar eixa informació per escrit dins dels set dies següents al de la terminació de la junta.

3. Els administradors estaran obligats a proporcionar la informació sol·licitada a l'empara dels dos apartats anteriors, excepte en els casos en què, segons el parer del president, la publicitat de la informació sol·licitada perjudique l'interés social.

4. No serà procedent la denegació d'informació quan la sol·licitud estiga avalada per accionistes que representen, almenys, la quarta part del capital social.

Secció 3a. Adopció d'acords

Subsecció 1a. Majories en la societat de responsabilitat limitada

Article 198. Majoria ordinària.

En la societat de responsabilitat limitada, els acords socials s'adoptaran per majoria dels vots vàlidament emesos, sempre que representen almenys un terç dels vots corresponents a les participacions socials en què es dividisca el capital social. No es computaran els vots en blanc.

Article 199. Majoria legal reforçada.

Per excepció al que disposa l'article anterior:

a) L'augment o la reducció del capital i qualsevol altra modificació dels estatuts socials requeriran el vot favorable de més de la mitat dels vots corresponents a les participacions en què es dividisca el capital social.

b) L'autorització als administradors perquè es dediquen, per compte propi o alié, al mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat que constituïska l'objecte social; la supressió o la limitació del dret de preferència en els augments del capital; la transformació, la fusió, l'escissió, la cessió global d'actiu i passiu i el trasllat del domicili a l'estranger, i l'exclusió de socis requeriran el vot favorable, almenys, de dos terços dels vots corresponents a les participacions en què es dividisca el capital social.

Article 200. Majoria estatutària reforçada.

1. Per a tots o alguns assumptes determinats, els estatuts podran exigir un percentatge de vots favorables superior a l'establert per la llei, sense arribar a la unanimitat.

2. Els estatuts podran exigir, a més de la proporció de vots legalment o estatutàriament establida, el vot favorable d'un determinat nombre de socis.

Subsecció 2a. Majories en la societat anònima

Article 201. Majories.

1. En la societat anònima, els acords socials s'adoptaran per majoria ordinària dels vots dels accionistes presents o representats.

2. Per a l'adopció dels acords a què es referix l'article 194, serà necessari el vot favorable dels dos terços del capital present o representat en la junta quan en segona convocatòria concórreguen accionistes que representen el vint-i-cinc per cent o més del capital subscrit amb dret de vot sense arribar al cinquanta per cent.

3. Els estatuts socials podran elevar les majories previstes en els apartats anteriors.

CAPÍTOL VIII

L'acta de la junta

Article 202. *Acta de la junta.*

1. Tots els acords socials hauran de constar en acta.
2. L'acta haurà de ser aprovada per la mateixa junta al final de la reunió o, si no, i dins del termini de quinze dies, pel president de la junta general i dos socis interventors, un en representació de la majoria i un altre per la minoria.
3. Els acords socials podran executar-se a partir de la data de l'aprovació de l'acta en què consten.

Article 203. *Acta notarial.*

1. Els administradors podran requerir la presència d'un notari perquè estenga acta de la junta general i estaran obligats a fer-ho sempre que, amb cinc dies d'antelació al previst per a la celebració de la junta, ho sol·liciten socis que representen, almenys, el u per cent del capital social en la societat anònima o el cinc per cent en la societat de responsabilitat limitada. En este cas, els acords només seran eficaços si consten en acta notarial.
2. L'acta notarial no se sotmetrà a tràmit d'aprovació, tindrà la consideració d'acta de la junta i els acords que hi consten podran executar-se a partir de la data del seu tancament.
3. Els honoraris notarians seran a càrrec de la societat.

CAPÍTOL IX

La impugnació d'acords

Article 204. *Acords impugnables.*

1. Són impugnables els acords socials que siguen contraris a la llei, s'oposen als estatuts o lesionen l'interés social en benefici d'un o més socis o de tercers.
2. Seran nuls els acords contraris a la llei. Els altres acords a què es referix l'apartat anterior seran anul·lables.
3. No serà procedent la impugnació d'un acord social quan haja sigut deixat sense efecte o substituït vàlidament per un altre.

Article 205. *Caducitat de l'acció d'impugnació.*

1. L'acció d'impugnació dels acords nuls caducarà en el termini d'un any. Queden exceptuats d'esta regla els acords que per la seua causa o contingut siguen contraris a l'orde públic.
2. L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caducarà als quaranta dies.
3. Els terminis de caducitat previstos en els apartats anteriors es computaran des de la data d'adopció de l'acord i, si foren inscriptibles, des de la data de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil».

Article 206. *Legitimació per a impugnar.*

1. Per a la impugnació dels acords nuls estan legitimats tots els socis, els administradors i qualsevol tercer que acredite un interés legítim.
2. Per a la impugnació d'acords anul·lables estan legitimats els socis assistents a la junta que hagen fet constar en una acta la seua oposició a l'acord, els absents i els que hagen sigut il·legítimament privats del vot, així com els administradors.
3. Les accions d'impugnació hauran de dirigir-se contra la societat.

Quan l'actor tinga la representació exclusiva de la societat i la junta no tinga designat ningú a este efecte, el jutge nomenarà la persona que ha de representar-la en el procés, entre els socis que hagen votat a favor de l'acord impugnat.

4. Els socis que hagen votat a favor de l'acord impugnat podran intervindre a costa seua en el procés per a mantindre la seua validesa.

Article 207. *Procediment d'impugnació.*

1. Per a la impugnació dels acords socials, se seguiran els tràmits del juí ordinari i les disposicions contingudes en la Llei d'Enjudiciament Civil.

2. En cas que siga possible eliminar la causa d'impugnació, el jutge, a sol·licitud de la societat demandada, atorgarà un termini raonable perquè aquella pugua ser esmenada.

Article 208. *Sentència estimatòria de la impugnació.*

1. La sentència ferma que declare la nul·litat d'un acord inscriptible haurà d'inscriure's en el Registre Mercantil. El «Boletín Oficial del Registro Mercantil» en publicarà un extracte.

2. En cas que l'acord impugnat estiga inscrit en el Registre Mercantil, la sentència determinarà a més la cancel·lació de la seua inscripció, així com la dels assentaments posteriors que siguen contradictoris amb esta.

TÍTOL VI

L'administració de la societat

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 209. *Competència de l'òrgan d'administració.*

És competència dels administradors la gestió i la representació de la societat en els termes establits en esta llei.

Article 210. *Maneres d'organitzar l'administració.*

1. L'administració de la societat es podrà confiar a un administrador únic, a diversos administradors que actuen de forma solidària o de forma conjunta o a un consell d'administració.

2. En la societat anònima, quan l'administració conjunta es confie a dos administradors, estos actuaran de forma mancomunada i, quan es confie a més de dos administradors, constituïran un consell d'administració.

3. En la societat de responsabilitat limitada els estatuts socials podran establir distintes maneres d'organitzar l'administració atribuint a la junta de socis la facultat d'optar alternativament per qualsevol d'estos sense necessitat de modificació estatutària.

4. Tot acord que altere la manera d'organitzar l'administració de la societat, constituïska o no modificació dels estatuts socials, es consignarà en una escriptura pública i s'inscriurà en el Registre Mercantil.

Article 211. *Determinació del nombre d'administradors.*

Quan els estatuts establisquen només el mínim i el màxim, correspon a la junta general la determinació del nombre d'administradors, sense més límits que els establits per la llei.

CAPÍTOL II

Els administradors

Article 212. *Requisits subjectius.*

1. Els administradors de la societat de capital podran ser persones físiques o jurídiques.
2. Excepte disposició contrària dels estatuts, per a ser nomenat administrador no es requerirà la condició de soci.

Article 213. *Prohibicions.*

1. No poden ser administradors els menors d'edat no emancipats, els judicialment incapacitats, les persones inhabilitades d'acord amb la Llei Concursal mentre no haja conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs i els condemnats per delictes contra la llibertat, contra el patrimoni o contra l'orde socioeconòmic, contra la seguretat col·lectiva, contra l'Administració de Justícia o per qualsevol classe de falsedat, així com aquells que per raó del seu càrrec no puguem exercir el comerç.
2. Tampoc podran ser administradors els funcionaris al servici de l'Administració pública amb funcions a càrrec seu que es relacionen amb les activitats pròpies de les societats de què es tracte, els jutges o magistrats i les altres persones afectades per una incompatibilitat legal.

Article 214. *Nomenament i acceptació.*

1. La competència per al nomenament dels administradors correspon a la junta de socis sense més excepcions que les establides en la llei.
2. Si no hi ha una disposició estatutària, la junta general podrà fixar les garanties que els administradors hauran de prestar o rellevar-los d'esta prestació.
3. El nomenament dels administradors produirà efecte des del moment de la seua acceptació.

Article 215. *Inscripció del nomenament.*

1. El nomenament dels administradors, una vegada acceptat, haurà de ser presentat a inscripció en el Registre Mercantil fent constar la identitat dels nomenats i, en relació amb els administradors que tinguen atribuïda la representació de la societat, si poden actuar per ells mateixos o necessiten fer-ho conjuntament.
2. La presentació a la inscripció haurà de realitzar-se dins dels deu dies següents a la data de l'acceptació.

Article 216. *Administradors suplents.*

1. Excepte disposició contrària dels estatuts socials, podran ser nomenats suplents dels administradors per al cas que cessen per qualsevol causa un o més d'ells. El nomenament i acceptació dels suplents com a administradors s'inscriuran en el Registre Mercantil una vegada produït el cessament de l'anterior titular.
2. Si els estatuts socials establixen un termini determinat de duració del càrrec d'administrador, el nomenament del suplent s'entendrà efectuat pel període pendent de complir per la persona la vacant de la qual es cobrisca.

Article 217. *Remuneració dels administradors.*

1. El càrrec d'administrador és gratuït, excepte que els estatuts socials establisquen el contrari i determinen el sistema de retribució.

2. Quan la retribució no tinga com a base una participació en els beneficis, la remuneració dels administradors serà fixada per a cada exercici per acord de la junta general de conformitat amb el que preveuen els estatuts.

Article 218. Remuneració per mitjà de participació en beneficis.

1. En la societat de responsabilitat limitada, quan la retribució tinga com a base una participació en els beneficis, els estatuts socials determinaran concretament la participació o el percentatge màxim d'esta, que en cap cas podrà ser superior al deu per cent dels beneficis repartibles entre els socis.

2. En la societat anònima, quan la retribució consistisca en una participació en els guanys, només podrà ser detreta dels beneficis líquids i després d'estar cobertes les atencions de la reserva legal i de l'estatutària i d'haver-se reconegut als accionistes un dividend del quatre per cent, o el tipus més alt que els estatuts hagen establert.

Article 219. Remuneració per mitjà d'entrega d'accions.

1. En la societat anònima, la retribució consistent en l'entrega d'accions o de drets d'opció sobre estes o que estiga referenciada al valor de les accions haurà de preveure's expressament en els estatuts, i la seua aplicació requerirà un acord de la junta general.

2. L'acord de la junta general expressarà, si és el cas, el nombre d'accions a entregar, el preu d'exercici dels drets d'opció, el valor de les accions que es prenga com a referència i el termini de duració d'este sistema de retribució.

Article 220. Prestació de servicis dels administradors.

En la societat de responsabilitat limitada, l'establiment o la modificació de qualsevol classe de relacions de prestació de servicis o d'obra entre la societat i un o més dels seus administradors requerirà l'acord de la junta general.

Article 221. Duració del càrrec.

1. Els administradors de la societat de responsabilitat limitada exerciran el seu càrrec per temps indefinit, llevat que els estatuts establisquen un termini determinat, i en este cas podran ser reelegits una o més vegades per períodes de la mateixa duració.

2. Els administradors de la societat anònima exerciran el càrrec durant el termini que assenyalen els estatuts socials, que no podrà excedir sis anys i haurà de ser igual per a tots ells.

Els administradors podran ser reelegits per al càrrec, una o diverses vegades, per períodes de la mateixa duració màxima.

Article 222. Caducitat.

El nomenament dels administradors caducarà quan, vençut el termini, haja tingut lloc la junta general o haja transcorregut el termini per a la celebració de la junta que ha de resoldre sobre l'aprovació dels comptes de l'exercici anterior.

Article 223. Cessament dels administradors.

1. Els administradors podran ser separats del seu càrrec en qualsevol moment per la junta general, encara que la separació no conste en l'orde del dia.

2. En la societat limitada, els estatuts podran exigir per a l'acord de separació una majoria reforçada que no podrà ser superior als dos terços dels vots corresponents a les participacions en què es dividisca el capital social.

Article 224. *Supòsits especials de cessament d'administradors de la societat anònima.*

1. Els administradors que estiguen incursos en qualsevol de les prohibicions legals hauran de ser immediatament destituïts, a sol·licitud de qualsevol accionista, sense perjudici de la responsabilitat en què puguen incórrer per la seua conducta deslleial.
2. Els administradors i les persones que sota qualsevol forma tinguen interessos oposats als de la societat cessaran en el seu càrrec a sol·licitud de qualsevol soci per acord de la junta general.

CAPÍTOL III

Els deures dels administradors

Article 225. *Deure de diligent administració.*

1. Els administradors exerciran el seu càrrec amb la diligència d'un ordenat empresari.
2. Cada un dels administradors haurà d'informar-se diligentment de la marxa de la societat.

Article 226. *Deure de lleialtat.*

Els administradors exerciran el seu càrrec com un representant lleial en defensa de l'interés social, entès com a interés de la societat, i compliran els deures imposats per les lleis i els estatuts.

Article 227. *Prohibició d'utilitzar el nom de la societat i d'invocar la condició d'administrador.*

Els administradors no podran utilitzar el nom de la societat ni invocar la seua condició d'administradors d'esta per a la realització d'operacions per compte propi o de persones vinculades a ells.

Article 228. *Prohibició d'aprofitar oportunitats de negoci.*

Cap administrador podrà realitzar, en benefici propi o de persones vinculades a ell, inversions o qualssevol operacions lligades als béns de la societat, de les quals haja tingut coneixement a causa de l'exercici del càrrec, quan la inversió o l'operació haja sigut oferida a la societat o la societat hi tinga interés, sempre que la societat no haja desestimat la dita inversió o operació sense que hi haja influència de l'administrador.

Article 229. *Situacions de conflicte d'interessos.*

1. Els administradors hauran de comunicar al consell d'administració i, si no n'hi ha, als altres administradors o, en cas d'administrador únic, a la junta general qualsevol situació de conflicte, directe o indirecte, que puguen tindre amb l'interés de la societat. L'administrador afectat s'abstindrà d'intervindre en els acords o decisions relatius a l'operació a què el conflicte faça referència.
2. Els administradors hauran, així mateix, de comunicar la participació directa o indirecta que, tant ells com les persones vinculades a què es referix l'article 231, tinguen en el capital d'una societat amb el mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat a què constituïska l'objecte social, i comunicaran igualment els càrrecs o les funcions que exercisquen en la societat.
3. Les situacions de conflicte d'interessos previstes en els apartats anteriors seran objecte d'informació en la memòria.

Article 230. *Prohibició de competència.*

1. Els administradors no podran dedicar-se, per compte propi o alié, al mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat que constituïska l'objecte social, excepte amb l'autorització expressa de la societat, mitjançant un acord de la junta general, als efectes del qual hauran de realitzar la comunicació prevista en l'article anterior.

2. En la societat de responsabilitat limitada, qualsevol soci podrà sol·licitar del jutge mercantil del domicili social el cessament de l'administrador que haja infringit la prohibició anterior.

3. En la societat anònima, a petició de qualsevol accionista, la junta general resoldrà sobre el cessament dels administradors que ho siguen d'una altra societat competidora.

Article 231. *Persones vinculades als administradors.*

1. Als efectes dels articles anteriors, tindran la consideració de persones vinculades als administradors:

- a) El cònjuge de l'administrador o les persones amb anàloga relació d'afectivitat.
- b) Els ascendents, descendents i germans de l'administrador o del cònjuge de l'administrador.
- c) Els cònjuges dels ascendents, dels descendents i dels germans de l'administrador.
- d) Les societats en què l'administrador, per si o per persona interposada, es trobe en alguna de les situacions previstes en l'apartat primer de l'article 42 del Codi de Comerç.

2. Respecte de l'administrador persona jurídica, s'entendran que són persones vinculades les següents:

- a) Els socis que es troben, respecte de l'administrador persona jurídica, en alguna de les situacions previstes en l'apartat primer de l'article 42 del Codi de Comerç.
- b) Els administradors, de dret o de fet, els liquidadors, i els apoderats amb poders generals de l'administrador persona jurídica.
- c) Les societats que formen part del mateix grup i els seus socis.
- d) Les persones que respecte del representant de l'administrador persona jurídica tinguen la consideració de persones vinculades als administradors de conformitat amb el que s'establix en el paràgraf anterior.

Article 232. *Deure de secret.*

1. Els administradors, inclús després de cessar en les seues funcions, hauran de guardar secret de les informacions de caràcter confidencial, i estan obligats a guardar reserva de les informacions, dades, informes o antecedents que coneguen com a conseqüència de l'exercici del càrrec, sense que estes puguen ser comunicades a tercers o ser objecte de divulgació quan puga tindre conseqüències perjudicials per a l'interés social.

2. S'exceptuen del deure a què es referix l'apartat anterior els supòsits en què les lleis permeten la seua comunicació o divulgació a tercer o que, si és el cas, siguen requerits o hagen de remetre les respectives autoritats de supervisió, i en este cas la cessió d'informació haurà d'ajustar-se a allò que disposen les lleis.

3. Quan l'administrador siga una persona jurídica, el deure de secret recaurà sobre el representant d'esta, sense perjuí del compliment de l'obligació que tinguen d'informar aquella.

CAPÍTOL IV

La representació de la societat

Article 233. *Atribució del poder de representació.*

1. En la societat de capital la representació de la societat, en juí o fora d'este, correspon als administradors en la forma determinada pels estatuts, sense perjudi del que disposa l'apartat següent.

2. L'atribució del poder de representació es regirà per les regles següents:

a) Encas d'administrador únic, el poder de representació correspondrà necessàriament a este.

b) En cas de diversos administradors solidaris, el poder de representació correspon a cada administrador, sense perjudi de les disposicions estatutàries o dels acords de la junta sobre distribució de facultats, que tindran un abast merament intern.

c) En la societat de responsabilitat limitada, si hi ha més de dos administradors conjunts, el poder de representació s'exercirà mancomunadament almenys per dos d'ells en la forma determinada en els estatuts. Si la societat és anònima, el poder de representació s'exercirà mancomunadament.

d) En cas de consell d'administració, el poder de representació correspon al mateix consell, que actuarà col·legiadament. No obstant això, els estatuts podran atribuir el poder de representació a un o més membres del consell a títol individual o conjunt.

Quan el consell, per mitjà de l'acord de delegació, nomene una comissió executiva o un o més consellers delegats, s'indicarà el règim de la seua actuació.

Article 234. *Àmbit del poder de representació.*

1. La representació s'estendrà a tots els actes compresos en l'objecte social delimitat en els estatuts.

Qualsevol limitació de les facultats representatives dels administradors, encara que es trobe inscrita en el Registre Mercantil, serà ineficaç enfront de tercers.

2. La societat quedarà obligada enfront de tercers que hagen obrat de bona fe i sense culpa greu, encara que es desprenga dels estatuts inscrits en el Registre Mercantil que l'acte no està comprés en l'objecte social.

Article 235. *Notificacions a la societat.*

Quan l'administració no s'ha organitzat en forma col·legiada, les comunicacions o notificacions a la societat podran dirigir-se a qualsevol dels administradors. En cas de consell d'administració, es dirigiran al seu president.

CAPÍTOL V

La responsabilitat dels administradors

Article 236. *Pressupostos de la responsabilitat.*

1. Els administradors de dret o de fet com a tals, respondran enfront de la societat, enfront dels socis i enfront dels creditors socials, del dany que causen per actes o omissions contraris a la llei o als estatuts o pels realitzats incomplint els deures inherents a l'exercici del càrrec.

2. En cap cas exonerarà de responsabilitat la circumstància que l'acte o acord lesiu haja sigut adoptat, autoritzat o ratificat per la junta general.

Article 237. Caràcter solidari de la responsabilitat.

Tots els membres de l'òrgan d'administració que ha adoptat l'acord o realitzat l'acte lesiu respondran solidàriament, excepte els qui proven que, no havent intervingut en la seua adopció i execució, desconexien la seua existència o, coneixent-la, van fer tot el convenient per a evitar el dany o, almenys, s'hi van oposar expressament.

Article 238. Acció social de responsabilitat.

1. L'acció de responsabilitat contra els administradors serà entaulada per la societat, amb l'acord previ de la junta general, que pot ser adoptat a sol·licitud de qualsevol soci encara que no conste en l'orde del dia. Els estatuts no podran establir una majoria diferent de l'ordinària per a l'adopció d'este acord.

2. En qualsevol moment, la junta general podrà transigir o renunciar a l'exercici de l'acció, sempre que no s'hi oposen socis que representen el cinc per cent del capital social.

3. L'acord de promoure l'acció o de transigir determinarà la destitució dels administradors afectats.

4. L'aprovació dels comptes anuals no impedirà l'exercici de l'acció de responsabilitat ni suposarà la renúncia a l'acció acordada o exercida.

Article 239. Legitimació subsidiària de la minoria.

1. Els socis que representen, almenys, el cinc per cent del capital social, podran sol·licitar la convocatòria de la junta general perquè esta decidisca sobre l'exercici de l'acció de responsabilitat.

2. Podran també entaular conjuntament l'acció de responsabilitat en defensa de l'interés social quan els administradors no convoquen la junta general sol·licitada amb este fi, quan la societat no l'entaula dins del termini d'un mes, comptat des de la data d'adopció del corresponent acord, o bé quan este haja sigut contrari a l'exigència de responsabilitat.

Article 240. Legitimació subsidiària dels creditors per a l'exercici de l'acció social.

Els creditors de la societat podran exercir l'acció social de responsabilitat contra els administradors quan no haja sigut exercida per la societat o els seus socis, sempre que el patrimoni social siga insuficient per a la satisfacció dels seus crèdits.

Article 241. Acció individual de responsabilitat.

Queden fora de perill les accions d'indemnització que puguen correspondre als socis i als tercers per actes d'administradors que lesionen directament els interessos d'aquells.

CAPÍTOL VI

El consell d'administració

Article 242. Composició.

1. El consell d'administració estarà format per un mínim de tres membres. Els estatuts fixaran el nombre de membres del consell d'administració o bé el màxim i el mínim, corresponent en este cas a la junta de socis la determinació del nombre concret dels seus components.

2. En la societat de responsabilitat limitada, en el cas del consell d'administració, el nombre màxim dels components del consell no podrà ser superior a dotze.

Article 243. Sistema de representació proporcional.

1. En la societat anònima, les accions que voluntàriament s'agrupen fins a constituir una xifra del capital social igual o superior a qui resulte de dividir este últim pel nombre de

components del consell, tindran dret a designar els que, tot i superar fraccions senceres, es deduïsquen de la corresponent proporció.

2. En el cas que es faça ús d'esta facultat, les accions agrupades no intervindran en la votació dels restants components del consell.

Article 244. *Cooptació.*

En la societat anònima, si durant el termini per al qual van ser nomenats els administradors es produïren vacants sense que n'hi haja suplents, el consell podrà designar entre els accionistes les persones que han d'ocupar-les fins que es reunisca la primera junta general.

Article 245. *Organització i funcionament del consell d'administració.*

1. En la societat de responsabilitat limitada els estatuts establiran el règim d'organització i funcionament del consell d'administració, que haurà de comprendre, en tot cas, les regles de convocatòria i constitució de l'òrgan, així com la manera de deliberar i adoptar acords per majoria.

2. En la societat anònima, quan els estatuts no disposen una altra cosa, el consell d'administració podrà designar el seu president, regular el seu funcionament i acceptar la dimissió dels consellers.

Article 246. *Convocatòria del consell d'administració.*

En la societat anònima, el consell d'administració serà convocat pel president o qui actue en representació seua.

Article 247. *Constitució del consell d'administració.*

1. En la societat de responsabilitat limitada, el consell d'administració estarà vàlidament constituït quan concórreguen, presents o representats, el nombre de consellers previst en els estatuts, sempre que aconseguisquen, com a mínim, la majoria dels vocals.

2. En la societat anònima, el consell d'administració estarà favorablement constituït quan concórreguen a la reunió, presents o representats, la majoria dels vocals.

Article 248. *Adopció d'acords pel consell d'administració en la societat anònima.*

1. En la societat anònima, els acords del consell d'administració s'adoptaran per majoria absoluta dels consellers que assistisquen a la sessió.

2. En la societat anònima, la votació per escrit i sense sessió només serà admesa quan cap conseller s'opose a este procediment.

Article 249. *Delegació de facultats del consell d'administració.*

1. Quan els estatuts de la societat no disposen una altra cosa, el consell d'administració podrà designar, entre els seus membres, una comissió executiva o un o més consellers delegats, sense perjudici dels poders que puga conferir a qualsevol persona.

2. En cap cas podran ser objecte de delegació la rendició de comptes de la gestió social i la presentació de balanços a la junta general, ni les facultats que esta concedisca al consell, llevat que fóra expressament autoritzat per ella.

3. La delegació permanent d'alguna facultat del consell d'administració en la comissió executiva o en el conseller delegat i la designació dels administradors que hagen d'ocupar estos càrrecs requeriran per a la seua validesa el vot favorable de les dos terceres parts dels components del consell i no produiran cap efecte fins a la seua inscripció en el Registre Mercantil.

Article 250. *Acta del consell d'administració.*

Les discussions i els acords del consell d'administració es portaran a un llibre d'actes, les quals seran firmades pel president i el secretari.

Article 251. *Impugnació d'acords del consell d'administració.*

1. Els administradors podran impugnar els acords nuls i anul·lables del consell d'administració o de qualsevol altre òrgan col·legiat d'administració, en el termini de trenta dies des de la seua adopció. Igualment, podran impugnar els acords els socis que representen un cinc per cent del capital social, en el termini de trenta dies des que en tinguen coneixement i sempre que no haja transcorregut un any des de la seua adopció.

2. La impugnació es tramitarà d'acord amb el que s'establix per a la impugnació dels acords de la junta general.

CAPÍTOL VII

Administració de la societat comanditària per accions

Article 252. *Administració de la societat comanditària per accions.*

1. L'administració de la societat ha d'estar necessàriament a càrrec dels socis col·lectius, els que tindran les facultats, els drets i deures dels administradors en la societat anònima. El nou administrador assumirà la condició de soci col·lectiu des del moment que accepte el nomenament.

2. La separació del càrrec d'administrador requerirà la modificació dels estatuts socials. Si la separació té lloc sense una causa justa, el soci tindrà dret a la indemnització de danys i perjudicis.

3. El cessament del soci col·lectiu com a administrador posa fi a la seua responsabilitat il·limitada amb relació als deutes socials que es contraguen després de la publicació de la seua inscripció en el Registre Mercantil.

4. En els acords que tenen com a objecte la separació d'un administrador, el soci afectat haurà d'abstindre's de participar en la votació.

TÍTOL VII

Els comptes anuals

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 253. *Formulació.*

1. Els administradors de la societat estan obligats a formular, en el termini màxim de tres mesos comptats a partir del tancament de l'exercici social, els comptes anuals, l'informe de gestió i la proposta d'aplicació del resultat, així com, si és el cas, els comptes i l'informe de gestió consolidats.

2. Els comptes anuals i l'informe de gestió han de ser firmats per tots els administradors. Si falta la firma d'algun d'ells, s'assenyalarà en cada un dels documents en què falte, amb indicació expressa de la causa.

Article 254. *Contingut dels comptes anuals.*

1. Els comptes anuals comprendran el balanç, el compte de pèrdues i guanys, un estat que reflectisca els canvis en el patrimoni net de l'exercici, un estat de fluxos d'efectiu i la memòria.

2. Estos documents, els quals formen una unitat, han de ser redactats amb claredat i mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb esta llei i amb el que preveu el Codi de Comerç.

3. L'estructura i el contingut dels documents que integren els comptes anuals s'ajustarà als models aprovats reglamentàriament.

Article 255. *Separació de partides.*

1. En els documents que integren els comptes anuals, les partides previstes en els models aprovats reglamentàriament hauran d'aparèixer per separat, en l'orde que s'hi indica.

2. Es podrà fer una subdivisió més detallada d'estes partides, sempre que es respecte l'estructura dels esquemes establits.

Igualment, poden afegir-se noves partides en la mesura que el seu contingut no estiga comprés en cap de les ja previstes en estos esquemes.

Article 256. *Agrupació de partides.*

Es podran agrupar determinades partides dels documents que integren els comptes anuals, quan només representen un import irrellevant per a mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, així com dels resultats de la societat o quan s'afavorisca la claredat, sempre que les partides agrupades es presenten de manera diferenciada en la memòria.

Article 257. *Balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreviats.*

1. Podran formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreviats les societats que durant dos exercicis consecutius reunisquen, fins a la data de tancament de cada un d'ells, almenys dos de les circumstàncies següents:

a) Que el total de les partides de l'actiu no supere els dos milions huit-cents cinquanta mil euros.

b) Que l'import net de la seua xifra anual de negocis no supere els cinc milions set-cents mil euros.

c) Que el nombre mitjà de treballadors ocupats durant l'exercici no siga superior a cinquanta.

Les societats perdran esta facultat si deixen de reunir, durant dos exercicis consecutius, dos de les circumstàncies a què es referix el paràgraf anterior.

2. En el primer exercici social des de la seua constitució, transformació o fusió, les societats podran formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreviats si reunixen, al tancament del dit exercici, almenys dos de les tres circumstàncies expressades en l'apartat anterior.

3. Quan puga formular-se balanç i estat de canvis en el patrimoni net en model abreviat, l'estat de fluxos d'efectiu no serà obligatori.

Article 258. *Compte de pèrdues i guanys abreviat.*

1. Podran formular compte de pèrdues i guanys abreviat les societats que durant dos exercicis consecutius reunisquen, a la data de tancament de cada un d'ells, almenys dos de les circumstàncies següents:

a) Que el total de les partides d'actiu no supere els onze milions quatre-cents mil euros.

b) Que l'import net de la seua xifra anual de negocis no supere els vint-i-dos milions huit-cents mil euros.

c) Que el nombre mitjà de treballadors ocupats durant l'exercici no siga superior a dos-cents cinquanta.

Les societats perdran la facultat de formular compte de pèrdues i guanys abreviat si deixen de reunir, durant dos exercicis consecutius, dos de les circumstàncies a què es referix el paràgraf anterior.

2. En el primer exercici social des de la seua constitució, transformació o fusió, les societats podran formular compte de pèrdues i guanys abreviat si reuniten, al tancament del dit exercici, almenys dos de les tres circumstàncies expressades en l'apartat anterior.

CAPÍTOL II

La memòria

Article 259. *Objecte de la memòria.*

La memòria completarà, ampliarà i comentarà el contingut dels altres documents que integren els comptes anuals.

Article 260. *Contingut de la memòria.*

La memòria haurà de contindre, a més de les indicacions específicament previstes pel Codi de Comerç, per esta llei, i pels desplegaments reglamentaris d'estes, almenys, les següents:

Primera.—Els criteris de valoració aplicats a les diverses partides dels comptes anuals i els mètodes de càlcul de les correccions de valor.

Per als elements continguts en els comptes anuals que en l'actualitat o en el seu origen hagen sigut expressats en una moneda diferent de l'euro, s'indicarà el procediment utilitzat per a calcular el tipus de canvi a euros.

Segona.—La denominació, domicili i forma jurídica de les societats en què la societat siga soci col·lectiu o en les quals posseïska, directament o indirectament, un percentatge no inferior al vint per cent del seu capital, o en què, sense arribar al dit percentatge, exercisca una influència significativa.

S'indicarà la participació en el capital i el percentatge de drets de vot, així com l'import del patrimoni net de l'últim exercici social d'aquelles.

Tercera.—Quan hi haja diverses classes d'accions, el nombre i el valor nominal de les pertanyents a cada una d'elles.

Quarta.—L'existència de bons de gaudi, d'obligacions convertibles i de valors o drets semblants, amb indicació del seu nombre i de l'extensió dels drets que conferixen.

Quinta.—L'import dels deutes de la societat la duració residual del qual siga superior a cinc anys, així com el de tots els deutes que tinguen garantia real, amb indicació de la seua forma i naturalesa.

Estes indicacions figuraran separadament per a cada una de les partides relatives a deutes.

Sexta.

a) L'import global de les garanties compromeses amb tercers, sense perjudi del seu reconeixement dins del passiu del balanç quan siga probable que se'n derive el compliment efectiu d'una obligació.

Hauran de mencionar-se amb la deguda claredat i separació els compromisos existents en matèria de pensions, així com els referents a empreses del grup.

b) La naturalesa i el propòsit de negoci dels acords de l'empresa que no figuren en el balanç, així com el seu impacte financer, sempre que esta informació siga significativa i necessària per a la determinació de la situació financera de l'empresa.

c) Transaccions significatives entre l'empresa i tercers vinculats amb ella, indicant la naturalesa de la vinculació, l'import i qualsevol altra informació sobre les transaccions, que siga necessària per a la determinació de la situació financera de l'empresa.

Sèptima.—La distribució de l'import net de la xifra de negocis corresponent a les activitats ordinàries de la societat, per categories d'activitats, així com per mercats geogràfics, en la mesura que, des del punt de vista de l'organització de la venda de productes i de la prestació de servicis o altres ingressos corresponents a les activitats ordinàries de la societat, eixes categories i mercats diferisquen entre si d'una manera considerable. Podran ometre eixes mencions les societats que poden formular compte de pèrdues i guanys abreuiat.

Octava.—El nombre mitjà de persones ocupades en el curs de l'exercici, expressat per categories, així com els gastos de personal que es referisquen a l'exercici, desglossant els imports relatius a sous i salaris i els referits a càrregues socials, amb menció separada dels que cobrixen les pensions, quan no estiguen així consignades en el compte de pèrdues i guanys.

La distribució per sexes al termini de l'exercici del personal de la societat, desglossat en un nombre suficient de categories i nivells, entre els quals figuren el d'alts directius i el de consellers.

Novena.—L'import dels sous, dietes i remuneracions de qualsevol classe meritats en el curs de l'exercici pel personal d'alta direcció i els membres de l'òrgan d'administració, siga quina siga la seua causa, així com de les obligacions concretes en matèria de pensions o de pagament de primes d'assegurances de vida respecte dels membres antics i actuals de l'òrgan d'administració i personal d'alta direcció. Quan els membres de l'òrgan d'administració siguen persones jurídiques, els requeriments anteriors es referiran a les persones físiques que els representen.

Estes informacions es podran donar de manera global per concepte retributiu.

Desena.—L'import de les bestretes i crèdits concedits al personal d'alta direcció i als membres dels òrgans d'administració, amb indicació del tipus d'interés, les seues característiques essencials i els imports eventualment tornats, així com les obligacions assumides per compte d'ells a títol de garantia. Quan els membres de l'òrgan d'administració siguen persones jurídiques, els requeriments anteriors es referiran a les persones físiques que els representen.

Estes informacions es podran donar de forma global per cada categoria.

Onzena.—L'import desglossat per conceptes dels honoraris per auditoria de comptes i altres servicis prestats per l'auditor de comptes, així com els corresponents a les persones o entitats vinculades a l'auditor de comptes, d'acord amb la normativa reguladora de l'activitat de auditoria de comptes.

Dotzena.—El grup al qual pertany, si és el cas, la societat i el Registre Mercantil on estiguen depositats els comptes anuals consolidats o, si és procedent, les circumstàncies que eximixen de l'obligació de consolidar.

Tretzena.—Quan la societat siga la de major actiu del conjunt de societats domiciliades a Espanya, sotmeses a una mateixa unitat de decisió, perquè estiguen controlades per qualsevol mitjà per una o diverses persones físiques o jurídiques, no obligades a consolidar, que actuen conjuntament, o perquè es troben sota una direcció única per acords o clàusules estatutàries, haurà d'incloure una descripció de les esmentades societats en què assenyale el motiu pel qual es troben sota una mateixa unitat de decisió, i informarà sobre l'import agregat dels actius, passius, patrimoni net, xifra de negocis i resultat del conjunt de les esmentades societats.

S'entén per societat de major actiu aquella que en el moment de la seua incorporació a la unitat de decisió presente una xifra major en el total actiu del model de balanç.

Les restants societats sotmeses a una unitat de decisió indicaran en la memòria dels seus comptes anuals la unitat de decisió a què pertanyen i el Registre Mercantil on estiguen

depositats els comptes anuals de la societat que conté la informació exigida en el paràgraf primer d'esta indicació.

Article 261. *Memòria abreviada.*

Les societats que poden formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreviats podran ometre en la memòria les indicacions que reglamentàriament es determinen. En qualsevol cas, haurà de subministrar-se la informació requerida en les indicacions primera, segona, tercera, novena i desena de l'article anterior. Addicionalment, la memòria haurà d'expressar de manera global les dades a què es referix la indicació quinta del dit article.

CAPÍTOL III

L'informe de gestió

Article 262. *Contingut de l'informe de gestió.*

1. L'informe de gestió ha de contindre una exposició fidel sobre l'evolució dels negocis i la situació de la societat, junt amb una descripció dels principals riscos i incerteses a què s'enfronta. L'exposició consistirà en una anàlisi equilibrada i exhaustiva de l'evolució i els resultats dels negocis i la situació de la societat, tenint en compte la magnitud i la complexitat d'esta.

En la mesura necessària per a la comprensió de l'evolució, els resultats o la situació de la societat, esta anàlisi inclourà tant indicadors clau financers com, quan siga procedent, de caràcter no financer, que siguen pertinents respecte de l'activitat empresarial concreta, inclosa la informació sobre qüestions relatives al medi ambient i al personal. S'exceptua de l'obligació d'incloure informació de caràcter no financer les societats que puguen presentar compte de pèrdues i guanys abreviat.

Al proporcionar esta anàlisi, l'informe de gestió inclourà, si és procedent, referències i explicacions complementàries sobre els imports detallats en els comptes anuals.

2. Informarà igualment sobre els esdeveniments importants per a la societat ocorreguts després del tancament de l'exercici, l'evolució previsible d'aquella, les activitats en matèria d'investigació i desenrotllament i, en els termes establits en esta llei, les adquisicions d'accions pròpies.

3. Les societats que formulen balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreviats no estaran obligades a elaborar l'informe de gestió. En eixe cas, si la societat ha adquirit accions pròpies o de la seua societat dominant, haurà d'incloure en la memòria, com a mínim, les mencions exigides per la lletra d) de l'article 148.

4. Respecte a l'ús d'instruments financers per la societat, i quan resulte rellevant per a la valoració dels seus actius, passius, situació financera i resultats, l'informe de gestió inclourà el següent:

a) Objectius i polítiques de gestió del risc financer de la societat, inclosa la política aplicada per a cobrir cada tipus significatiu de transacció prevista per a la qual s'utilitze la comptabilitat de cobertura.

b) L'exposició de la societat al risc de preu, risc de crèdit, risc de liquiditat i risc de flux d'efectiu.

5. La informació continguda en l'informe de gestió, en cap cas, justificarà la seua absència en els comptes anuals quan esta informació haja d'incloure-s'hi en estes de conformitat amb el que preveuen els articles anteriors i les disposicions que els despleguen.

CAPÍTOL IV

La verificació dels comptes anuals

Article 263. *Auditor de comptes.*

Els comptes anuals i, si és el cas, l'informe de gestió, han de ser revisats per un auditor de comptes.

Article 264. *Nomenament per la junta general.*

1. La persona que haja d'exercir l'auditoria de comptes serà nomenada per la junta general abans de que finalitze l'exercici a auditar, per un període de temps inicial que no podrà ser inferior a tres anys ni superior a nou a comptar de la data en què s'inicie el primer exercici a auditar, i podrà ser reelegida per la junta general per períodes màxims de tres anys, una vegada que haja finalitzat el període inicial.

2. La junta podrà designar una o diverses persones físiques o jurídiques que actuaran conjuntament. Quan els designats siguen persones físiques, la junta nomenarà tants suplents com auditors titulars.

3. La junta general no podrà revocar l'auditor abans de finalitzar el període inicial per al qual va ser nomenat, o abans de finalitzar cada un dels treballs per als quals va ser contractat una vegada finalitzat el període inicial, llevat que hi haja una causa justa.

Article 265. *Nomenament pel registrador mercantil.*

1. Quan la junta general no haja nomenat l'auditor abans de la finalització de l'exercici a auditar, havent de fer-ho, o bé la persona nomenada no accepte el càrrec o no puga complir les seues funcions, els administradors i qualsevol soci podran sol·licitar del registrador mercantil del domicili social la designació de la persona o les persones que han de realitzar l'auditoria, d'acord amb el que disposa el Reglament del Registre Mercantil.

En les societats anònimes, la sol·licitud pot ser realitzada també pel comissari del sindicat d'obligacionistes.

2. En les societats que no estan obligats a sotmetre els comptes anuals a verificació per un auditor, els socis que representen, almenys, el cinc per cent del capital social podran sol·licitar del registrador mercantil del domicili social que, amb càrrec a la societat, nomene un auditor de comptes perquè efectue la revisió dels comptes anuals d'un determinat exercici sempre que no hagen transcorregut tres mesos a comptar de la data de tancament del dit exercici.

Article 266. *Nomenament judicial.*

Quan concórrega justa causa, els administradors de la societat i les persones legitimades per a sol·licitar el nomenament d'auditor podran demanar al jutge la revocació del designat per la junta general o pel registrador mercantil i el nomenament d'un altre.

Article 267. *Remuneració de l'auditor.*

1. La remuneració dels auditors de comptes ha d'estar d'acord amb el que estableix la Llei d'Auditoria de Comptes.

2. Per l'exercici de la dita funció no podrà percebre cap altra remuneració o avantatge de la societat auditada.

Article 268. *Objecte de l'auditoria.*

L'auditor de comptes comprovarà si els comptes anuals oferixen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, així com, si és el cas, la concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals de l'exercici.

Article 269. *Informe de l'auditor.*

Els auditors de comptes emetran un informe detallat sobre el resultat de la seua actuació de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat de auditoria de comptes.

Article 270. *Termini per a l'emissió de l'informe.*

1. L'auditor de comptes disposarà com a mínim d'un termini d'un mes, a partir del moment en què li siguen entregats els comptes firmats pels administradors, per a presentar el seu informe.

2. Si com a conseqüència de l'informe, els administradors es veuen obligats a alterar els comptes anuals, l'auditor ha d'ampliar el seu informe i incorporar-hi els canvis produïts.

Article 271. *Acció social de responsabilitat. La legitimació.*

La legitimació per a exigir responsabilitats davant la societat a l'auditor de comptes es regirà pel que es disposa per als administradors de la societat.

CAPÍTOL V

L'aprovació dels comptes

Article 272. *Aprovació dels comptes.*

1. Els comptes anuals s'aprovaran per la junta general.

2. A partir de la convocatòria de la junta general, qualsevol soci podrà obtindre de la societat, de manera immediata i gratuïta, els documents que han de ser sotmesos a l'aprovació d'esta, així com, si és el cas, l'informe de gestió i l'informe de l'auditor de comptes.

En la convocatòria es farà menció d'este dret.

3. Excepte que hi haja una disposició contrària dels estatuts, durant eixe mateix termini, el soci o socis de la societat de responsabilitat limitada que representen almenys el cinc per cent del capital podran examinar en el domicili social, per si o en unió d'algun expert comptable, els documents que servixen de suport i d'antecedent dels comptes anuals.

El que disposa el paràgraf anterior no impediix ni limita el dret de la minoria a nomenar un auditor de comptes amb càrrec a la societat.

Article 273. *Aplicació del resultat.*

1. La junta general resoldrà sobre l'aplicació del resultat de l'exercici, d'acord amb el balanç aprovat.

2. Una vegada cobertes les atencions previstes per la llei o els estatuts, només podran repartir-se dividends amb càrrec al benefici de l'exercici, o a reserva de lliure disposició, si el valor del patrimoni net no és o, a conseqüència del repartiment, no resulta ser inferior al capital social. A estos efectes, els beneficis imputats directament al patrimoni net no podran ser objecte de distribució, directa ni indirecta.

Si hi ha pèrdues d'exercicis anteriors que fan que eixe valor del patrimoni net de la societat siga inferior a la xifra del capital social, el benefici es destinarà a la compensació d'estes pèrdues.

3. Es prohibix igualment tota la distribució de beneficis, llevat que l'import de les reserves disponibles siga, com a mínim, igual a l'import dels gastos d'investigació i desenrotllament que figuren en l'actiu del balanç.

4. En tot cas, haurà de dotar-se una reserva indisponible equivalent al fons de comerç que aparega en l'actiu del balanç, i es destinarà amb eixa finalitat una xifra del benefici que represente, almenys, un cinc per cent de l'import de l'esmentat fons de comerç. Si no hi ha cap benefici, o este és insuficient, s'empraran reserves de lliure disposició.

Article 274. Reserva legal.

1. En tot cas, una xifra igual al deu per cent del benefici de l'exercici es destinarà a la reserva legal fins que esta abaste, almenys, el vint per cent del capital social.

2. La reserva legal, mentres no supere el límit indicat, només podrà destinar-se a la compensació de pèrdues en el cas que no hi haja altres reserves disponibles suficients per a este fi.

Article 275. Distribució de dividendes.

1. En la societat de responsabilitat limitada, excepte si hi ha una disposició contrària dels estatuts, la distribució de dividendes als socis es realitzarà en proporció a la seua participació en el capital social.

2. En la societat anònima, la distribució de dividendes a les accions ordinàries es realitzarà en proporció al capital que hagen desembossat.

Article 276. Moment i forma del pagament del dividend.

1. En l'acord de distribució de dividendes, la junta general determinarà el moment i la forma del pagament.

2. A falta de determinació sobre eixos particulars, el dividend serà pagador en el domicili social a partir de l'endemà de l'acord.

Article 277. Quantitats a compte de dividendes.

La distribució entre els socis de quantitats a compte de dividendes només podrà acordar-se per la junta general o pels administradors sota les condicions següents:

a) Els administradors formularan un estat comptable en què es pose de manifest que hi ha liquiditat suficient per a la distribució. El dit estat s'inclourà posteriorment en la memòria.

b) La quantitat a distribuir no podrà excedir la quantia dels resultats obtinguts des del fi de l'últim exercici, deduïdes les pèrdues procedents d'exercicis anteriors i les quantitats amb què hagen de dotar-se les reserves obligatòries per llei o per disposició estatutària, així com l'estimació de l'impost a pagar sobre els esmentats resultats.

Article 278. Restitució de dividendes.

Qualsevol distribució de dividendes o de quantitats a compte de dividendes que contravinga el que estableix esta llei haurà de ser restituïda pels socis que els hagen percebut, amb l'interés legal corresponent, quan la societat prove que els perceptors coneixien la irregularitat de la distribució o que, tenint en compte les circumstàncies, no podien ignorar-la.

CAPÍTOL VI

Depòsit i publicitat dels comptes anuals

Article 279. *Depòsit dels comptes.*

Dins del mes següent a l'aprovació dels comptes anuals, es presentarà per al seu depòsit en el Registre Mercantil del domicili social una certificació dels acords de la junta general d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació del resultat, així com, si és el cas, dels comptes consolidats, a la qual s'adjuntarà un exemplar de cada un dels esmentats comptes, així com de l'informe de gestió i de l'informe dels auditors, quan la societat estiga obligada a una auditoria o esta s'haja practicat a petició de la minoria. Si algun o diversos comptes anuals s'han formulat de manera abreviada, es farà constar així en la certificació amb expressió de la causa.

Article 280. *Qualificació registral.*

1. Dins dels quinze dies següents al de la data de l'assentament de presentació, el registrador qualificarà sota la seua responsabilitat si els documents presentats són els exigits per la llei, si estan degudament aprovats per la junta general i si hi consten les preceptives firmes. Si no apreciara defectes, tindrà per efectuat el depòsit i practicarà el corresponent assentament en el llibre de depòsit de comptes i en el full corresponent a la societat depositant. En cas contrari, procedirà d'acord amb el que s'establix respecte dels títols defectuosos.

2. El Registre Mercantil ha de conservar els documents depositats durant el termini de sis anys.

Article 281. *Publicitat del depòsit.*

1. El primer dia hàbil de cada mes, els registradors mercantils remetran al Registre Central una relació de les societats que han complit durant el mes anterior l'obligació de depòsit dels comptes anuals.

El «Boletín Oficial del Registro Mercantil» publicarà l'anunci de les societats que hagen complit l'obligació de depòsit.

2. Qualsevol persona podrà obtindre informació de tots els documents depositats.

Article 282. *Tancament registral.*

1. L'incompliment per l'òrgan d'administració de l'obligació de depositar, dins del termini establert, els documents a què es referix este capítol, donarà lloc a no inscriure en el Registre Mercantil cap document referit a la societat mentre l'incompliment persistisca.

2. S'exceptuen els títols relatius al cessament o dimissió d'administradors, gerents, directors generals o liquidadors, i a la revocació o renúncia de poders, així com a la dissolució de la societat i el nomenament de liquidadors i als assentaments ordenats per l'autoritat judicial o administrativa.

Article 283. *Règim sancionador.*

1. L'incompliment per l'òrgan d'administració de l'obligació de depositar, dins del termini establert, els documents a què es referix este capítol, també donarà lloc a la imposició a la societat d'una multa per import de 1.200 a 60.000 euros per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, prèvia instrucció d'expedient conforme al procediment establert reglamentàriament, d'acord amb el que disposa la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Quan la societat o, si és el cas, el grup de societats, tinga un volum de facturació anual superior a 6.000.000 euros el límit de la multa per a cada any de retard s'eleva a 300.000 euros.

2. La sanció a imposar es determinarà atenent la dimensió de la societat, en funció de l'import total de les partides de l'actiu i de la seua xifra de vendes, referides les dos dades a l'últim exercici declarat a l'Administració tributària. Estes dades han de ser facilitades a l'instructor per la societat; el seu incompliment es considerarà a l'efecte de la determinació de la sanció. En el supòsit de no disposar de les dites dades, la quantia de la sanció es fixarà d'acord amb la seua xifra de capital social, que a este efecte se sol·licitarà al Registre Mercantil corresponent.

3. En el cas que els documents a què es referix este capítol hagen sigut depositats amb anterioritat a la iniciació del procediment sancionador, la sanció s'imposarà en el seu grau mínim i serà reduïda en un cinquanta per cent.

4. Les infraccions a què es referix este article prescriuran al cap de tres anys.

Article 284. *Publicació.*

En el cas de publicació dels documents depositats en el Registre Mercantil, haurà d'indicar-se si és íntegra o abreviada. En el primer supòsit ha de reproduir-se fidelment el text dels depositats en el Registre Mercantil, incloent-hi sempre íntegrament l'informe dels auditors. En el segon cas, es farà referència a l'oficina del Registre Mercantil en què hagen sigut depositats els documents. L'informe d'auditoria pot ser omés en esta publicació, però s'indicarà si ha sigut emés amb reserves o no.

TÍTOL VIII

La modificació dels estatuts socials

CAPÍTOL I

La modificació dels estatuts socials

Secció 1a. *Disposicions generals*

Article 285. *Competència orgànica.*

1. Qualsevol modificació dels estatuts serà competència de la junta general.
2. Per excepció al que estableix l'apartat anterior, excepte la disposició contrària dels estatuts, l'òrgan d'administració serà competent per a canviar el domicili social dins del mateix terme municipal.

Article 286. *Proposta de modificació.*

Els administradors o, si és el cas, els socis autors de la proposta, han de redactar el text íntegre de la modificació que proposen i, en les societats anònimes, han de redactar igualment un informe escrit amb una justificació d'esta.

Article 287. *Convocatòria de la junta general.*

En l'anunci de convocatòria de la junta general, han d'expressar-se amb la deguda claredat els extrems que han de modificar-se i fer-hi constar el dret que correspon a tots els socis d'examinar en el domicili social el text íntegre de la modificació proposada i, en el cas de societats anònimes, de l'informe sobre esta, així com demanar l'entrega o l'enviament gratuït dels dits documents.

Article 288. *Acord de modificació.*

1. En les societats de responsabilitat limitada, l'acord de modificació dels estatuts socials s'adoptarà segons el que disposa l'article 199 sobre majoria legal reforçada.

2. En les societats anònimes i comanditàries per accions, l'acord de modificació dels estatuts socials s'adoptarà segons el que disposen els articles 194 i 201.

Article 289. Publicitat de determinats acords de modificació.

En les societats anònimes, l'acord de canvi de denominació, de domicili, de substitució o qualsevol altra modificació de l'objecte social s'anunciaran en dos periòdics de gran circulació a la província o províncies respectives, sense la publicitat del qual no podran inscriure's en el Registre Mercantil.

Article 290. Escripura i inscripció registral de la modificació.

1. En tot cas, l'acord de modificació dels estatuts es farà constar en una escriptura pública que ha d'inscriure's en el Registre Mercantil i ha de ser publicada en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil».

2. Una vegada inscrit el canvi de denominació social en el Registre Mercantil, es farà constar en els altres registres per mitjà de notes marginals.

Secció 2a. Regles especials de tutela dels socis

Article 291. Noves obligacions dels socis.

Quan la modificació dels estatuts implique noves obligacions per als socis, ha d'adoptar-se amb el consentiment dels afectats.

Article 292. La tutela individual dels drets del soci en la societat de responsabilitat limitada.

Quan la modificació afecte els drets individuals de qualsevol soci d'una societat de responsabilitat limitada, ha d'adoptar-se amb el consentiment dels afectats.

Article 293. La tutela col·lectiva dels drets dels titulars de classes d'accions en la societat anònima.

1. Perquè siga vàlida una modificació estatutària que afecte directament o indirectament els drets d'una classe d'accions, serà necessari que haja sigut acordada per la junta general, amb els requisits establits en esta llei, i també per la majoria de les accions pertanyents a la classe afectada. Quan siguen diverses les classes afectades, serà necessari l'acord separat de cada una d'elles.

2. Quan la modificació només afecte una part de les accions pertanyents a la mateixa classe i supose un tracte discriminatori entre estes, es consideraran, a l'efecte del que disposa el present article sobre la constitució de classes independents, les accions afectades i les no afectades per la modificació, i serà necessari, per tant, l'acord separat de cada una d'elles.

3. L'acord dels accionistes afectats ha d'adoptar-se amb els mateixos requisits que preveu esta llei per a la modificació dels estatuts socials, bé en junta especial o a través de votació separada en la junta general en la convocatòria de la qual es farà constar expressament.

4. A les juntes especials serà aplicable el que disposa esta llei per a la junta general.

Article 294. La tutela individual dels socis col·lectius en la societat comanditària per accions.

Quan la modificació dels estatuts de la societat comanditària per accions tinga com a objecte el nomenament d'administradors, la modificació del règim d'administració, el canvi d'objecte social o la continuació de la societat més enllà del terme previst en els estatuts,

l'acord serà necessari que haja sigut acordat per la junta general, amb els requisits establits en esta llei, i també amb el consentiment de tots els socis col·lectius.

CAPÍTOL II

L'augment del capital social

Secció 1a. Modalitats de l'augment

Article 295. *Modalitats de l'augment.*

1. L'augment del capital social podrà realitzar-se per creació de noves participacions o emissió de noves accions o per elevació del valor nominal de les ja existents.
2. En ambdós casos, l'augment del capital podrà realitzar-se amb càrrec a noves aportacions dineràries o no dineràries al patrimoni social, inclosa l'aportació de crèdits contra la societat, o amb càrrec a beneficis o reserves que ja figuraren en l'últim balanç aprovat.

Secció 2a. L'acord d'augment

Article 296. *L'acord d'augment.*

1. L'augment del capital social ha d'acordar-se per la junta general amb els requisits establits per a la modificació dels estatuts socials.
2. Quan l'augment haja de realitzar-se elevant el valor nominal de les participacions o de les accions, serà necessari el consentiment de tots els socis, excepte en el cas que es faça íntegrament amb càrrec a beneficis o reserves que ja figuraren en l'últim balanç aprovat.
3. En les societats anònimes, el valor de cada una de les accions de la societat, una vegada augmentat el capital, ha d'estar desembossat en una quarta part com a mínim.

Article 297. *Delegació en els administradors.*

1. En les societats anònimes, la junta general, amb els requisits establits per a la modificació dels estatuts socials, podrà delegar en els administradors:
  - a) La facultat d'assenyalar la data en què l'acord ja adoptat d'augmentar el capital social haja d'emportar-se a efecte en la xifra acordada i de fixar-ne les condicions en tot el que no preveu l'acord de la junta. El termini per a l'exercici d'esta facultat delegada no podrà excedir un any, excepte en el cas de conversió d'obligacions en accions.
  - b) La facultat d'acordar en una o diverses vegades l'augment del capital social fins una xifra determinada en l'oportunitat i en la quantia que ells decidisquen, sense prèvia consulta a la junta general. Estos augments no poden ser superiors en cap cas a la mitat del capital de la societat en el moment de l'autorització i han de realitzar-se per mitjà d'aportacions dineràries dins del termini màxim de cinc anys a comptar de l'acord de la junta.

2. Pel fet de la delegació, els administradors estan facultats per a donar una nova redacció a l'article dels estatuts socials relatiu al capital social, una vegada acordat i executat l'augment.

Article 298. *Augment amb prima.*

1. En els augments del capital social, serà lícita la creació de participacions socials i l'emissió d'accions amb prima.
2. La prima ha de satisfer-se íntegrament en el moment de l'assumpció de les noves participacions socials o de la subscripció de les noves accions.

Article 299. *Augment amb càrrec a aportacions dineràries.*

1. Per a tot augment del capital, en les societats anònimes, el contravalor de les quals consistisca en noves aportacions dineràries al patrimoni social, serà requisit previ, excepte per a les entitats asseguradores, el total desembossament de les accions anteriorment emeses.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, podrà realitzar-se l'augment si hi ha una quantitat pendent de desembossament que no excedisca el tres per cent del capital social.

Article 300. *Augment amb càrrec a aportacions no dineràries.*

1. Si el contravalor de l'augment consistix en aportacions no dineràries, serà necessari que al temps de la convocatòria de la junta es pose a disposició dels socis un informe dels administradors en què s'han de descriure detalladament les aportacions projectades, la seua valoració, les persones que han d'efectuar-les, el nombre i valor nominal de les participacions socials o de les accions que han de crear-se o emetre's, la quantia de l'augment del capital social i les garanties adoptades per a l'efectivitat de l'augment, segons la naturalesa dels béns en què consistix l'aportació.

2. En l'anunci de convocatòria de la junta general es farà constar el dret que correspon a tots els socis d'examinar l'informe en el domicili social, així com demanar l'entrega o l'enviament gratuït del document.

Article 301. *Augment per compensació de crèdits.*

1. Quan l'augment del capital de la societat de responsabilitat limitada es realitze per compensació de crèdits, estos hauran de ser totalment líquids i exigibles. Quan l'augment del capital de la societat anònima es realitze per compensació de crèdits, almenys en un vint-i-cinc per cent dels crèdits a compensar, han de ser líquids, estar vençuts i ser exigibles, i el venciment dels restants no podrà ser superior a cinc anys.

2. Quan es convoque la junta general, es posarà a disposició dels socis en el domicili social un informe de l'òrgan d'administració sobre la naturalesa i les característiques dels crèdits a compensar, la identitat dels aportants, el nombre de participacions socials o d'accions que han de crear-se o emetre's i la quantia de l'augment, en el qual es farà constar expressament la concordança de les dades relatives als crèdits amb la comptabilitat social.

3. En la societat anònima, quan es convoque la junta general, es posarà també a disposició dels accionistes en el domicili social una certificació de l'auditor de comptes de la societat que acredite que, una vegada verificada la comptabilitat social, resulten exactes les dades oferides pels administradors sobre els crèdits a compensar. Si la societat no té auditor de comptes, la certificació ha de ser expedida per un auditor nomenat pel Registre Mercantil a sol·licitud dels administradors.

4. En l'anunci de convocatòria de la junta general, ha de constar el dret que correspon a tots els socis d'examinar en el domicili social l'informe dels administradors i, en el cas de societats anònimes, la certificació de l'auditor de comptes, així com demanar l'entrega o l'enviament gratuït dels dits documents.

5. L'informe dels administradors i, en el cas de les societats anònimes, la certificació de l'auditor, s'incorporarà a l'escriptura pública que documenta l'execució de l'augment.

Article 302. *Augment per conversió d'obligacions.*

Quan s'augmente el capital per conversió d'obligacions en accions, s'aplicarà el que estableix l'acord d'emissió de les obligacions.

Article 303. *Augment amb càrrec a reserves.*

1. Quan l'augment del capital es faça amb càrrec a reserves, podran utilitzar-se per a eixa finalitat les reserves disponibles, les reserves per prima d'assumpció de participacions

socials o d'emissió d'accions i la reserva legal en la seua totalitat, si la societat és de responsabilitat limitada, o en la part que excedisca el deu per cent del capital ja augmentat, si la societat és anònima.

2. En l'operació, ha de servir de base un balanç aprovat per la junta general referit a una data compresa dins dels sis mesos immediatament anteriors a l'acord d'augment del capital, verificat per l'auditor de comptes de la societat, o per un auditor nomenat pel Registre Mercantil a sol·licitud dels administradors, si la societat no està obligada a una verificació comptable.

Secció 3a. L'execució de l'acord d'augment

Article 304. Dret de preferència.

1. En els augments de capital social amb emissió de noves participacions socials o de noves accions, ordinàries o privilegiades, amb càrrec a aportacions dineràries, cada soci tindrà dret a assumir un nombre de participacions socials o de subscriure un nombre d'accions proporcional al valor nominal de les que posseïx.

2. No hi haurà lloc al dret de preferència quan l'augment del capital es deu a l'absorció d'una altra societat o de tot o una part del patrimoni escindit d'una altra societat o a la conversió d'obligacions en accions.

Article 305. Termini per a l'exercici del dret de preferència.

1. En les societats de responsabilitat limitada, el dret de preferència s'exercirà en el termini que s'ha fixat a l'adoptar l'acord d'augment. En les societats anònimes, el dret de preferència s'exercirà en el termini que determinen els administradors.

2. El termini per a l'exercici del dret no pot ser inferior a un mes des de la publicació de l'anunci de l'oferta d'assumpció de les noves participacions o de subscripció de noves accions en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil».

3. En les societats de responsabilitat limitada i en les societats anònimes, quan totes les accions siguen nominatives, l'òrgan d'administració pot substituir la publicació de l'anunci per una comunicació escrita a cada un dels socis i, si és el cas, als usufructuaris inscrits en el llibre de registre de socis o en el llibre d'accions nominatives, i es computarà el termini d'assumpció de les noves participacions o de les noves accions des de l'enviament de la comunicació.

Article 306. Transmissió del dret de preferència.

1. En tot cas, en les societats de responsabilitat limitada, la transmissió voluntària per actes «inter vivos» del dret d'assumpció preferent de les noves participacions socials podrà efectuar-se a favor de les persones que, d'acord amb esta llei o als estatuts de la societat poden adquirir lliurement les participacions socials. Els estatuts poden reconèixer, a més, la possibilitat de la transmissió d'este dret a altres persones, sotmetent-la al mateix sistema i condicions previstos per a la transmissió «inter vivos» de les participacions socials, amb la modificació, si és el cas, dels terminis establits en el dit sistema.

2. En les societats anònimes, els drets de subscripció preferent seran transmissibles en les mateixes condicions que les accions de què deriven.

En cas d'augment amb càrrec a reserves, la mateixa regla és aplicable als drets d'assignació gratuïta de les noves accions.

Article 307. Dret de preferència de segon grau.

1. En les societats de responsabilitat limitada, llevat que els estatuts disposen una altra cosa, les participacions no assumides en l'exercici del dret de preferència seran oferides per l'òrgan d'administració als socis que les han exercides, per a la seua assumpció i desembossament durant un termini no superior a quinze dies des de la conclusió de l'establert per a l'assumpció preferent. Si hi ha diversos socis interessats a assumir les

participacions oferides, estes s'adjudicaran en proporció a les que cada un d'ells té en la societat.

2. Durant els quinze dies següents a la finalització del termini anterior, l'òrgan d'administració pot adjudicar les participacions no assumides a persones estranyes a la societat.

Article 308. Exclusió del dret de preferència.

1. En els casos en què l'interés de la societat ho exigix, la junta general, al decidir l'augment del capital, pot acordar la supressió total o parcial del dret de subscripció preferent.

2. Perquè siga vàlid l'acord d'exclusió del dret de preferència serà necessari:

a) Que els administradors elaboren un informe en què especifiquen el valor de les participacions o de les accions de la societat i es justifiquen detalladament la proposta i la contraprestació a satisfer per les noves participacions o per les noves accions, amb la indicació de les persones a qui hagen d'atribuir-se, i, en les societats anònimes, que un auditor de comptes diferents de l'auditor dels comptes de la societat, nomenat a estos efectes pel Registre Mercantil, elabore un altre informe, sota la seua responsabilitat, sobre el valor raonable de les accions de la societat, sobre el valor teòric del dret de preferència l'exercici del qual es proposa suprimir o limitar i sobre la raonabilitat de les dades continguts en l'informe dels administradors.

b) Que en la convocatòria de la junta s'ha fet constar la proposta de supressió del dret de preferència, el tipus de creació de les noves participacions socials o d'emissió de les noves accions i el dret dels socis a examinar en el domicili social l'informe o els informes als quals es referix el número anterior, així com demanar l'entrega o l'enviament gratuït d'estos documents.

c) Que el valor nominal de les noves participacions o de les noves accions, i més encara, si és el cas, l'import de la prima, es corresponga amb el valor real atribuït a les participacions en l'informe dels administradors, en el cas de les societats de responsabilitat limitada, o amb el valor que resulte de l'informe de l'auditor, en el cas de les societats anònimes.

Article 309. Butlletí de subscripció d'accions.

1. En la societat anònima, quan s'oferixen públicament accions per a la seua subscripció, l'oferta quedarà subjecta als requisits establits per les normes reguladores del mercat de valors i la subscripció es farà constar en un document que, amb el títol «butlletí de subscripció», s'estendrà per duplicat i contindrà, almenys, les indicacions següents:

a) La denominació i domicili de la societat, així com les dades identificadores de la seua inscripció en el Registre Mercantil.

b) El nom i cognoms o la denominació o raó social, la nacionalitat i el domicili del subscriptor.

c) El nombre d'accions que subscriu, el valor nominal de cada una d'elles i la seua sèrie, si n'hi ha de diverses, així com el seu tipus d'emissió.

d) L'import que abona el subscriptor amb expressió, si és el cas, de la part que correspon al valor nominal desembossat i la que corresponga a la prima d'emissió.

e) La identificació de l'entitat de crèdit en què es verifica la subscripció i es desembossen els imports mencionats en el butlletí.

f) La data a partir de la qual el subscriptor pot exigir la restitució del desembossament realitzat en cas de no haver sigut degudament inscrita en el Registre Mercantil l'execució de l'acord d'augment del capital.

g) La data i la firma del subscriptor o del seu representant, així com de la persona que rep les quantitats desembossades.

2. Tot subscriptor tindrà dret a obtindre una còpia firmada del butlletí de subscripció.

Article 310. *Augment incomplet en les societats de responsabilitat limitada.*

1. En les societats de responsabilitat limitada, quan l'augment del capital social no s'ha desembossat íntegrament dins del termini fixat a este efecte, el capital quedarà augmentat en la quantia desembossada, llevat que en l'acord s'haja previst que l'augment quede sense efecte en cas de desembossament incomplet.

2. En el cas que l'augment del capital quede sense efecte, l'òrgan d'administració, dins del mes següent al venciment del termini fixat per al desembossament, ha de restituir les aportacions realitzades. Si les aportacions són dineràries, la restitució pot fer-se per mitjà de consignació de l'import a nom dels respectius aportants en una entitat de crèdit del domicili social, comunicant a estos per escrit la data de la consignació i l'entitat depositària.

Article 311. *Augment incomplet en les societats anònimes.*

1. En les societats anònimes, quan l'augment del capital no s'haja subscrit íntegrament dins del termini fixat per a la subscripció, el capital només s'augmentarà en la quantia de les subscripcions efectuades si les condicions de l'emissió han previst expressament esta possibilitat.

2. En el cas que l'augment del capital quede sense efecte, l'òrgan d'administració ho publicarà en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i, dins del mes següent al venciment del termini de subscripció, ha de restituir les aportacions realitzades. Si les aportacions són dineràries, la restitució haurà de fer-se directament als respectius aportants o per mitjà de consignació de l'import a nom d'estos en el Banc d'Espanya o en la Caixa General de Dipòsits.

Article 312. *El desembossament en els augments del capital social.*

Els que hagen assumit les noves participacions o subscrit les noves accions estan obligats a fer la seua aportació des del moment de la subscripció.

Secció 4a. La inscripció de l'operació d'augment

Article 313. *Facultats dels administradors.*

Una vegada executat l'acord d'augment del capital social, els administradors han de fer una nova redacció als estatuts socials a fi d'arreplegar-hi la nova xifra de capital social, als efectes de la qual s'entendran facultats per l'acord d'augment.

Article 314. *L'escriptura d'execució de l'augment. L'escriptura que documenta l'execució ha d'expressar els béns o drets aportats i, en el cas de les societats de responsabilitat limitada o de les anònimes no cotitzades, si l'augment s'ha realitzat per creació de noves participacions socials o per emissió de noves accions, la identitat de les persones a les quals s'ha adjudicat, la numeració de les participacions o de les accions atribuïdes, així com la declaració de l'òrgan d'administració que la titularitat de les participacions s'ha fet constar en el llibre de registre de socis o que la titularitat nominativa de les accions s'ha fet constar en el llibre de registre d'accions nominatives.*

Article 315. *Inscripció de l'operació d'augment.*

1. L'acord d'augment del capital social i l'execució d'este han d'inscriure's simultàniament en el Registre Mercantil.

2. Per excepció al que disposa l'apartat anterior, l'acord d'augment del capital de la societat anònima pot inscriure's en el Registre Mercantil abans de l'execució del dit acord quan concórreguen les dos circumstàncies següents:

- a) Quan en l'acord d'augment del capital social s'ha previst expressament la subscripció incompleta.
- b) Quan l'emissió de les noves accions ha sigut autoritzada o verificada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

Article 316. *Dret a la restitució d'aportacions.*

1. Quan hagen transcorregut sis mesos des de l'obertura del termini per a l'exercici de dret de preferència sense que s'hagen presentat per a la seua inscripció en el Registre els documents acreditatius de l'execució de l'augment del capital, els que han assumit les noves participacions socials o els subscriptors de les noves accions, poden demanar la resolució de l'obligació d'aportar i exigir la restitució de les aportacions realitzades.

2. Si la falta de presentació dels documents per a la inscripció és imputable a la societat, poden exigir també l'interés legal.

CAPÍTOL III

La reducció del capital social

Secció 1a. *Modalitats de la reducció*

Article 317. *Modalitats de la reducció.*

1. La reducció del capital pot tindre com a finalitat el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni net de la societat, disminuït per consegüent de pèrdues, la constitució o l'increment de la reserva legal o de les reserves voluntàries o la devolució del valor de les aportacions. En les societats anònimes, la reducció del capital pot tindre també per finalitat la condonació de l'obligació de realitzar les aportacions pendents.

2. La reducció podrà realitzar-se per mitjà de la disminució del valor nominal de les participacions socials o de les accions, la seua amortització o la seua agrupació.

Article 318. *L'acord de reducció del capital social.*

1. La reducció del capital social ha d'acordar-se per la junta general amb els requisits de la modificació d'estatuts.

2. L'acord de la junta expressarà, com a mínim, la xifra de reducció del capital, la finalitat de la reducció, el procediment per mitjà del qual la societat ha de dur-ho a terme, el termini d'execució i la suma que ha d'abonar-se, si és el cas, als socis.

Article 319. *Publicació de l'acord de reducció. L'acord de reducció del capital de les societats anònimes ha de ser publicat en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i en un periòdic de gran circulació de la província en què la societat té el seu domicili.*

Secció 2a. *La reducció per pèrdues*

Article 320. *Principi de paritat de tracte.*

Quan la reducció tinga com a finalitat el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni net de la societat disminuït per consegüent de pèrdues, ha d'afectar igualment totes les participacions socials o totes les accions en proporció al seu valor nominal, però respectant els privilegis que a estos efectes han pogut atorgar-se en la llei o en els estatuts per a determinades participacions socials o per a determinades classes d'accions.

Article 321. Prohibicions.

La reducció del capital per pèrdues en cap cas pot donar lloc a reembossaments als socis o, en les societats anònimes, a la condonació de l'obligació de realitzar les aportacions pendents.

Article 322. Pressupost de la reducció del capital social.

1. En les societats de responsabilitat limitada no es pot reduir el capital per pèrdues sempre que la societat compte amb qualsevol classe de reserves.

2. En les societats anònimes no es pot reduir el capital per pèrdues sempre que la societat compte amb qualsevol classe de reserves voluntàries o quan la reserva legal, una vegada efectuada la reducció, excedisca el deu per cent del capital.

Article 323. El balanç.

1. El balanç que servix de base a l'operació de reducció del capital per pèrdues ha de referir-se a una data compresa dins dels sis mesos immediatament anteriors a l'acord, prèvia verificació per l'auditor dels comptes de la societat i estar aprovat per la junta general. Quan la societat no està obligada a sotmetre a auditoria els comptes anuals, l'auditor serà nomenat pels administradors de la societat.

2. El balanç i l'informe d'auditoria s'incorporaran a l'escriptura pública de reducció.

Article 324. Publicitat de l'acord de reducció.

En l'acord de la junta de reducció del capital per pèrdues i en l'anunci públic d'este ha de constar expressament la finalitat de la reducció.

Article 325. Destí de l'excedent.

En les societats anònimes, l'excedent de l'actiu sobre el passiu que resulta de la reducció del capital per pèrdues ha d'atribuir-se a la reserva legal sense que esta puga arribar a superar a estos efectes la desena part de la nova xifra de capital.

Article 326. Condició per al repartiment de dividends.

Perquè la societat puga repartir dividends una vegada reduït el capital, serà necessari que la reserva legal assolisca el deu per cent del nou capital.

Article 327. Caràcter obligatori de la reducció.

En la societat anònima, la reducció del capital té caràcter obligatori quan les pèrdues n'han disminuït el patrimoni net per davall de les dos terceres parts de la xifra del capital i ha transcorregut un exercici social sense haver-se recuperat el patrimoni net.

Secció 3a. Reducció per a dotar la reserva legal**Article 328. Reducció per a dotar la reserva legal.**

A la reducció del capital per a la constitució o l'increment de la reserva legal serà aplicable el que estableixen els articles 322 a 326.

Secció 4a. Reducció per a la devolució del valor de les aportacions**Article 329. Requisits de l'acord de reducció.**

Quan l'acord de reducció amb devolució del valor de les aportacions no afecte de la mateixa manera totes les participacions o totes les accions de la societat, serà necessari, en les societats de responsabilitat limitada, el consentiment individual dels titulars d'eixes

participacions i, en les societats anònimes, l'acord separat de la majoria dels accionistes interessats, adoptat en la forma prevista en l'article 293.

Article 330. *Regla de la prorrata.*

La devolució del valor de les aportacions als socis ha de fer-se a prorrata del valor desembossat de les respectives participacions socials o accions, llevat que, per unanimitat, s'acorde un altre sistema.

Secció 5a. La tutela dels creditors

Subsecció 1a. La tutela dels creditors de societats de responsabilitat limitada

Article 331. *La responsabilitat solidària dels socis de societats de responsabilitat limitada.*

1. Els socis als quals s'haja restituit la totalitat o part del valor de les seues aportacions respondran solidàriament entre si i amb la societat del pagament dels deutes socials contrets amb anterioritat a la data en què la reducció siga oposable a tercers.
2. La responsabilitat de cada soci tindrà com a límit l'import del que s'ha percebut en concepte de restitució de l'aportació social.
3. La responsabilitat dels socis prescriurà al cap de cinc anys a comptar de la data en què la reducció siga oposable a tercers.
4. En la inscripció en el Registre Mercantil de l'execució de l'acord de reducció, haurà d'expressar-se la identitat de les persones a les quals s'ha restituit la totalitat o part de les aportacions socials o, si és el cas, la declaració de l'òrgan d'administració en la qual conste que ha sigut constituïda la reserva a què es referix l'article següent.

Article 332. *Exclusió de la responsabilitat solidària.*

1. Quan, a l'acordar-se la reducció per mitjà de la restitució de la totalitat o part del valor de les aportacions socials, es dote una reserva amb càrrec a beneficis o reserves lliures per un import igual al percebut pels socis en concepte de restitució de l'aportació social, no pertocarà la responsabilitat solidària dels socis.
2. La reserva serà indisponible fins que transcórreguen cinc anys a comptar de la publicació de la reducció en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil», llevat que abans del venciment del dit termini hagen sigut satisfets tots els deutes socials contrets amb anterioritat a la data en què la reducció siga oposable a tercers.

Article 333. *Dret estatutari d'oposició.*

1. En les societats de responsabilitat limitada, els estatuts podran establir que cap acord de reducció del capital que implique restitució de les seues aportacions als socis pugua portar-se a efecte sense que transcórrega un termini de tres mesos a comptar de la data en què s'haja notificat als creditors.
2. Esta notificació es farà personalment, i si això no és possible, perquè es desconeix el domicili dels creditors, per mitjà d'anuncis que s'han de publicar en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i en un diari dels de major circulació en la localitat en què radique el domicili de la societat.
3. Durant el dit termini, els creditors ordinaris podran oposar-se a l'execució de l'acord de reducció, si els seus crèdits no són satisfets o la societat no presta garantia.
4. Serà nul·la tota restitució que es realitze abans de transcórrer el termini de tres mesos o a pesar de l'oposició entaulada, dins del termini i la forma escaient, per qualsevol creditor.
5. La devolució de capital haurà de fer-se a prorrata de les respectives participacions socials, llevat que, per unanimitat, s'acorde un altre sistema.

*Subsecció 1a. La tutela dels creditors de societats anònimes***Article 334. Dret d'oposició dels creditors de societats anònimes.**

1. Els creditors de la societat anònima els crèdits dels quals hagen nascut abans de la data de l'últim anunci de l'acord de reducció del capital, no hagen vençut en eixe moment i fins que se'ls garantisquen estos crèdits tindran el dret d'oposar-se a la reducció.

2. Els creditors els crèdits dels quals es troben ja prou garantits no gaudiran d'este dret.

Article 335. Exclusió del dret d'oposició.

Els creditors no podran oposar-se a la reducció en els casos següents:

a) Quan la reducció del capital tinga com a única finalitat restablir l'equilibri entre el capital i el patrimoni net de la societat disminuït per conseqüència de pèrdues.

b) Quan la reducció tinga com a finalitat la constitució o l'increment de la reserva legal.

c) Quan la reducció es realitze amb càrrec a beneficis o a reserves lliures o per via d'amortització de participacions socials o d'accions adquirides per la societat a títol gratuït. En este cas, l'import del valor nominal de les participacions socials o de les accions amortitzades o de la disminució del valor nominal d'estes s'haurà de destinar a una reserva de la qual només serà possible disposar amb els mateixos requisits exigits per a la reducció del capital social.

Article 336. Exercici del dret d'oposició.

El dret d'oposició s'ha d'exercir en el termini d'un mes a comptar de la data de l'últim anunci de l'acord.

Article 337. Efectes de l'oposició.

En cas d'exercici del dret d'oposició, la reducció del capital social no podrà portar-se a efecte fins que la societat preste garantia a satisfacció del creditor o, en qualsevol altre cas, fins que notifique al dit creditor la prestació de fiança solidària en favor de la societat per una entitat de crèdit degudament habilitada per a prestar-la per la quantia del crèdit del qual siga fóra titular el creditor i fins que no prescriga l'acció per a exigir el seu compliment.

Secció 6a. Reducció per mitjà d'adquisició de participacions o accions pròpies per a la seua amortització**Article 338. Requisits de la reducció.**

1. Quan la reducció del capital s'haja de fer per mitjà de l'adquisició de participacions o d'accions de la societat per a la posterior amortització, s'ha d'oferir l'adquisició a tots els socis.

2. Si l'acord de reducció ha d'afectar només una classe d'accions, haurà d'adoptar-se amb l'acord separat de la majoria de les accions que pertanyen a la classe afectada, adoptat en la forma prevista en l'article 293.

Article 339. L'oferta d'adquisició.

1. En les societats de responsabilitat limitada, l'oferta es remetrà a cada un dels socis per correu certificat amb justificant de recepció.

2. En les societats anònimes, la proposta d'adquisició haurà de ser publicada en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i en un periòdic de gran circulació a la província en què la societat tinga el domicili, haurà de mantindre's, almenys, durant un mes, inclourà

totes les mencions que siguen raonablement necessàries per a la informació dels accionistes que desitgen alienar i, si és el cas, expressarà les conseqüències que es deriven si les accions oferides no arriben al nombre fixat en l'acord.

Quan totes les accions siguen nominatives, els estatuts podran permetre que se substituïska la publicació de l'oferta per l'enviament d'esta a cada un dels accionistes per correu certificat amb justificant de recepció.

Article 340. *L'acceptació.*

1. El termini d'acceptació de l'oferta es computarà des de l'enviament de la comunicació.

2. Si les acceptacions excedixen el nombre de participacions o d'accions prèviament fixat per la societat, es reduiran les oferides per cada soci en proporció al nombre la titularitat del qual ostente cada un.

3. Llevat que en l'acord de la junta o en la proposta d'adquisició s'haja establert una altra cosa, quan les acceptacions no arriben al nombre de participacions o d'accions prèviament fixat, s'entendrà que el capital queda reduït en la quantitat corresponent a les acceptacions rebudes.

Article 341. *Bons de gaudi.*

1. En la reducció del capital amb amortització d'accions podran atribuir-se bons de gaudi als titulars de les accions amortitzades, i en l'acord de reducció s'especificarà el contingut dels drets atribuïts a estos bons.

2. Els bons de gaudi no podran atribuir el dret de vot.

Article 342. *L'obligació d'amortitzar.*

Les participacions socials adquirides per la societat hauran de ser amortitzades en el termini de tres anys a comptar de la data de l'oferiment de l'adquisició. Les accions adquirides per la societat hauran de ser amortitzades dins del mes següent a l'acabament del termini de l'oferta d'adquisició.

CAPÍTOL IV

Reducció i augment del capital simultanis

Article 343. *Reducció i augment del capital simultanis.*

1. L'acord de reducció del capital social a zero o per davall de la xifra mínima legal només es podrà adoptar quan simultàniament s'acorde la transformació de la societat o l'augment del seu capital fins a una quantitat igual o superior a la xifra mínima esmentada.

2. En tot cas haurà de respectar-se el dret d'assumpció o de subscripció preferent dels socis.

Article 344. *Eficàcia condicionada de l'acord de reducció.*

En cas d'acord de reducció i d'augment del capital simultanis, l'eficàcia de l'acord de reducció quedarà condicionada, si és el cas, a l'execució de l'acord d'augment del capital.

Article 345. *La inscripció simultània.*

La inscripció de l'acord de reducció en el Registre Mercantil no es podrà practicar llevat que simultàniament es presente a inscripció l'acord de transformació o d'augment de capital, així com, en este últim cas, la seua execució.

TÍTOL IX

Separació i exclusió de socis

CAPÍTOL I

La separació de socis

Article 346. *Causes legals de separació.*

1. Els socis que no hagen votat a favor del corresponent acord, incloent-hi els socis sense vot, tindran dret a separar-se de la societat de capital en els casos següents:

- a) Substitució de l'objecte social.
- b) Pròrroga de la societat.
- c) Reactivació de la societat.
- d) Creació, modificació o extinció anticipada de l'obligació de realitzar prestacions accessòries, excepte disposició contrària dels estatuts.

2. En les societats de responsabilitat limitada tindran, a més, dret a separar-se de la societat els socis que no hagen votat a favor de l'acord de modificació del règim de transmissió de les participacions socials.

3. En els casos de transformació de la societat i de trasllat de domicili a l'estranger, els socis tindran dret de separació en els termes establits en la Llei 3/2009, de 3 d'abril, sobre modificacions estructurals de les societats mercantils.

Article 347. *Causes estatutàries de separació.*

1. Els estatuts podran establir altres causes de separació diferents de les previstes en la present llei. En este cas determinaran la manera en què haurà d'acreditar-se l'existència de la causa, la forma d'exercir el dret de separació i el termini del seu exercici.

2. Per a la incorporació als estatuts, la modificació o la supressió d'estes causes de separació serà necessari el consentiment de tots els socis.

Article 348. *Exercici del dret de separació.*

1. Els acords que donen lloc al dret de separació es publicaran en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil». En les societats de responsabilitat limitada i en les anònimes quan totes les accions siguen nominatives, els administradors podran substituir la publicació per una comunicació escrita a cada un dels socis que no hagen votat a favor de l'acord.

2. El dret de separació haurà d'exercir-se per escrit en el termini d'un mes a comptar de la publicació de l'acord o des de la recepció de la comunicació.

Article 349. *Inscripció de l'acord.*

Per a la inscripció en el Registre Mercantil de l'escriptura que documente l'acord que origina el dret de separació, serà necessari que la mateixa escriptura o una altra de posterior continga la declaració dels administradors que cap soci ha exercit el dret de separació dins del termini establert o que la societat, amb l'autorització prèvia de la junta general, ha adquirit les participacions socials o accions dels socis separats, o la reducció del capital.

CAPÍTOL II**L'exclusió de socis**

Article 350. *Causes legals d'exclusió dels socis.*

La societat de responsabilitat limitada podrà excloure el soci que incomplisca voluntàriament l'obligació d'efectuar prestacions accessòries, i també el soci administrador que infringisca la prohibició de competència o haja sigut condemnat per sentència ferma a indemnitzar la societat dels danys i perjuís causats per actes contraris a esta llei o als estatuts o realitzats sense la deguda diligència.

Article 351. *Causes estatutàries d'exclusió de socis.*

En les societats de responsabilitat limitada, amb el consentiment de tots els socis, podran incorporar-se als estatuts causes determinades d'exclusió o modificar-se o suprimir-se les que hi figuren amb anterioritat.

Article 352. *Procediment d'exclusió.*

1. L'exclusió requerirà acord de la junta general. En l'acta de la reunió o en annex es farà constar la identitat dels socis que hagen votat a favor de l'acord.

2. Excepte en el cas de condemna del soci administrador a indemnitzar la societat, l'exclusió d'un soci amb participació igual o superior al vint-i-cinc per cent en el capital social requerirà, a més de l'acord de la junta general, resolució judicial ferma, sempre que el soci no es conforme amb l'exclusió acordada.

3. Qualsevol soci que haja votat a favor de l'acord estarà legitimat per a exercir l'acció d'exclusió en nom de la societat quan esta no ho haja fet en el termini d'un mes a comptar de la data d'adopció de l'acord d'exclusió.

CAPÍTOL III**Normes comunes a la separació i l'exclusió de socis**

Article 353. *Valoració de les participacions o de les accions del soci.*

1. A falta d'acord entre la societat i el soci sobre el valor raonable de les participacions socials o de les accions, o sobre la persona o persones que hagen de valorar-les i el procediment que s'ha de seguir per a la seua valoració, seran valorades per un auditor de comptes diferent del de la societat, designat pel registrador mercantil del domicili social a sol·licitud de la societat o de qualsevol dels socis titulars de les participacions o de les accions objecte de valoració.

2. Si les accions cotitzen en un mercat secundari oficial, el valor de reembossament serà el del preu mitjà de cotització de l'últim trimestre.

Article 354. *Informe d'auditor.*

1. Per a l'exercici de la seua funció, l'auditor podrà obtindre de la societat totes les informacions i documents que considere útils i procedir a totes les verificacions que considere necessàries.

2. En el termini màxim de dos mesos a comptar del seu nomenament, l'auditor emetrà l'informe, que notificarà immediatament per conducte notarial a la societat i als socis afectats, acompanyant còpia, i en depositarà una altra al Registre Mercantil.

Article 355. *Retribució de l'auditor.*

1. La retribució de l'auditor anirà a càrrec de la societat.

2. No obstant això, en els casos d'exclusió, la societat podrà deduir de la quantitat a reembossar al soci exclòs el que resulte d'aplicar als honoraris satisfets el percentatge que el soci tinga en el capital social.

Article 356. Reembossament.

1. Dins dels dos mesos següents a la recepció de l'informe de valoració, els socis afectats tindran dret a obtenir en el domicili social el valor raonable de les seues participacions socials o accions en concepte de preu de les que la societat adquireix o de reembossament de les que s'amortitzen.

2. Transcorregut el dit termini, els administradors consignaran en entitat de crèdit del terme municipal en què radique el domicili social, a nom dels interessats, la quantitat corresponent al referit valor.

3. Per excepció al que estableixen els apartats anteriors, en tots aquells casos en què els creditors de la societat de capital tinguen dret d'oposició, el reembossament als socis només podrà produir-se transcorregut el termini de tres mesos comptats des de la data de notificació personal als creditors o la publicació en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i en un dels diaris de major circulació en la localitat en què radique el domicili social, i sempre que els creditors ordinaris no hagen exercit el dret d'oposició. Si els creditors han exercit eixe dret caldrà ajustar-se al que estableix la secció 5a del capítol III del títol VIII.

Article 357. Protecció dels creditors de les societats de responsabilitat limitada.

Els socis de les societats de responsabilitat limitada als quals s'ha reembossat el valor de les participacions amortitzades estaran subjectes al règim de responsabilitat pels deutes socials establert per al cas de reducció de capital per restitució d'aportacions.

Article 358. Escripura pública de reducció del capital social.

1. Llevat que la junta general que haja adoptat els acords corresponents autoritze l'adquisició per la societat de les participacions o de les accions dels socis afectats, efectuat el reembossament o consignat l'import d'estes, els administradors, sense necessitat d'acord específic de la junta general, atorgaran immediatament escriptura pública de reducció del capital social, i hi expressaran les participacions o accions amortitzades, la identitat del soci o socis afectats, la causa de l'amortització, la data de reembossament o de la consignació i la xifra a què haja quedat reduït el capital social.

2. Cas que, com a conseqüència de la reducció, el capital social descendira per davall del mínim legal, s'actuarà d'acord amb el que disposa esta llei en matèria de dissolució.

Article 359. Escripura pública d'adquisició.

En el cas d'adquisició per la societat de les participacions o accions dels socis afectats, efectuat el pagament del preu o consignat el seu import, els administradors, sense necessitat d'acord específic de la junta general, atorgaran escriptura pública d'adquisició de participacions socials o d'accions, sense que siga preceptiu el concurs dels socis exclosos o separats, i hi expressaran les participacions o accions adquirides, la identitat del soci o socis afectats, la causa de la separació o de l'exclusió i la data de pagament o consignació.

TÍTOL X

Dissolució i liquidació

CAPÍTOL I

La dissolució

Secció 1a. Dissolució de ple dret

Article 360. *Dissolució de ple dret.*

1. Les societats de capital es dissoldran de ple dret en els casos següents:

a) Pel transcurs del terme de duració fixat en els estatuts, llevat que amb anterioritat haja sigut expressament prorrogada i inscrita la pròrroga en el Registre Mercantil.

b) Pel transcurs d'un any des de l'adopció de l'acord de reducció del capital social per davall del mínim legal com a conseqüència del compliment d'una llei, si no s'ha inscrit en el Registre Mercantil la transformació o la dissolució de la societat, o l'augment del capital social fins a una quantitat igual o superior al mínim legal.

Transcorregut un any sense que s'haja inscrit la transformació o la dissolució de la societat o l'augment del seu capital, els administradors respondran personalment i solidàriament entre si i amb la societat dels deutes socials.

2. El registrador, d'ofici o a instància de qualsevol interessat, farà constar la dissolució de ple dret en el full obert a la societat.

Article 361. *Dissolució i concurs.*

1. La declaració de concurs de la societat de capital no constituirà, per si sola, causa de dissolució.

2. L'obertura de la fase de liquidació en el concurs de creditors produirà la dissolució de ple dret de la societat.

En este cas, el jutge del concurs farà constar la dissolució en la resolució d'obertura de la fase de liquidació del concurs.

Secció 2a. Dissolució per constatació de l'existència de causa legal o estatutària

Article 362. *Dissolució per constatació de l'existència de causa legal o estatutària.*

Les societats de capital es dissoldran per l'existència de causa legal o estatutària degudament constatada per la junta general o per resolució judicial.

Article 363. *Causas de dissolució.*

1. La societat de capital haurà de dissoldre's:

a) Per la conclusió de l'empresa que constituïska el seu objecte.

b) Per la impossibilitat manifesta d'aconseguir el fi social.

c) Per la paralització dels òrgans socials de manera que resulte impossible el seu funcionament.

d) Per pèrdues que deixen reduït el patrimoni net a una quantitat inferior a la mitat del capital social, llevat que este s'augmente o es reduïska en la mesura suficient, i sempre que no siga procedent sol·licitar la declaració de concurs.

e) Per reducció del capital social per davall del mínim legal, que no siga conseqüència del compliment d'una llei.

f) Perquè el valor nominal de les participacions socials sense vot o de les accions sense vot excedira la mitat del capital social desembossat i no es restablira la proporció en el termini de dos anys.

g) Per qualsevol altra causa establida en els estatuts.

2. La societat de responsabilitat limitada es dissoldrà, a més, per la falta d'exercici de l'activitat o activitats que constituïsquen l'objecte social durant tres anys consecutius.

3. La societat comanditària per accions s'haurà de dissoldre també per defunció, cessament, incapacitat o obertura de la fase de liquidació en el concurs de creditors de tots els socis col·lectius, llevat que en el termini de sis mesos i per mitjà de modificació dels estatuts s'incorpore algun soci col·lectiu o s'acorde la transformació de la societat en un altre tipus social.

Article 364. *Acord de dissolució.*

En els casos previstos en l'article anterior, la dissolució de la societat requerirà acord de la junta general adoptat amb la majoria ordinària establida per a les societats de responsabilitat limitada en l'article 198, i amb el quòrum de constitució i les majories establides per a les societats anònimes en els articles 193 i 201.

Article 365. *Deure de convocatòria.*

1. Els administradors hauran de convocar la junta general en el termini de dos mesos perquè adopte l'acord de dissolució o, si és insolvent, inste el concurs.

Qualsevol soci podrà sol·licitar dels administradors la convocatòria si, al seu parer, concorre alguna causa de dissolució o la societat és insolvent.

2. La junta general podrà adoptar l'acord de dissolució o, si consten en l'orde del dia, aquell o aquells que siguen necessaris per a la remoció de la causa.

Article 366. *Dissolució judicial.*

1. Si la junta no és convocada, no se celebra o no adopta algun dels acords previstos en l'article anterior, qualsevol interessat podrà instar la dissolució de la societat davant del jutge mercantil del domicili social. La sol·licitud de dissolució judicial s'ha de dirigir contra la societat.

2. Els administradors estan obligats a sol·licitar la dissolució judicial de la societat quan l'acord social siga contrari a la dissolució o no puga ser aconseguit.

La sol·licitud s'ha de formular en el termini de dos mesos a comptar de la data prevista per a la celebració de la junta, quan esta no s'haja constituït, o des del dia de la junta, quan l'acord haja sigut contrari a la dissolució o no s'haja adoptat.

Article 367. *Responsabilitat solidària dels administradors.*

1. Respondran solidàriament de les obligacions socials posteriors al succés de la causa legal de dissolució els administradors que incomplisquen l'obligació de convocar en el termini de dos mesos la junta general perquè adopte, si és el cas, l'acord de dissolució, així com els administradors que no sol·liciten la dissolució judicial o, si és procedent, el concurs de la societat, en el termini de dos mesos a comptar de la data prevista per a la celebració de la junta, quan esta no s'haja constituït, o des del dia de la junta, quan l'acord haja sigut contrari a la dissolució.

2. En estos casos les obligacions socials reclamades es presumiran de data posterior al succés de la causa legal de dissolució de la societat, llevat que els administradors acrediten que són de data anterior.

Secció 3a. Dissolució per mer acord de la junta general

Article 368. *Dissolució per mer acord de la junta general.*

La societat de capital podrà dissoldre's per mer acord de la junta general adoptat amb els requisits establits per a la modificació dels estatuts.

Secció 4a. Disposicions comunes

Article 369. *Publicitat de la dissolució.*

La dissolució de la societat de capital s'inscriurà en el Registre Mercantil, i es publicarà, a més, en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» i, si és anònima, en un dels diaris de més circulació en el lloc del domicili social.

Article 370. *Reactivació de la societat dissolta.*

1. La junta general podrà acordar el retorn de la societat dissolta a la vida activa sempre que haja desaparegut la causa de dissolució, el patrimoni comptable no siga inferior al capital social i no haja començat el pagament de la quota de liquidació als socis. No podrà acordar-se la reactivació en els casos de dissolució de ple dret.

2. L'acord de reactivació s'adoptarà amb els requisits establits per a la modificació dels estatuts.

3. El soci que no vote a favor de la reactivació té dret a separar-se de la societat.

4. Els creditors socials podran oposar-se a l'acord de reactivació, en les mateixes condicions i amb els mateixos efectes previstos en la llei per al cas de reducció del capital.

CAPÍTOL II

La liquidació

Secció 1a. Disposicions generals

Article 371. *Societat en liquidació.*

1. La dissolució de la societat obri el període de liquidació.

2. La societat dissolta conservarà la seua personalitat jurídica mentre la liquidació es realitza. Durant eixe temps haurà d'afegir a la seua denominació l'expressió «en liquidació».

3. Durant el període de liquidació s'observaran les disposicions dels estatuts quant a la convocatòria i reunió de les juntes generals de socis, a les quals donaran compte els liquidadors de la marxa de la liquidació perquè acorden el que convinga a l'interés comú, i continuaran aplicant-se a la societat les altres normes previstes en esta llei que no siguen incompatibles amb les establides en este capítol.

Article 372. *Especialitat de la liquidació concursal.*

En cas d'obertura de la fase de liquidació en el concurs de creditors de la societat, la liquidació s'efectuarà d'acord amb el que estableix el capítol II del títol V de la Llei Concursal.

Article 373. *Intervenció del Govern en les societats anònimes.*

1. Quan el Govern, a instància d'accionistes que representen, almenys, la quinta part del capital social, o del personal de l'empresa, considere convenient per a l'economia nacional o per a l'interés social la continuació de la societat anònima, podrà acordar-ho així

per reial decret, en què es concretarà la forma en el qual esta haurà de subsistir i les compensacions que, al ser expropiats del seu dret, han de rebre els accionistes.

2. En tot cas, el reial decret reservarà als accionistes, reunits en junta general, el dret a prorrogar la vida de la societat i a continuar l'exploració de l'empresa, sempre que l'acord s'adopte dins del termini de tres mesos, a comptar de la publicació del reial decret.

Secció 2a. Els liquidadors

Article 374. Cessament dels administradors.

1. Amb l'obertura del període de liquidació cessaran en el càrrec els administradors, i s'extingirà el poder de representació.

2. Els antics administradors, si són requerits, hauran de prestar col·laboració per a la pràctica de les operacions de liquidació.

Article 375. Els liquidadors.

1. Amb l'obertura del període de liquidació, els liquidadors assumiran les funcions establides en esta llei, i han de vetlar per la integritat del patrimoni social fins que no siga liquidat i repartit entre els socis.

2. Seran aplicables als liquidadors les normes establides per als administradors que no s'oposen al que disposa este capítol.

Article 376. Nomenament de liquidadors.

1. En la societat de responsabilitat limitada, els que siguen administradors en el moment de la dissolució de la societat quedaran convertits en liquidadors, llevat que se n'hagen designat altres en els estatuts o que, a l'acordar la dissolució, els designe la junta general.

2. En la societat anònima, quan els estatuts no hagen establert normes sobre el nomenament de liquidadors, correspondrà designar-los a la junta general. El nombre de liquidadors serà sempre imparell.

3. En els casos en què la dissolució haja sigut conseqüència de l'obertura de la fase de liquidació de la societat en concurs de creditors, no serà procedent el nomenament de liquidadors.

Article 377. Cobertura de vacants.

1. En cas de defunció o de cessament del liquidador únic, de tots els liquidadors solidaris, d'algun dels liquidadors que actuen conjuntament o de la majoria dels liquidadors que actuen col·legiadament, sense que hi haja suplents, qualsevol soci o persona amb interès legítim podrà sol·licitar al jutge mercantil del domicili social la convocatòria de junta general per al nomenament dels liquidadors. A més, qualsevol dels liquidadors que romanguen en l'exercici del càrrec podrà convocar la junta general amb eixe únic objecte.

2. Quan la junta convocada d'acord amb l'apartat anterior no nomena els liquidadors, qualsevol interessat podrà sol·licitar la seua designació al jutge mercantil del domicili social.

Article 378. Duració del càrrec.

Excepte disposició contrària dels estatuts, els liquidadors exerciran el seu càrrec per temps indefinit.

Article 379. Poder de representació.

1. Excepte disposició contrària dels estatuts, el poder de representació correspondrà a cada liquidador individualment.

2. La representació dels liquidadors s'estén a totes aquelles operacions que siguen necessàries per a la liquidació de la societat.

3. Els liquidadors podran comparéixer en juí en representació de la societat i concertar transaccions i arbitratges quan així convinga a l'interés social.

Article 380. *Separació dels liquidadors.*

1. La separació dels liquidadors no designats judicialment podrà ser acordada per la junta general encara que no conste en l'orde del dia. Si els liquidadors han sigut designats en els estatuts socials, l'acord haurà de ser adoptat amb els requisits de majoria, i en el cas de societats anònimes de quòrum, establits per a la modificació dels estatuts.

Els liquidadors de la societat anònima podran també ser separats per decisió judicial, per mitjà de justa causa, a petició d'accionistes que representen la vintena part del capital social.

2. La separació dels liquidadors nomenats pel jutge només podrà ser decidida per este, a sol·licitud fundada de qui acredite interés legítim.

Article 381. *Interventors.*

1. En cas de liquidació de societats anònimes, els accionistes que representen la vintena part del capital social podran sol·licitar del jutge mercantil del domicili social la designació d'un interventor que fiscalitze les operacions de liquidació.

2. Si la societat ha emés obligacions i les té en circulació, també, podrà nomenar un interventor el sindicat d'obligacionistes.

Article 382. *Intervenció pública en la liquidació de la societat anònima.*

En les societats anònimes, quan el patrimoni que haja de ser objecte de liquidació i divisió siga quantiós, estiguen repartides entre un gran nombre de tenidors les accions o les obligacions, o la importància de la liquidació per qualsevol altra causa ho justifique, el Govern podrà designar una persona que s'encarregue d'intervindre i presidir la liquidació de la societat i de vetllar pel compliment de les lleis i de l'estatut social.

Secció 3a. Les operacions de liquidació

Article 383. *Deure inicial dels liquidadors.*

En el termini de tres mesos a comptar de l'obertura de la liquidació, els liquidadors formularan un inventari i un balanç de la societat amb referència al dia en què s'haja dissolt.

Article 384. *Operacions socials.*

Als liquidadors correspon concloure les operacions pendents i realitzar les noves que siguen necessàries per a la liquidació de la societat.

Article 385. *Cobrament dels crèdits i pagament dels deutes socials.*

1. Correspon als liquidadors percebre els crèdits socials i pagar els deutes socials.

2. En les societats anònimes i comanditàries per accions, els liquidadors hauran de percebre els desembossaments pendents que estiguen acordats en el moment d'iniciar-se la liquidació. També podran exigir altres desembossaments pendents fins a completar l'import nominal de les accions en la quantia necessària per a satisfer els creditors.

Article 386. *Deures de gestió de la comptabilitat i de conservació.*

Els liquidadors hauran de portar la comptabilitat de la societat, així com portar i custodiar els llibres, la documentació i correspondència d'esta.

Article 387. *Deure d'alienació de béns socials.*

1. Els liquidadors hauran d'alienar els béns socials.
2. En les societats anònimes, els immobles es vendran necessàriament en pública subhasta.

Article 388. *Deure d'informació als socis.*

1. Els liquidadors faran arribar periòdicament a coneixement dels socis i dels creditors l'estat de la liquidació pels mitjans que en cada cas es reputen més eficaços.
2. Si la liquidació es prolonga per un termini superior al previst per a l'aprovació dels comptes anuals, els liquidadors presentaran la junta general i publicaran en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil», dins dels sis primers mesos de cada exercici, un estat anual de comptes i un informe detallat que permeten apreciar amb exactitud la situació de la societat i la marxa de la liquidació.

Article 389. *Substitució judicial dels liquidadors per duració excessiva de la liquidació.*

1. Transcorreguts tres anys des de l'obertura de la liquidació sense que s'haja sotmés a l'aprovació de la junta general el balanç final de liquidació, qualsevol soci o persona amb interès legítim podrà sol·licitar del jutge mercantil del domicili social la separació dels liquidadors.
2. El jutge, amb audiència prèvia dels liquidadors, acordarà la separació si no hi ha causa que justifique la dilació i nomenarà liquidadors la persona o persones que considere convenient, i fixarà el seu règim d'actuació.
3. Contra la resolució per la qual s'acorde la separació i el nomenament de liquidadors, no es podrà interposar cap recurs.

Article 390. *Balanç final de liquidació.*

1. Concloues les operacions de liquidació, els liquidadors sotmetran a l'aprovació de la junta general un balanç final, un informe complet sobre les dites operacions i un projecte de divisió entre els socis de l'actiu resultant.
2. L'acord aprovatori podrà ser impugnat pels socis que no hagen votat a favor d'este, en el termini de dos mesos a comptar de la data de la seua adopció. A l'admetre la demanda d'impugnació, el jutge n'acordarà d'ofici l'anotació preventiva en el Registre Mercantil.

Secció 4a. La divisió del patrimoni social

Article 391. *Divisió del patrimoni social.*

1. La divisió del patrimoni resultant de la liquidació es practicarà d'acord amb les normes que s'hagen establert en els estatuts o, si no, a les fixades per la junta general d'accionistes.
2. Els liquidadors no podran satisfer la quota de liquidació als socis sense la prèvia satisfacció als creditors de l'import dels seus crèdits o sense consignar-ho en una entitat de crèdit del terme municipal en què radique el domicili social.

Article 392. *El dret a la quota de liquidació.*

1. Excepte disposició contrària dels estatuts socials, la quota de liquidació corresponent a cada soci serà proporcional a la seua participació en el capital social.
2. En les societats anònimes i comanditàries per accions, si totes les accions no s'han alliberat en la mateixa proporció, es restituirà en primer lloc als accionistes que hagen desembossat quantitats més elevades l'excés sobre l'aportació del que haja desembossat menys i la resta es distribuirà entre els accionistes en proporció a l'import nominal de les seues accions.

Article 393. *Contingut del dret a la quota de liquidació.*

1. Excepte acord unànim dels socis, estos tindran dret a percebre en diners la quota resultant de la liquidació.

2. Els estatuts podran establir en favor d'algun o diversos socis el dret que la quota resultant de la liquidació els siga satisfeta per mitjà de la restitució de les aportacions no dineràries realitzades o per mitjà de l'entrega d'altres béns socials, si subsistixen en el patrimoni social, que seran apreciades en el seu valor real en el moment d'aprovar-se el projecte de divisió entre els socis de l'actiu resultant.

En este cas, els liquidadors hauran d'alienar en primer lloc els altres béns socials i si, una vegada satisfets els creditors, l'actiu resultant és insuficient per a satisfer tots els socis la seua quota de liquidació, els socis amb dret a percebre-la en espècie hauran de pagar prèviament en diners als altres socis la diferència que corresponga.

Article 394. *El pagament de la quota de liquidació.*

1. Transcorregut el terme per a impugnar el balanç final de liquidació sense que s'hagen formulat reclamacions contra este o es firme la sentència que les haja resoltes, es pagarà la quota de liquidació als socis. Quan hi haja crèdits no vençuts s'assegurarà prèviament el pagament.

2. Les quotes de liquidació no reclamades en el termini dels noranta dies següents a l'acord de pagament es consignaran en la Caixa General de Dipòsits, a disposició dels seus legítims propietaris.

Secció 5a. L'extinció de la societat

Article 395. *Espectura pública d'extinció de la societat.*

1. Els liquidadors atorgaran espectura pública d'extinció de la societat, que contindrà les manifestacions següents:

a) Que ha transcorregut el termini per a la impugnació de l'acord d'aprovació del balanç final sense que s'hagen formulat impugnacions o que la sentència que les haja resolt siga ferma.

b) Que s'ha procedit al pagament dels creditors o a la consignació dels seus crèdits.

c) Que s'ha satisfet als socis la quota de liquidació o s'ha consignat l'import.

2. A l'espectura pública s'incorporaran el balanç final de liquidació i la relació dels socis, en la qual consta la seua identitat i el valor de la quota de liquidació que els ha correspost a cada un.

Article 396. *Cancel·lació dels assentaments registrals.*

1. L'espectura pública d'extinció s'inscriurà en el Registre Mercantil.

2. En la inscripció es transcriurà el balanç final de liquidació i es farà constar la identitat dels socis i el valor de la quota de liquidació que haja correspost a cada un, i s'expressarà que queden cancel·lats tots els assentaments relatius a la societat.

3. Els liquidadors depositaran en el Registre Mercantil els llibres i documents de la societat extingida.

Article 397. *Exigència de responsabilitat als liquidadors després de la cancel·lació de la societat.*

1. Els liquidadors de la societat de responsabilitat limitada seran responsables davant dels socis i els creditors de qualsevol perjudici que els hagen causat amb dol o culpa en l'exercici del seu càrrec.

2. Els liquidadors de la societat anònima seran responsables davant dels accionistes i els creditors de qualsevol perjudic que els hagen causat amb frau o negligència greu en l'exercici del seu càrrec.

3. Esta responsabilitat s'exigirà en juí ordinari.

Secció 6a. Actiu i passiu sobrevinguts

Article 398. Actiu sobrevingut.

1. Cancel·lats els assentaments relatius a la societat, si apareixen béns socials, els liquidadors hauran d'adjudicar als antics socis la quota addicional que els corresponga, prèvia conversió dels béns en diners quan siga necessari.

2. Transcorreguts sis mesos des que els liquidadors foren requerits per a complir al que establix l'apartat anterior, sense que hagen adjudicat als antics socis la quota addicional o, en cas de defecte de liquidadors, qualsevol interessat podrà sol·licitar del jutge de l'últim domicili social el nomenament de persona que els substituïska en el compliment de les seues funcions.

Article 399. Passiu sobrevingut.

1. Els antics socis respondran solidàriament dels deutes socials no satisfets fins al límit del que hagen rebut com a quota de liquidació.

2. La responsabilitat dels socis s'entén sense perjudic de la responsabilitat dels liquidadors.

Article 400. Formalització d'actes jurídics després de la cancel·lació de la societat.

1. Per al compliment de requisits de forma relatius a actes jurídics anteriors a la cancel·lació dels assentaments de la societat, o quan siga necessari, els antics liquidadors podran formalitzar actes jurídics en nom de la societat extingida després de la cancel·lació registral d'esta.

2. Si no hi ha liquidadors, qualsevol interessat podrà sol·licitar la formalització pel jutge del domicili que haja tingut la societat.

TÍTOL XI

Les obligacions

CAPÍTOL I

L'emissió de les obligacions

Article 401. Societat emissora.

1. La societat anònima i la societat comanditària per accions podran emetre sèries numerades d'obligacions o altres valors que reconeguen o creen un deute.

2. Excepte el que s'ha establert en lleis especials, els valors que reconeguen o creen un deute emesos per societat anònima quedaran sotmesos al règim establert per a les obligacions en el present títol.

Article 402. Prohibició legal.

La societat de responsabilitat limitada no podrà acordar ni garantir l'emissió d'obligacions o altres valors negociables agrupats en emissions.

Article 403. *Condicions de l'emissió.*

Seran condicions necessàries de l'emissió d'obligacions la constitució d'una associació de defensa o sindicat d'obligacionistes i la designació, per la societat, d'una persona que, amb el nom de comissari, concórrega a l'atorgament del contracte d'emissió en nom dels futurs obligacionistes.

Article 404. *Garanties de l'emissió.*

1. La total emissió podrà garantir-se a favor dels titulars presents i futurs dels valors, especialment:

- a) Amb hipoteca mobiliària o immobiliària.
- b) Amb penyora de valors, que hauran de ser depositats en entitat de crèdit.
- c) Amb penyora sense desplaçament.
- d) Amb garantia de l'Estat, de comunitat autònoma, província o municipi.
- e) Amb aval solidari d'entitat de crèdit.
- f) Amb l'aval solidari d'una societat de garantia recíproca inscrita en el registre especial del Ministeri d'Economia i Hisenda.

2. A més de les garanties esmentades, els obligacionistes podran fer efectius els crèdits sobre els altres béns, drets i accions de l'entitat deutora.

Article 405. *Límit màxim.*

1. L'import total de les emissions no podrà ser superior al capital social desembossat, més les reserves que figuren en l'últim balanç aprovat i els comptes de regularització i actualització de balanços, quan hagen sigut acceptats pel Ministeri d'Economia i Hisenda.

2. En els casos que l'emissió està garantida amb hipoteca, amb penyora de valors, amb garantia pública o amb aval solidari d'entitat de crèdit, no serà aplicable la limitació establida en l'apartat anterior.

3. En el cas que l'emissió estiga garantida amb aval solidari de societat de garantia recíproca, el límit i la resta de condicions de l'aval quedaran determinats per la capacitat de garantia de la societat en el moment de prestar-lo, d'acord amb la seua normativa específica.

Article 406. *Competència de la junta general.*

Les condicions de cada emissió, així com la capacitat de la societat per a formalitzar-les, quan no hagen sigut regulades per la llei, se sotmetran a les clàusules contingudes en els estatuts socials, i als acords adoptats per la junta general amb el quòrum de constitució establert en l'article 194 i amb la majoria exigida en l'apartat segon de l'article 201.

Article 407. *Esriptura pública i inscripció.*

1. L'emissió d'obligacions es farà constar sempre en escriptura pública, que contindrà les dades següents:

- a) El nom, capital, objecte i domicili de la societat emissora.
- b) Les condicions d'emissió i la data i terminis en què haja d'obrir-se la subscripció.
- c) El valor nominal, interessos, venciment i primes i lots de les obligacions, si en té.
- d) L'import total i les sèries dels valors que hagen de llançar-se al mercat.
- e) Les garanties de l'emissió.
- f) Les regles fonamentals que hagen de regir les relacions jurídiques entre la societat i el sindicat i les característiques d'este.

2. No es podran posar en circulació les obligacions fins que s'haja inscrit l'escriptura en els registres corresponents.

Article 408. *Anunci de l'emissió.*

1. Serà requisit previ per a la subscripció de les obligacions, o per a la seua introducció en el mercat, l'anunci de l'emissió per la societat en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil», que contindrà, almenys, les mateixes dades enumerades en l'article anterior i el nom del comissari.

2. Els administradors de la societat que incomplisquen el que estableix l'apartat anterior seran solidàriament responsables, davant dels obligacionistes, dels danys que, per culpa o negligència, els hagen causat.

Article 409. *Subscripció.*

La subscripció de les obligacions implica per a cada obligacionista la ratificació plena del contracte d'emissió i la seua adhesió al sindicat.

Article 410. *Règim de prelación.*

1. Les primeres emissions gaudiran de prelación enfront de les posteriors pel que fa referència al patrimoni lliure de la societat emissora, siguen quines siguen les variacions posteriors del seu capital.

2. Els drets dels obligacionistes en relació amb els altres creditors socials es regiran per les normes generals que determinen la seua prelación i, si és el cas, pel que estableix la Llei Concursal.

Article 411. *Reducció del capital i reserves.*

1. Llevat que l'emissió estiga garantida amb hipoteca, amb penyora de valors, amb garantia pública o amb aval solidari d'entitat de crèdit, serà necessari el consentiment del sindicat d'obligacionistes per a reduir la xifra del capital social o l'import de les reserves, de manera que es disminuïska la proporció inicial entre la suma d'estos i la quantia de les obligacions pendents d'amortitzar.

2. El consentiment del sindicat d'obligacionistes no serà necessari quan simultàniament s'augmente el capital de la societat amb càrrec als comptes de regularització i actualització de balanços o a les reserves.

CAPÍTOL II

Representació de les obligacions

Article 412. *Representació de les obligacions.*

1. Les obligacions podran representar-se per mitjà de títols o per mitjà d'anotacions en compte.

2. Les obligacions representades per mitjà de títols podran ser nominatives o al portador, tindran força executiva i seran transferibles amb subjecció a les disposicions del Codi de Comerç i a les lleis aplicables.

3. Les obligacions representades per mitjà d'anotacions en compte es regiran per la normativa reguladora del mercat de valors.

Article 413. *Títol de l'obligació.*

Els títols d'una emissió hauran de ser iguals i han de contindre:

- a) La seua designació específica.
- b) Les característiques de la societat emissora i, en especial, el lloc en què esta ha de pagar.
- c) La data de l'escriptura d'emissió i la designació del notari i protocol respectiu.
- d) L'import de l'emissió, en euros.

- e) El número, valor nominal, interessos, venciments, primes i lots del títol, si en té.
- f) Les garanties de l'emissió.
- g) La firma, almenys, d'un administrador.

CAPÍTOL III

Obligacions convertibles

Article 414. *Requisits de l'emissió.*

1. La societat podrà emetre obligacions convertibles en accions, sempre que la junta general determine les bases i les modalitats de la conversió i acorde augmentar el capital en la quantia necessària.
2. Els administradors hauran de redactar amb anterioritat a la convocatòria de la junta un informe que explique les bases i les modalitats de la conversió, que haurà de ser acompanyat per un altre d'un auditor de comptes, diferent de l'auditor de la societat, designat a este efecte pel Registre Mercantil.

Article 415. *Prohibicions legals.*

1. Les obligacions convertibles no es poden emetre per una xifra inferior al seu valor nominal.
2. Les obligacions convertibles no poden ser convertides en accions quan el valor nominal d'aquelles siga inferior al d'estes.

Article 416. *Dret de subscripció preferent.*

1. Els accionistes de la societat tindran dret de subscripció preferent de les obligacions convertibles.
2. El dret de subscripció preferent de les obligacions convertibles en accions es regirà pel que disposen els articles 304 a 306.

Article 417. *Supressió del dret de subscripció preferent.*

1. Amb els requisits establits per a la modificació dels estatuts socials, la junta general, al decidir l'emissió d'obligacions convertibles, podrà acordar la supressió total o parcial del dret de preferència dels socis en els casos en què l'interès de la societat així ho exigisca.
2. Perquè siga vàlid l'acord d'exclusió del dret de preferència serà necessari:
  - a) Que en l'informe dels administradors es justifique detalladament la proposta.
  - b) Que en l'informe de l'auditor de comptes es continga un juí tècnic sobre la raonabilitat de les dades contingudes en l'informe dels administradors i sobre la idoneïtat de la relació de conversió, i, si és el cas, de les seues fórmules d'ajust, per a compensar una eventual dilució de la participació econòmica dels accionistes.
  - c) Que en la convocatòria de la junta s'hagen fet constar la proposta de supressió del dret de preferència.

Article 418. *Conversió.*

1. Llevat que la junta general haja establert un altre procediment a l'acordar l'emissió, els obligacionistes podran sol·licitar en qualsevol moment la conversió. En este cas, dins del primer mes de cada semestre els administradors emetran les accions que corresponguen als obligacionistes que hagen sol·licitat la conversió durant el semestre anterior i inscriuran durant el següent mes en el Registre Mercantil l'augment de capital corresponent a les accions emeses.
2. En tot cas, la junta general haurà d'assenyalar el termini màxim perquè puga portar-se a efecte la conversió.

En el cas que esta siga possible, si es produïx un augment de capital amb càrrec a reserves o es reduïx el capital per pèrdues, haurà de modificar-se la relació de canvi de les obligacions per accions, en proporció a la quantia de l'augment o de la reducció de manera que afecte de la mateixa manera els accionistes i els obligacionistes.

3. La junta general no podrà acordar la reducció de capital per mitjà de restitució de les seues aportacions als accionistes o condonació dels dividends passius, mentres hi haja obligacions convertibles, llevat que, amb caràcter previ i suficients garanties, s'oferisca als obligacionistes la possibilitat d'efectuar la conversió.

CAPÍTOL IV

El sindicat d'obligacionistes

Article 419. *Constitució del sindicat.*

El sindicat d'obligacionistes quedarà constituït, una vegada que s'inscriba l'escriptura d'emissió, entre els adquirents de les obligacions a mesura que vagen rebent els títols o practicant-se les anotacions.

Article 420. *Gastos del sindicat.*

Els gastos normals que ocasione el sosteniment del sindicat aniran a càrrec de la societat emissora, sense que en cap cas puguen excedir el dos per cent dels interessos anuals meritats per les obligacions emeses.

Article 421. *Assemblea general d'obligacionistes.*

El comissari, tan prompte com quede subscripta l'emissió, convocarà a l'assemblea general d'obligacionistes, que haurà d'aprovar o censurar la seua gestió, confirmar-lo en el càrrec o designar la persona que ha de substituir-lo, i establir el reglament intern del sindicat, ajustant-se, en el que es preveu, al règim establert en l'escriptura d'emissió.

Article 422. *Facultat i obligació de convocar l'assemblea.*

1. L'assemblea general d'obligacionistes podrà ser convocada pels administradors de la societat o pel comissari. Este, a més, haurà de convocar-la sempre que ho sol·liciten obligacionistes que representen, com a mínim, la vintena part de les obligacions emeses i no amortitzades.

2. El comissari podrà requerir l'assistència dels administradors de la societat, i estos assistir-hi encara que no hi hagen sigut convocats.

Article 423. *Forma de convocatòria.*

1. La convocatòria de l'assemblea general es farà de manera que assegure el seu coneixement pels obligacionistes.

2. Quan l'assemblea haja de tractar o resoldre assumptes relatius a la modificació de les condicions del préstec o altres de transcendència anàloga, segons el parer del comissari, haurà de ser convocada en la forma establida en esta llei per a la junta general d'accionistes.

Article 424. *Competència de l'assemblea.*

L'assemblea d'obligacionistes, degudament convocada, es considera facultada per a acordar el que siga necessari per a la millor defensa dels legítims interessos dels obligacionistes enfront de la societat emissora, modificar, d'acord amb esta, les garanties establides, destituir o nomenar el comissari, exercir, quan siga procedent, les accions judicials corresponents i aprovar els gastos ocasionats per la defensa dels interessos comuns.

Article 425. *Acords de l'assemblea.*

1. Els acords adoptats per l'assemblea en la forma prevista en l'escriptura o per majoria absoluta amb assistència de les dos terceres parts de les obligacions en circulació, vincularan tots els obligacionistes, fins i tot els no assistents i els dissidents.

2. Quan no s'aconsegueixca la concurrència de les dos terceres parts de les obligacions en circulació, podrà ser novament convocada l'assemblea un mes després de la primera reunió, i aleshores es podran prendre els acords per majoria absoluta dels assistents. Estos acords vincularan els obligacionistes de la mateixa manera establida en l'apartat anterior.

3. Els acords de l'assemblea podran, no obstant això, ser impugnats pels obligacionistes d'acord amb el que disposa esta llei per a la impugnació dels acords de la junta general.

Article 426. *Accions individuals.*

Les accions judicials o extrajudicials que corresponguen als obligacionistes podran ser exercides individualment o separadament quan no contradiguen els acords del sindicat, dins de la seua competència i siguen compatibles amb les facultats que s'hi hagen conferit .

Article 427. *Comissari.*

1. El comissari serà president del sindicat d'obligacionistes i, a més de les facultats que li hagen sigut conferides en l'escriptura d'emissió i les que li atribuisca l'assemblea general d'obligacionistes, tindrà la representació legal del sindicat i podrà exercir les accions que a este corresponguen.

2. En tot cas, el comissari serà l'òrgan de relació entre la societat i el sindicat i, com a tal, podrà assistir, amb veu i sense vot, a les deliberacions de la junta general de la societat emissora, informar-la dels acords del sindicat i requerir d'esta els informes que, al seu parer, o al de l'assemblea d'obligacionistes, interessen a estos.

3. El comissari presenciarà els sortejos que s'hagen de celebrar, tant per a l'adjudicació com per a l'amortització de les obligacions, i vigilarà el pagament dels interessos i del principal, si és el cas, i, en general, tutelarà els interessos comuns dels obligacionistes.

Article 428. *Intervenció.*

1. Quan l'emissió s'haja fet sense alguna de les garanties a què es referix l'article 404, el comissari tindrà la facultat d'examinar, per si mateix o per una altra persona, els llibres de la societat, i d'assistir, amb veu i sense vot, a les reunions del consell d'administració.

2. Quan la societat haja retardat més de sis mesos el pagament dels interessos vençuts o l'amortització del principal, el comissari podrà proposar al consell la suspensió de qualsevol dels administradors i convocar la junta general d'accionistes, si aquells no ho han fet quan consideren que han de ser substituïts.

Article 429. *Execució de garanties.*

Si l'emissió s'ha garantit amb hipoteca o amb penyora i la societat ha demorat el pagament d'interessos per més de sis mesos, el comissari, amb l'acord previ de l'assemblea general d'obligacionistes, podrà executar els béns que constituïsquen la garantia per a fer pagament del principal amb els interessos vençuts.

CAPÍTOL V

Reembossament i rescat de les obligacions

Article 430. *Rescat.*

La societat podrà rescatar les obligacions emeses:

- a) Per amortització o per pagament anticipat, d'acord amb les condicions de l'escriptura d'emissió.
- b) Com a conseqüència dels convenis subscrits entre la societat i el sindicat d'obligacionistes.
- c) Per adquisició en borsa, a l'efecte de amortitzar-les.
- d) Per conversió en accions, d'acord amb els titulars.

Article 431. *Repetició d'interessos.*

Els interessos de les obligacions amortitzades que l'obligacionista cobre de bona fe no podran ser objecte de repetició per la societat emissora.

Article 432. *Reembossament.*

1. La societat haurà de satisfer l'import de les obligacions en el termini convingut, amb les primes, lots i avantatges que en l'escriptura d'emissió s'hagen fixat.

2. Igualment estarà obligada a celebrar els sortejos periòdics en els termes i forma previstos pel quadro d'amortització, amb intervenció del comissari i sempre en presència de notari, que alçarà l'acta corresponent.

La falta de compliment d'esta obligació autoritzarà els creditors per a reclamar el reembossament anticipat de les obligacions.

Article 433. *Cancel·lació de garanties.*

1. Per a cancel·lar totalment o parcialment les garanties de l'emissió, si les obligacions es troben representades per mitjà de títols, serà necessari presentar i estampillar-los o inutilitzar-los, substituint-los per altres, d'acord amb el que s'establix per a la substitució dels títols en l'article 117, quan subsistisca el crèdit sense la garantia.

Si es troben representades per mitjà d'anotacions en compte s'hauran de tornar els certificats expedits per les entitats encarregades dels registres comptables d'anotacions en compte i practicar el consegüent assentament de modificació en el registre corresponent.

2. S'exceptua el cas que el rescat haja sigut realitzat com a conseqüència dels convenis celebrats entre la societat i el sindicat d'obligacionistes, si l'acord de cancel·lació ha sigut vàlidament adoptat per majoria i el sindicat no pot presentar tots els títols.

TÍTOL XII

Societat nova empresa

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 434. *Règim jurídic.*

La societat nova empresa es regula en este títol com a especialitat de la societat de responsabilitat limitada.

Article 435. *Denominació social.*

1. La denominació de la societat nova empresa estarà formada pels dos cognoms i el nom d'un dels socis fundadors seguits d'un codi alfanumèric que permeta la identificació de la societat de manera única i inequívoca.

El procediment d'assignació del codi es regularà per orde del Ministre d'Economia i Hisenda.

2. En la denominació de la companyia haurà de figurar necessàriament la indicació «Societat Limitada nova empresa» o la seua abreviatura «SLNE».

3. La denominació social s'incorporarà immediatament a una subsecció especial de la Secció de Denominacions del Registre Mercantil Central, i en quedarà constància en el corresponent certificat que s'expedisca. Els certificats acreditatius de la denominació de la societat nova empresa podran demanar-los, indistintament, un soci o un tercer en nom seu. El beneficiari o interessat al favor del qual s'expedisca el certificat coincidirà necessàriament amb el soci fundador que figura en l'expressada denominació.

Article 436. *Objecte social.*

1. La societat nova empresa tindrà com a objecte social totes o alguna de les següents activitats, que es transcriuran literalment en els estatuts: agrícola, ramadera, forestal, pesquera, industrial, de construcció, comercial, turística, de transports, de comunicacions, d'intermediació, de professionals o de servicis en general.

2. A més, els socis fundadors podran incloure en l'objecte social qualsevol activitat singular diferent de les anteriors. Si la inclusió de la dita activitat singular dóna lloc a una qualificació negativa del registrador mercantil de l'escriptura de constitució de la societat, no es paraitzarà la seua inscripció, que es practicarà, sense l'activitat singular en qüestió, sempre que els socis fundadors ho consenten expressament en la mateixa escriptura de constitució o amb posterioritat.

3. En cap cas podran incloure's en l'objecte social aquelles activitats per a les quals s'exigisca forma de societat anònima ni aquelles l'exercici de les quals implique objecte únic i exclusiu.

Article 437. *Requisits subjectius.*

1. Només podran ser socis de la societat nova empresa les persones físiques.
2. En el moment de la constitució, no podran ser més de cinc socis.

Article 438. *Unipersonalitat.*

1. No podran constituir ni adquirir la condició de soci únic d'una societat nova empresa els que ja tenen la condició de socis únics d'una altra societat nova empresa.

A este efecte, en l'escriptura de constitució de la societat nova empresa unipersonal o en l'escriptura d'adquisició de tal caràcter es farà constar pel soci únic que no tinga la mateixa condició en una altra societat nova empresa.

2. La declaració d'unipersonalitat de la societat nova empresa podrà fer-se en la mateixa escriptura de la qual resulte la dita situació.

CAPÍTOL II

Requisits constitutius

Article 439. *Tramitació de la constitució de la societat.*

1. Els tràmits necessaris per a l'atorgament i inscripció de l'escriptura de constitució de la societat nova empresa es podran realitzar a través de tècniques electròniques, informàtiques i telemàtiques.

2. Les remissions i notificacions que realitzen els notaris i els registradors mercantils estaran emparades amb una firma electrònica avançada.

Article 440. *Espectura de constitució.*

1. La remissió telemàtica al Registre Mercantil de la còpia autoritzada de l'espectura de constitució de la societat només podrà realitzar-la el notari, de conformitat amb el que estableix la legislació sobre la incorporació de tècniques electròniques, informàtiques i telemàtiques a la seguretat jurídica preventiva, així com si és el cas a altres registres o administracions públiques, quan això siga necessari.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, els socis fundadors podran, amb caràcter previ a l'atorgament de l'espectura de constitució, eximir el notari de les obligacions que s'establixen en el present article i designar un representant per a la realització dels tràmits conduents a la constitució de la societat d'acord amb les regles generals o expressar la seua voluntat de fer-ho per si mateixos. En este supòsit, el notari haurà d'expedir la primera còpia autoritzada en suport paper en un termini no superior a vint-i-quatre hores des de l'autorització de l'espectura de constitució de la societat.

2. El notari que haja d'autoritzar l'espectura de constitució de la societat comprovarà, de conformitat amb la legislació registral, que no hi ha cap denominació social anterior idèntica a la de la societat que es pretén constituir. Després de fer la comprovació anterior, l'atorgarà de manera immediata.

3. Una vegada autoritzada l'espectura, el notari la remetrà de manera immediata, junt amb el document únic electrònic, a les administracions tributàries competents per a l'obtenció del número d'identificació fiscal de la societat, presentarà, si és el cas i de conformitat amb el que disposa la legislació tributària, l'autoliquidació de l'impost que grave l'acte i remetrà la còpia autoritzada per a la inscripció en el Registre Mercantil.

Article 441. *Inscripció de la societat.*

1. Siga quina siga la forma de tramitació, i sempre que s'utilitzen els estatuts socials orientatius oficials, el registrador mercantil haurà de qualificar i inscriure, si és el cas, l'espectura de constitució en el termini màxim de vint-i-quatre hores, a comptar del moment de l'assentament de presentació o, si té defectes esmenables, des del moment de presentació dels documents d'esmena. La inscripció es practicarà en una secció especial creada a este efecte.

2. En el cas que el registrador mercantil qualifique negativament el títol presentat, ho farà saber al notari autoritzant de l'espectura de constitució i, si és el cas, al representant que, a este efecte, els socis fundadors hi hagen designat, dins de les vint-i-quatre hores següents a la presentació. Així mateix, ho notificarà a les administracions tributàries competents.

Si la naturalesa de la falta apreciada permet que siga esmenada d'ofici pel notari i este està d'acord amb la qualificació, l'esmenarà en el termini màxim de vint-i-quatre hores, a comptar del moment de la notificació de la qualificació del registrador mercantil, i donarà compte de l'esmena als socis fundadors o als seus representants.

Article 442. *Formalitats posteriors a la inscripció de la societat.*

1. Immediatament després de practicar la inscripció, el registrador mercantil notificarà al notari autoritzant les dades registrals perquè consten en l'espectura matriu i en les còpies que expedisca, i li remetrà la part corresponent del document únic electrònic a què haurà incorporat les dades registrals de la societat.

El notari haurà d'expedir la còpia autoritzada en suport paper de l'espectura de constitució de la societat en un termini no superior a vint-i-quatre hores, a comptar de la notificació de les dades registrals pel registrador mercantil. Hi haurà de deixar constància del número d'identificació fiscal de la societat i de la remissió de la còpia de l'espectura de constitució i del document únic electrònic a les administracions tributàries competents, perquè estes envien el número d'identificació fiscal definitiu de la societat als socis

fundadors. De la mateixa manera, a petició dels socis fundadors, remetrà els documents necessaris per al compliment de les obligacions en matèria de seguretat social.

2. Inscrita la societat, el registrador mercantil transmetrà al Registre Mercantil Central les dades concernents als actes socials de la societat en la forma i terminis reglamentàriament establits. Així mateix, i a petició dels socis fundadors o dels seus representants, realitzarà les altres comunicacions que li siguen requerides.

CAPÍTOL III

Capital social i participacions socials

Article 443. *Capital social.*

1. El capital social de la societat nova empresa no podrà ser inferior a tres mil dotze euros ni superior a cent vint mil dos-cents dos euros.

2. El capital social només podrà ser desembossat per mitjà d'aportacions dineràries.

Article 444. *Requisits subjectius en la transmissió de les participacions socials.*

1. Com a conseqüència de la transmissió de participacions socials, podrà superar-se el nombre de cinc socis.

2. La transmissió voluntària per actes «inter vivos» de participacions socials només es podrà fer a favor de persones físiques.

Si són adquirides participacions socials per persones jurídiques, hauran de ser alienades a favor de persones físiques en el termini de tres mesos, comptats des de l'adquisició. En cas contrari, la societat nova empresa quedarà sotmesa a la normativa general de la societat de responsabilitat limitada, sense perjudi de la responsabilitat dels administradors si no s'adopta el corresponent acord d'adaptació dels estatuts socials.

Article 445. *Acreditació de la condició de soci.*

1. No serà necessari portar el llibre registre de socis, la condició de soci s'acreditarà per mitjà del document públic amb què s'haja adquirit.

2. La transmissió de la condició de socis i la constitució de drets reals limitats sobre participacions socials s'hauran de notificar a l'òrgan d'administració per mitjà de la remissió del document públic en què figure.

3. L'òrgan d'administració haurà de notificar als restants socis la transmissió, la constitució de drets reals o l'embargament de participacions socials tan prompte com tinga coneixement que s'han produït, i serà responsable dels perjudis que puga ocasionar l'incompliment d'esta obligació.

CAPÍTOL IV

Òrgans socials

Article 446. *Junta general.*

La junta general de la societat nova empresa es podrà convocar també per mitjà de correu certificat amb justificant de recepció al domicili assenyalat a este efecte pels socis i pels procediments telemàtics que facen possible al soci el coneixement de la convocatòria a través de l'acreditació fefaent de l'enviament del missatge electrònic de la convocatòria o pel justificant de recepció del soci.

En estos supòsits no serà necessari l'anunci en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil» ni en cap diari.

Article 447. *Estructura de l'òrgan d'administració.*

1. L'administració es podrà confiar a un òrgan unipersonal o a un òrgan pluripersonal, els membres del qual actuaran solidàriament o mancomunadament. Quan l'administració s'atribuïska a un òrgan pluripersonal, en cap cas adoptarà la forma i el règim de funcionament d'un consell d'administració.

2. La representació de la societat i la certificació dels acords socials correspondrà, si hi ha un administrador únic, a este; si hi ha diversos administradors solidaris, a un qualsevol d'ells; i en el supòsit que hi haja diversos administradors mancomunats, a dos qualssevol d'ells.

Article 448. *Estatut dels administradors.*

1. Per a ser nomenat administrador es requerirà la condició de soci.

2. El càrrec d'administrador podrà ser retribuït en la forma i quantia que decidisca la junta general.

3. Els administradors exerciran el seu càrrec per temps indefinit. No obstant això, es podrà nomenar administrador per un període determinat mitjançant un acord de la junta general posterior a la constitució de la societat.

Article 449. *Remoció del càrrec d'administrador.*

1. La remoció del càrrec d'administrador requerirà l'acord de la junta general, que podrà ser adoptat, encara que no figure en l'orde del dia de la reunió, per la majoria ordinària prevista en l'article 198, sense que els estatuts puguen exigir una majoria superior als dos terços dels vots corresponents a les participacions en què es dividisca el capital social.

2. El soci afectat per la remoció del càrrec d'administrador no podrà exercir el dret de vot corresponent a les seues participacions socials, les quals seran deduïdes del capital social per al còmput de la majoria de vots exigida.

CAPÍTOL V

Modificacions estatutàries

Article 450. *Modificació d'estatuts.*

1. En la societat nova empresa, només es podran fer modificacions en la denominació, en el domicili social i, dins dels límits fixats en esta llei, en el capital social.

2. El que establix l'apartat anterior no serà aplicable en el supòsit de conversió de la societat nova empresa en societat de responsabilitat limitada, d'acord amb el que preveu esta llei.

Article 451. *Modificació de la denominació social.*

1. El notari que haja d'autoritzar l'escriptura de canvi de denominació de la societat comprovarà, de conformitat amb la legislació registral, que no hi ha cap denominació social anterior idèntica a la que es pretenga adoptar.

Per a això, el notari incorporarà a l'escriptura de canvi de denominació social el certificat telemàtic de denominació social expedit pel Registre Mercantil Central amb firma electrònica reconeguda del seu titular. La incorporació s'efectuarà en els termes que preveu l'article 113.1 de la Llei 24/2001, de 27 de desembre.

2. En el cas que el soci el nom i cognoms del qual figuren en la denominació social perda esta condició, la societat estarà obligada a modificar immediatament la seua denominació social.

Article 452. *Augment del capital social per damunt del límit màxim.*

Si els socis acorden augmentar el capital social per damunt del límit màxim establert en esta llei, hauran d'establir així mateix si opten per la transformació de la societat nova empresa en qualsevol altre tipus social o si continuen les seues operacions en forma de societat de responsabilitat limitada.

CAPÍTOL VI

Dissolució

Article 453. *Dissolució.*

1. La societat nova empresa es dissoldrà per les causes establides en esta llei per a la societat de responsabilitat limitada i, a més, per conseqüència de pèrdues que deixin reduït el patrimoni net a una quantitat inferior a la mitat del capital social durant almenys sis mesos, llevat que es restablisca el patrimoni net en este termini.

2. En tot cas, hi serà aplicable el que disposen els articles 364 a 367.

CAPÍTOL VII

Conversió en societat de responsabilitat limitada

Article 454. *Continuació com a societat de responsabilitat limitada.*

1. La societat nova empresa podrà continuar les seues operacions en forma de societat de responsabilitat limitada, per a la qual cosa requerirà l'acord de la junta general i l'adaptació dels estatuts socials de la societat nova empresa al que s'establix per a la constitució d'una societat de responsabilitat limitada.

Per a l'adopció d'ambdós acords bastarà la majoria ordinària.

2. L'escriptura d'adaptació dels estatuts socials s'haurà de presentar a inscripció en el Registre Mercantil en el termini màxim de dos mesos des de l'adopció de l'acord de la junta general.

TÍTOL XIII

Societat anònima europea

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 455. *Règim de la societat anònima europea.*

La societat anònima europea (SE) que tinga el seu domicili a Espanya es regirà pel que establí el Reglament (CE) núm. 2157/2001 del Consell, de 8 d'octubre de 2001, per les disposicions d'este títol i per la llei que regula la implicació dels treballadors en les societats anònimes europees.

Article 456. *Prohibició d'identitat de denominacions.*

No es podrà inscriure en el Registre Mercantil una societat anònima europea que haja de tindre el seu domicili a Espanya la denominació de la qual siga idèntica a la d'una altra societat espanyola preexistent.

Article 457. *Inscripció i publicació dels actes relatius a la societat anònima europea.*

1. En el Registre Mercantil es depositarà el projecte de constitució d'una societat anònima europea que haja de tindre el seu domicili a Espanya.

2. La constitució i la resta d'actes inscriptibles d'una societat anònima europea que tinga el seu domicili a Espanya s'inscriuran en el Registre Mercantil d'acord amb el que es disposa per a les societats anònimes.

3. Els actes i les dades d'una societat anònima europea amb domicili a Espanya hauran de fer-se públics en els casos i forma previstos en les disposicions generals aplicables a les societats anònimes.

CAPÍTOL II

Domicili social i el seu trasllat a un altre Estat membre

Article 458. *Domicili social.*

La societat anònima europea haurà de fixar el seu domicili a Espanya quan la seua administració central es trobe dins del territori espanyol.

Article 459. *Discordança entre domicili registral i domicili real.*

Quan una societat anònima europea domiciliada a Espanya deixe de tindre la seua administració central a Espanya ha de regularitzar la seua situació en el termini d'un any, bé tornant a implantar la seua administració central a Espanya, bé traslladant el seu domicili social a l'Estat membre en què tinga la seua administració central.

Article 460. *Procediment de la regularització.*

Les societats anònimes europees que es troben en el supòsit descrit en l'article anterior que no regularitzen la situació en el termini d'un any s'hauran de dissoldre conforme al règim general previst en esta llei; el Govern podrà designar la persona que s'encarregue d'intervindre i presidir la liquidació i de vetllar pel compliment de la llei i de l'estatut social.

Article 461. *Dret de separació.*

En el cas que una societat anònima europea amb domicili a Espanya acorde el seu trasllat a un altre Estat membre de la Unió Europea, els accionistes que voten en contra de l'acord de canvi de domicili podran separar-se de la societat d'acord amb el que disposa esta llei per als casos de separació del soci.

Article 462. *Dret d'oposició dels creditors.*

Els creditors el crèdit dels quals haja nascut abans de la data de publicació del projecte de trasllat del domicili social a un altre Estat membre tindran el dret d'oposar-se al trasllat en els termes establits en esta llei per al dret d'oposició.

Article 463. *Certificació prèvia al trasllat.*

El registrador mercantil del domicili social, a la vista de les dades que consten en el Registre i en l'escriptura pública de trasllat presentada, certificarà el compliment dels actes i tràmits que ha de realitzar la societat abans del trasllat.

Article 464. *Oposició al trasllat del domicili a un altre Estat membre.*

1. El trasllat de domicili d'una societat anònima europea registrada en territori espanyol que supose un canvi de la legislació aplicable no produirà efecte si el Govern, a proposta del ministre de Justícia o de la comunitat autònoma on la societat anònima tinga el domicili social, s'hi oposa per raons d'interés públic.

Quan la societat anònima europea estiga sotmesa a la supervisió d'una autoritat de vigilància, l'oposició podrà formular-la també esta autoritat.

2. Una vegada que tinga per efectuat el depòsit, el registrador mercantil, en el termini de cinc dies, comunicarà al Ministeri de Justícia, a la comunitat autònoma on la societat anònima tinga el seu domicili social i, si és el cas, a l'autoritat de vigilància corresponent la presentació d'un projecte de trasllat de domicili d'una societat anònima europea.

3. L'acord d'oposició al trasllat de domicili s'haurà de formular dins del termini dels dos mesos següents a la publicació del projecte de trasllat de domicili. L'acord es podrà recórrer davant de l'autoritat judicial competent.

CAPÍTOL III

Constitució

Secció 1a. Disposicions generals

Article 465. *Participació d'altres societats en la constitució d'una societat anònima europea.*

En la constitució d'una societat anònima europea que s'haja de domiciliar a Espanya, a més de les societats indicades en el Reglament (CE) núm. 2157/2001, podran participar les societats que, encara que no tinguen la seua administració central en la Unió Europea, estiguen constituïdes d'acord amb l'ordenament jurídic d'un Estat membre, hi tinguen el seu domicili i una vinculació efectiva i contínua amb l'economia d'un Estat membre.

Es presumix que hi ha vinculació efectiva quan la societat tinga un establiment en l'Estat membre des del qual dirigeisca i realitze les seues operacions.

Article 466. *Oposició a la participació d'una societat espanyola en la constitució d'una societat anònima europea per mitjà de fusió.*

1. El Govern, a proposta del ministre de Justícia o de la comunitat autònoma on la societat anònima tinga el domicili social, podrà oposar-se per raons d'interés públic a la participació d'una societat espanyola en la constitució per mitjà de fusió d'una societat anònima europea en un altre Estat membre.

Quan la societat espanyola que participe en la constitució d'una societat anònima europea per mitjà de fusió estiga sotmesa a la supervisió d'una autoritat de vigilància, l'oposició a la seua participació podrà formular-la també esta autoritat.

2. Una vegada que tinga per efectuat el depòsit del projecte de fusió, el registrador mercantil, en el termini de cinc dies, comunicarà al Ministeri de Justícia, a la comunitat autònoma on la societat anònima tinga el domicili social i, si és el cas, a l'autoritat de vigilància corresponent, l'esmentat depòsit, perquè estos puguen formular la seua oposició a la fusió.

3. L'oposició s'haurà de formular abans de l'expedició del certificat a què es referix l'article 469. L'acord d'oposició es podrà recórrer davant de l'autoritat judicial competent.

Secció 2a. Constitució per fusió

Article 467. *Nomenament d'expert o experts que han d'emetre informe sobre el projecte de fusió.*

En el cas que una o més societats espanyoles participen en la fusió o quan la societat anònima europea fixe el seu domicili a Espanya, el registrador mercantil serà l'autoritat competent per a, prèvia petició conjunta de les societats que es fusionen, designar un o més experts independents que elaboren l'informe únic previst en l'article 22 del Reglament (CE) núm. 2157/2001.

Article 468. Dret de separació dels accionistes.

Els accionistes de les societats espanyoles que voten en contra de l'acord d'una fusió que implique la constitució d'una societat anònima europea domiciliada en un altre Estat membre es podran separar de la societat d'acord amb el que disposa esta llei per als casos de separació de socis. El mateix dret tindran els accionistes d'una societat espanyola que siga absorbida per una societat anònima europea domiciliada en un altre Estat membre.

Article 469. Certificació relativa a la societat que es fusiona.

El registrador mercantil del domicili social, a la vista de les dades que consten en el Registre i en l'escriptura pública de fusió presentada, certificarà el compliment per part de la societat anònima espanyola que es fusiona de tots els actes i tràmits previs a la fusió.

Article 470. Inscripció de la societat resultant de la fusió.

En el cas que la societat anònima europea resultant de la fusió fixe el seu domicili a Espanya, el registrador mercantil del domicili social controlarà l'existència dels certificats de les autoritats competents dels països en què tenien el seu domicili les societats estrangeres participants en la fusió i la legalitat del procediment quant a la realització de la fusió i la constitució de la societat anònima europea.

Secció 3a. Constitució per hòlding

Article 471. Publicitat del projecte de constitució.

1. Els administradors de la societat o societats espanyoles que participen en la constitució d'una societat anònima europea hòlding hauran de depositar en el Registre Mercantil corresponent el projecte de constitució d'esta societat. Una vegada que tinga per efectuat el depòsit, el registrador comunicarà el fet del depòsit i la data en què haja tingut lloc al registrador mercantil central, per a la immediata publicació en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil».

2. La junta general que haja de pronunciar-se sobre l'operació no es podrà reunir abans que haja transcorregut, almenys, el termini d'un mes des de la data de la publicació a què es referix l'apartat anterior.

Article 472. Nomenament d'expert o experts que han d'emetre informe sobre el projecte de constitució.

1. L'autoritat competent per al nomenament de l'expert o experts independents previstos en l'apartat 4 de l'article 32 del Reglament (CE) núm. 2157/2001 serà el registrador mercantil del domicili de cada societat espanyola que promoga la constitució d'una societat anònima europea hòlding o del domicili de la futura societat anònima europea.

2. La sol·licitud de nomenament d'expert o experts independents s'efectuarà d'acord amb el que disposa el Reglament del Registre Mercantil.

Article 473. Protecció dels socis de les societats participants en la constitució.

Els socis de les societats promotores de la constitució d'una societat anònima europea hòlding que hagen votat en contra de l'acord de la seua constitució es podran separar de la societat de què formen part d'acord amb el que preveu esta llei per als casos de separació de socis.

Secció 4a. Constitució per transformació

Article 474. *Transformació d'una societat anònima existent en societat anònima europea.*

En el cas de constitució d'una societat anònima europea per mitjà de la transformació d'una societat anònima espanyola, els seus administradors redactaran un projecte de transformació d'acord amb el que preveu el Reglament (CE) núm. 2157/2001 i un informe en què s'explicaran i es justificaran els aspectes jurídics i econòmics de la transformació i s'indicaran les conseqüències que suposarà per als accionistes i per als treballadors l'adopció de la forma de societat anònima europea. El projecte de transformació serà depositat en el Registre Mercantil i es publicarà d'acord amb el que estableix l'article 471.

Article 475. *Certificació dels experts.*

Un o més experts independents, designats pel registrador mercantil del domicili de la societat que es transforma, certificaran, abans que es convoque la junta general que ha d'aprovar el projecte de transformació i els estatuts de la societat anònima europea, que eixa societat disposa d'actius nets suficients, almenys, per a la cobertura del capital i de les reserves de la societat anònima europea.

CAPÍTOL IV

Òrgans socials

Secció 1a. Sistemes d'administració

Article 476. *Opció estatutària.*

La societat anònima europea que es domicilie a Espanya podrà optar per un sistema d'administració monista o dual, i ho farà constar en els seus estatuts.

Article 477. *Sistema monista.*

En el cas que s'opte per un sistema d'administració monista, serà aplicable al seu òrgan d'administració el que estableix la present llei per als administradors de les societats anònimes, en allò que no contradiga el que disposen el Reglament CE 2157/2001 i la llei que regula la implicació dels treballadors en les societats anònimes europees.

Secció 2a. Sistema dual

Article 478. *Òrgans del sistema dual.*

En el cas que s'opte per un sistema d'administració dual, hi haurà una direcció i un consell de control.

Article 479. *Facultats de la direcció.*

1. La gestió i la representació de la societat corresponen a la direcció.
2. Qualsevol limitació a les facultats dels directors de les societats anònimes europees, encara que es trobe inscrita en el Registre Mercantil, serà ineficaç enfront de tercers.
3. La titularitat i l'àmbit del poder de representació dels directors es regiran d'acord amb el que es disposa per als administradors en esta llei.

Article 480. *Formes d'organitzar la direcció.*

1. La gestió es podrà confiar, segons disposen els estatuts, a un sol director, a diversos directors que actuen solidàriament o conjuntament o a un consell de direcció.

2. Quan la gestió es confie conjuntament a més de dos persones, estes constituïran el consell de direcció.

Article 481. *Composició del consell de direcció.*

El consell de direcció estarà format per un mínim de tres membres i un màxim de set.

Article 482. *Determinació del nombre de membres de la direcció.*

Els estatuts de la societat, quan no determinen el nombre concret, establiran el nombre màxim i el mínim, i les regles per a la seua determinació.

Article 483. *Organització, funcionament i règim d'adopció d'acords del consell de direcció.*

Excepte el que disposa el Reglament (CE) núm. 2157/2001, l'organització, funcionament i règim d'adopció d'acords del consell de direcció es regirà pel que estableixen els estatuts socials i, en defecte d'això, pel que preveu esta llei per al consell d'administració de les societats anònimes.

Article 484. *Límit a la cobertura de vacant en la direcció per un membre del consell de control.*

La duració del nomenament d'un membre del consell de control per a cobrir una vacant de la direcció conforme a l'article 39.3 del Reglament (CE) núm. 2157/2001 no serà superior a un any.

Article 485. *Funcionament del consell de control.*

Serà aplicable al consell de control el que preveu esta llei per al funcionament del consell d'administració de les societats anònimes en allò que no contradiga el que disposa el Reglament (CE) núm. 2157/2001.

Article 486. *Nomenament i revocació dels membres del consell de control.*

Els membres del consell de control seran nomenats i revocats per la junta general, sense perjudici del que disposen el Reglament (CE) núm. 2157/2001, la llei que regula la implicació dels treballadors en les societats anònimes europees i el que estableix l'article 243.

Article 487. *Representació enfront dels membres del consell de control.*

La representació de la societat enfront dels membres de la direcció correspon al consell de control.

Article 488. *Assistència de la direcció a les reunions del consell de control.*

El consell de control, quan ho estime convenient, podrà convocar els membres de la direcció perquè assistisquen a les seues reunions amb veu però sense vot.

Article 489. *Operacions sotmeses a autorització prèvia del consell de control.*

El consell de control podrà acordar que determinades operacions de la direcció se sotmeten a la seua autorització prèvia. La falta d'autorització prèvia serà inoposable als tercers, llevat que la societat prove que el tercer ha actuat en frau o amb mala fe en perjudici de la societat.

Article 490. *Responsabilitat dels membres dels òrgans d'administració.*

Les disposicions sobre responsabilitat previstes per als administradors de societats de capital s'aplicaran als membres dels òrgans d'administració, de direcció i del consell de control en l'àmbit de les seues respectives funcions.

Article 491. *Impugnació d'acords dels òrgans d'administració.*

Els membres de cada òrgan col·legiat podran impugnar els acords nuls o anul·lables del consell o comissió a què pertanguen en el termini d'un mes des de l'adopció. Igualment podran impugnar tals acords els accionistes que representen almenys el cinc per cent del capital social en el termini d'un mes des que en tinguen coneixement, sempre que no haja transcorregut un any des de l'adopció.

Secció 3a. Junta general

Article 492. *Convocatòria de la junta general en el sistema dual.*

1. En el sistema dual d'administració, la competència per a la convocatòria de la junta general correspon a la direcció. La direcció haurà de convocar la junta general quan ho sol·liciten accionistes que siguen titulars del cinc per cent, almenys, del capital social.

2. Si les juntes no són convocades dins dels terminis establits pel Reglament (CE) núm. 2157/2001 o els estatuts, podran ser-ho pel consell de control o, a petició de qualsevol soci, pel jutge mercantil del domicili social d'acord amb allò que es preveu per a les juntes generals en esta llei.

3. El consell de control podrà convocar la junta general d'accionistes quan ho considere convenient per a l'interés social.

Article 493. *Termini de convocatòria de la junta general.*

La junta general de la societat anònima europea haurà de ser convocada almenys un mes abans de la data fixada per a la seua celebració.

Article 494. *Inclusió de nous assumptes en l'orde del dia.*

Els accionistes minoritaris que siguen titulars, almenys, del cinc per cent del capital social podran sol·licitar la inclusió d'assumptes en l'orde del dia de la junta general ja convocada, així com sol·licitar la convocatòria de la junta general extraordinària, d'acord amb el que estableix esta llei. El complement de la convocatòria haurà de publicar-se amb quinze dies d'antelació com a mínim a la data establida per a la reunió de la junta.

TÍTOL XIV

Societats anònimes cotitzades

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 495. *Concepte.*

1. Són societats cotitzades les societats anònimes les accions de les quals estiguen admeses a negociació en un mercat secundari oficial de valors.

2. En totes aquelles qüestions no previstes en este títol, les societats cotitzades es regiran per les disposicions aplicables a les societats anònimes, a més de les altres normes que els siguen aplicables.

CAPÍTOL II

Especialitats en matèria d'accions*Secció 1a. Representació de les accions*

Article 496. *Representació de les accions de societats cotitzades.*

1. Les accions i les obligacions que pretenguen accedir o romandre admeses a cotització en un mercat secundari oficial de valors s'hauran de representar necessàriament per mitjà d'anotacions en compte.

2. Tan prompte com els valors es representen per anotacions en compte, els títols en què anteriorment es reflectien quedaran amortitzats de ple dret, i s'haurà de donar publicitat a l'anul·lació per mitjà d'anuncis en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil», en els corresponents a les borses de valors i en tres diaris de màxima difusió en el territori nacional.

3. El Govern, amb un informe previ de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, fixarà els terminis i el procediment per a la representació per mitjà d'anotacions en compte de les accions cotitzades.

Article 497. *Dret a conèixer la identitat dels accionistes.*

Les entitats que, d'acord amb la normativa reguladora del mercat de valors, hagen de portar els registres dels valors representats per mitjà d'anotacions en compte estan obligades a comunicar a la societat emissora les dades necessàries per a la identificació dels accionistes.

Secció 2a. Accions amb dret a un dividend preferent

Article 498. *Obligació d'acordar el repartiment del dividend preferent.*

Quan el privilegi conferit per accions emeses per societats cotitzades consistisca en el dret a obtindre un dividend preferent, la societat estarà obligada a acordar el repartiment del dividend si hi ha beneficis distribuïbles, sense que els estatuts puguen disposar una altra cosa.

Article 499. *Règim legal del dividend preferent.*

El règim legal del dividend preferent de les accions privilegiades emeses per societats cotitzades serà l'establert per a les accions sense vot en la secció 2a del capítol II del títol IV.

Secció 3a. Accions rescatables

Article 500. *Emissió d'accions rescatables.*

1. Les societats anònimes cotitzades podran emetre accions que siguen rescatables a sol·licitud de la societat emissora, dels titulars d'estes accions o d'ambdós, per un import nominal no superior a la quarta part del capital social. En l'acord d'emissió es fixaran les condicions per a l'exercici del dret de rescat.

2. Les accions rescatables hauran de ser íntegrament desembossades en el moment de la subscripció.

3. Si el dret de rescat s'atribuïx exclusivament a la societat, no es podrà exercir abans que transcórreguen tres anys a comptar de l'emissió.

Article 501. *Amortització d'accions rescatables.*

1. L'amortització de les accions rescatables s'haurà de realitzar amb càrrec a beneficis o a reserves lliures o amb el producte d'una nova emissió d'accions acordada per la junta general amb la finalitat de finançar l'operació d'amortització.
2. Si s'amortitzen estes accions amb càrrec a beneficis o a reserves lliures, la societat haurà de constituir una reserva per l'import del valor nominal de les accions amortitzades.
3. En el cas que no hi haja beneficis o reserves lliures en quantitat suficient ni s'emeten noves accions per a finançar l'operació, l'amortització només es podrà dur a terme amb els requisits establits per a la reducció de capital social per mitjà de devolució d'aportacions.

Secció 4a. Accions sotmeses a usdefruit

Article 502. *Càlcul del valor de noves accions sotmeses a usdefruit.*

1. Quan se subscriguen noves accions, bé pel nou propietari o l'usufructuari, l'usdefruit s'estendrà a les accions el desembossament de les quals s'haja pogut calcular conforme al preu mitjà de cotització durant el període de subscripció.
2. Les quantitats que s'hagen de pagar en cas d'extinció de l'usdefruit o per no haver exercit el nou propietari el dret de subscripció preferent en cas d'augment de capital, es calcularan d'acord amb el valor de cotització mitjana del trimestre anterior a la producció dels fets anteriorment mencionats.

CAPÍTOL III

Especialitats en matèria de subscripció d'accions

Article 503. *Termini mínim per a l'exercici del dret de subscripció.*

En les societats cotitzades l'exercici del dret de subscripció preferent es realitzarà dins del termini concedit pels administradors de la societat, que no podrà ser inferior a quinze dies des de la publicació de l'anunci de l'oferta de subscripció de la nova emissió en el «Boletín Oficial del Registro Mercantil».

Article 504. *Règim general d'exclusió del dret de subscripció preferent.*

1. En les societats cotitzades l'exclusió del dret de subscripció preferent exigirà l'observança del que estableix l'article 308.
2. El valor raonable s'entendrà com a valor de mercat. Llevat que es justifique el contrari, es presumirà valor de mercat el que s'establisca per referència a la cotització borsària.

Article 505. *Règim especial d'exclusió del dret de subscripció preferent.*

1. No obstant el que estableix l'apartat segon de l'article anterior, la junta general d'accionistes de societat cotitzada, una vegada que dispose de l'informe dels administradors i de l'informe de l'auditor de comptes requerits en l'article 308, podrà acordar l'emissió de noves accions a qualsevol preu, sempre que siga superior al valor net patrimonial d'estes que resulte de l'informe de l'auditor, i la junta es podrà limitar a establir el procediment per a la seua determinació.
2. Perquè la junta general puga adoptar l'acord a què es referix l'apartat anterior, serà necessari que l'informe dels administradors i l'informe de l'auditor de comptes determinen el valor patrimonial net de les accions.
3. L'auditor de comptes determinarà el valor patrimonial net sobre la base dels últims comptes anuals auditats de la societat o, bé, si són de data posterior, sobre la base dels últims estats financers auditats de la societat conformes amb l'article 254, formulats, en qualsevol dels casos, pels administradors d'acord amb els principis de comptabilitat

arreplegats en el Codi de Comerç. La data de tancament d'estos comptes o d'estos estats no podrà ser anterior en més de sis mesos a la data en què la junta general adopte l'acord d'ampliació, sempre que no es realitzen operacions significatives. En la determinació del valor s'hauran de tindre en compte les eventuals excepcions que puga haver posat de manifest en l'informe l'auditor dels comptes anuals o dels estats financers.

4. En el cas de societats cotitzades que siguen dominants d'un grup d'empreses, el valor net patrimonial es determinarà d'acord amb les dades que es deriven per a la societat de la comptabilitat consolidada del grup.

5. El registre comptable de les operacions es realitzarà d'acord amb els principis i normes de comptabilitat establits en el Codi de Comerç.

Article 506. Delegació de la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent en cas d'emissió de noves accions.

1. En el cas de societats cotitzades, quan la junta general delegue en els administradors la facultat d'augmentar el capital social, podrà atribuir-los també la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent amb relació a les emissions d'accions que siguen objecte de delegació si l'interés de la societat així ho exigix.

2. En l'anunci de convocatòria de la junta general en què figure la proposta de delegar en els administradors la facultat d'augmentar el capital social també haurà de constar expressament la proposta d'exclusió del dret de subscripció preferent. Des de la convocatòria de junta general es posarà a disposició dels accionistes un informe dels administradors en què es justifique la proposta de delegació d'eixa facultat.

3. En l'acord d'ampliació que es realitze basant-se en la delegació de la junta, l'informe dels administradors i l'informe de l'auditor de comptes hauran d'estar referits a cada ampliació concreta.

4. El valor nominal de les accions a emetre, més, si és el cas, l'import de la prima d'emissió haurà de correspondre al valor raonable que resulte de l'informe de l'auditor de comptes. Estos informes seran posats a disposició dels accionistes i comunicats a la primera junta general que se celebre després de l'acord d'ampliació.

Article 507. Subscripció incompleta de noves accions.

Quan la Comissió Nacional del Mercat de Valors haja intervingut en la verificació inicial d'una operació d'augment del capital de societat cotitzada amb emissió de noves accions, el fracàs total o parcial de l'augment del capital per subscripció incompleta s'haurà de comunicar a la Comissió.

Article 508. Dret a la restitució d'aportacions.

1. En el cas que l'emissió de les noves accions per societat cotitzada haja sigut autoritzada o verificada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors, transcorregut un any des de la conclusió del període de subscripció sense que s'haja presentat a inscripció en el Registre Mercantil l'escriptura d'execució de l'acord, el registrador, d'ofici, o a sol·licitud de qualsevol interessat, procedirà a la cancel·lació de la inscripció de l'acord d'augment del capital social, i en remetrà certificat a la societat i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

2. Cancel·lada la inscripció de l'augment, els titulars de les noves accions emeses tindran el dret a exigir la restitució de les aportacions realitzades. Si la causa de la cancel·lació és imputable a la societat, podran exigir també l'interés legal.

CAPÍTOL IV

Límit màxim de l'autocartera

Article 509. *Límit màxim de l'autocartera.*

Excepte en els supòsits de lliure adquisició de les pròpies accions, en les societats cotitzades el valor nominal de les accions pròpies adquirides directament o indirectament per la societat, sumat al de les que ja posseïsquen la societat adquirent i les seues filials i, si és el cas, la societat dominant i les seues filials, no podrà ser superior al deu per cent del capital subscrit.

CAPÍTOL V

Obligacions

Article 510. *Emissió d'obligacions.*

El límit legal màxim per a l'emissió d'obligacions no serà aplicable a les societats anònimes cotitzades.

Article 511. *Delegació de la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent en cas d'emissió d'obligacions convertibles.*

1. En el cas de societats cotitzades, quan la junta general delegue en els administradors la facultat d'emetre obligacions convertibles, podrà atribuir-los també la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent amb relació a les emissions d'obligacions convertibles que siguen objecte de delegació si l'interés de la societat així ho exigix.

2. En l'anunci de convocatòria de la junta general en què figure la proposta de delegar en els administradors la facultat d'emetre obligacions convertibles també haurà de constar expressament la proposta d'exclusió del dret de subscripció preferent. Des de la convocatòria de junta general es posarà a disposició dels accionistes un informe dels administradors en què es justifique la proposta d'exclusió.

3. En l'acord d'ampliació que es realitze basant-se en la delegació de la junta, l'informe dels administradors i l'informe de l'auditor de comptes hauran d'estar referits a cada emissió concreta.

Estos informes seran posats a disposició dels accionistes i comunicats a la primera junta general que se celebre després de l'acord d'ampliació.

CAPÍTOL VI

Especialitats de la junta general d'accionistes

Article 512. *Caràcter obligatori del reglament de la junta general.*

La junta general d'accionistes de la societat anònima amb accions admeses a negociació en un mercat secundari oficial de valors, constituïda amb el quòrum de l'article 193 o amb el superior previst a este propòsit en els estatuts, aprovarà un reglament específic per a la junta general. En este reglament es podran preveure totes aquelles matèries que afecten la junta general, respectant el que estableixen la llei i els estatuts.

Article 513. *Publicitat del reglament.*

1. El reglament de la junta general d'accionistes de societat cotitzada serà objecte de comunicació a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, acompanyant còpia del document en què conste.

2. Efectuada esta comunicació s'inscriurà en el Registre Mercantil d'acord amb les normes generals i, una vegada inscrit, serà publicat per la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

Article 514. *Exercici del dret de vot per administrador en cas de sol·licitud pública de representació.*

1. En el cas que els administradors d'una societat anònima cotitzada, o una altra persona per compte o en interès de qualsevol d'ells, hagen formulat sol·licitud pública de representació, l'administrador que l'obtinga no podrà exercir el dret de vot corresponent a les accions representades en aquells punts de l'orde del dia en què es trobe en conflicte d'interessos i, en tot cas, respecte de les decisions següents:

- a) El seu nomenament o ratificació com a administrador.
- b) La seua destitució, separació o cessament com a administrador.
- c) L'exercici contra ell de l'acció social de responsabilitat.
- d) L'aprovació o ratificació, quan siga procedent, d'operacions de la societat amb l'administrador de què es tracte, societats controlades per ell o que represente o persones que actuen pel seu compte.

2. La delegació podrà també incloure aquells punts que, encara que no estiguen previstos en l'orde del dia de la convocatòria, siguen tractats, per així permetre-ho la llei, en la junta, i s'aplicarà també en estos casos el que preveu l'apartat anterior.

3. El que estableix este article serà aplicable als membres del consell de control d'una societat anònima europea domiciliada a Espanya que haja optat pel sistema dual.

Article 515. *Nul·litat de les clàusules limitadores del dret de vot.*

En les societats anònimes cotitzades seran nul·les de ple dret les clàusules estatutàries que, directament o indirectament, fixen amb caràcter general el nombre màxim de vots que pot emetre un mateix accionista o societats pertanyents a un mateix grup.

Quan es produïska l'admissió a negociació en un mercat secundari oficial de valors de les accions d'una societat els estatuts de la qual continguen clàusules limitadores del màxim de vots, la societat haurà d'adaptar els seus estatuts i eliminar estes clàusules en el termini màxim d'un any comptat a partir de la data d'admissió. Si transcorre eixe termini sense que la societat haja presentat en el Registre Mercantil l'escriptura de modificació dels seus estatuts, les clàusules limitadores del màxim de vot es tindran per no posades.

CAPÍTOL VII

Especialitats de l'administració

Article 516. *Caràcter obligatori del reglament del consell d'administració.*

En les societats anònimes cotitzades el consell d'administració, amb informe a la junta general, aprovarà un reglament de normes de règim intern i funcionament del mateix consell, d'acord amb la llei i els estatuts, que contindrà les mesures concretes tendents a garantir la millor administració de la societat.

Article 517. *Publicitat del reglament.*

1. El reglament serà objecte de comunicació a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, acompanyant còpia del document en què conste.

2. Efectuada esta comunicació s'inscriurà en el Registre Mercantil d'acord amb les normes generals i, una vegada inscrit, serà publicat per la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

CAPÍTOL VIII

Pactes parasocials subjectes a publicitat

Article 518. Pactes parasocials en societat cotitzada.

1. Als efectes del que disposa este capítol, s'entenen per pactes parasocials aquells pactes que incloguen la regulació de l'exercici del dret de vot en les juntes generals o que restringisquen o condicionen la lliure transmissibilitat de les accions en les societats anònimes cotitzades.

2. El que disposa este títol s'aplicarà també als supòsits de pactes que amb el mateix objecte es referisquen a obligacions convertibles o canviables emeses per una societat anònima cotitzada.

Article 519. Publicitat dels pactes parasocials.

1. La celebració, pròrroga o modificació d'un pacte parasocial que tinga com a objecte l'exercici del dret de vot en les juntes generals o que restringisca o condicione la lliure transmissibilitat de les accions o d'obligacions convertibles o canviables en les societats anònimes cotitzades haurà de ser comunicada amb caràcter immediat a la mateixa societat i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

A la comunicació s'acompanyarà una còpia de les clàusules del document en què conste, que afecten el dret de vot o que restringisquen o condicionen la lliure transmissibilitat de les accions o de les obligacions convertibles o canviables.

2. Una vegada efectuada qualsevol d'estes comunicacions, el document en què conste el pacte parasocial haurà de ser depositat en el Registre Mercantil en què la societat estiga inscrita.

3. El pacte parasocial haurà de publicar-se com a fet rellevant.

Article 520. Legitimació per a publicitat dels pactes parasocials.

1. Qualsevol dels firmants del pacte parasocial estarà legitimat per a realitzar les comunicacions i el depòsit a què es referix l'article anterior, inclús encara que el pacte preveja que ho realitze algun d'ells o un tercer.

2. En casos d'usdefruit i penyora d'accions, la legitimació correspondrà a qui tinga el dret de vot.

Article 521. Efectes de la falta de publicitat dels pactes parasocials.

Fins que no tinguen lloc les comunicacions, el depòsit i la publicació com a fet rellevant, el pacte parasocial no produirà cap efecte quant a les referides matèries.

Article 522. Pactes parasocials entre socis de societat que exercisca el control sobre una societat cotitzada.

El que disposen els articles anteriors serà aplicable als pactes parasocials entre socis o membres d'una entitat que exercisca el control sobre una societat cotitzada.

Article 523. Dispensa temporal del deure de publicitat.

Quan la publicitat puga ocasionar un dany greu a la societat, la Comissió Nacional del Mercat de Valors, a sol·licitud dels interessats, podrà acordar, mitjançant una resolució motivada, que no es done cap publicitat a un pacte parasocial que li haja sigut comunicat, o a part d'este, i dispensar de la comunicació del pacte a la mateixa societat, del depòsit en el Registre Mercantil del document en què conste i de la publicació com a fet rellevant, determinant el temps en què pot mantindre's en secret entre els interessats.

CAPÍTOL IX

La informació societària

Secció 1a. *Especialitats dels comptes anuals*

Subsecció 1a. *Comptes anuals*

Article 524. *Prohibició de comptes abreviats.*

Les societats els valors de les quals estiguen admesos a negociació en un mercat regulat de qualsevol Estat membre de la Unió Europea, no podran formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreviats ni compte de pèrdues i guanys abreviats.

Subsecció 2a. *Especialitats de la memòria*

Article 525. *Deure d'informació complementària.*

Les societats que hagen emés valors admesos a cotització en un mercat regulat de qualsevol Estat membre de la Unió Europea i que, d'acord amb la normativa en vigor, publiquen únicament comptes anuals individuals, estaran obligades a informar en la memòria de les principals variacions que s'originarien en el patrimoni net i en el compte de pèrdues i guanys si s'hi hagueren aplicat les normes internacionals d'informació financera adoptades pels reglaments de la Unió Europea, i indicar els criteris de valoració que hi hagen aplicat.

Subsecció 3a. *Especialitats de l'informe de gestió*

Article 526. *Inclusió de l'informe de govern corporatiu en l'informe de gestió.*

Les societats que hagen emés valors admesos a cotització en un mercat regulat de qualsevol Estat membre de la Unió Europea inclouran en l'informe de gestió, en una secció separada, l'informe de govern corporatiu.

Secció 3a. *Dret especial d'informació*

Article 527. *Dret especial d'informació.*

Fins al setè dia anterior al previst per a la celebració de la junta, els accionistes d'una societat cotitzada, a més de poder exercir el dret d'informació sobre els assumptes compresos en l'orde del dia, podran sol·licitar informacions o aclariments o formular preguntes per escrit sobre la informació accessible al públic que s'haja facilitat per la societat a la Comissió Nacional del Mercat de Valors des de la celebració de l'última junta general.

Secció 4a. *Els instruments especials d'informació*

Article 528. *Instrumentes especials d'informació.*

1. Les societats anònimes cotitzades hauran de complir els deures d'informació per qualsevol mitjà tècnic, informàtic o telemàtic, sense perjudi del dret dels accionistes a sol·licitar la informació en forma impresa.

2. Les societats anònimes cotitzades hauran de disposar d'una pàgina web per a atendre l'exercici, per part dels accionistes, del dret d'informació, i per a difondre la informació rellevant exigida per la legislació sobre el mercat de valors.

En la pàgina web de la societat s'habilitarà un fòrum electrònic d'accionistes, a què podran accedir amb les degudes garanties tant els accionistes individuals com les associacions voluntàries que puguen constituir, a fi de facilitar la seua comunicació amb caràcter previ a la celebració de les juntes generals. En el fòrum es podran publicar propostes que pretenguen presentar-se com a complement de l'orde del dia anunciat en la convocatòria, sol·licituds d'adhesió a les propostes, iniciatives per a aconseguir el percentatge suficient per a exercir un dret de minoria previst en la llei, així com ofertes o peticions de representació voluntària.

3. Al consell d'administració correspon establir el contingut de la informació a facilitar en la pàgina web, de conformitat amb el que estableixca el Ministeri d'Economia i Hisenda o, amb la seua habilitació expressa, la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

4. Els accionistes de cada societat cotitzada podran constituir associacions específiques i voluntàries per a l'exercici dels seus drets i la millor defensa dels seus interessos comuns. Les associacions d'accionistes s'hauran d'inscriure en un registre especial habilitat a este efecte en la Comissió Nacional del Mercat de Valors. Reglamentàriament es desplegarà el règim jurídic de les associacions d'accionistes que comprendrà, almenys, els requisits i límits per a la seua constitució, les bases de la seua estructura orgànica, les regles del seu funcionament, els drets i obligacions que els corresponguen, especialment en la seua relació amb la societat cotitzada.

5. Així mateix, es faculta el Govern i, si és el cas, el Ministeri d'Economia i Hisenda i, amb la seua habilitació expressa, la Comissió Nacional del Mercat de Valors, per a desenrotllar les especificacions tècniques i jurídiques necessàries respecte al que estableix este article.

Disposició addicional primera. *Prohibició d'emetre obligacions.*

Les persones físiques i les societats civils, col·lectives i comanditàries simples no podran emetre ni garantir l'emissió d'obligacions o altres valors negociables agrupats en emissions.

Disposició addicional segona. *Tributació de la transmissió de participacions socials.*

El règim de tributació de la transmissió de les participacions socials serà l'establert per a la transmissió de valors en l'article 108 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors.

Disposició addicional tercera. *Document únic electrònic (DUE).*

1. El document únic electrònic (DUE) és aquell en què s'inclouen totes les dades referents a la societat nova empresa que, d'acord amb la legislació aplicable, s'han de remetre als registres jurídics i les administracions públiques competents per a la constitució de la societat i per al compliment de les obligacions en matèria tributària i de Seguretat Social inherents a l'inici de la seua activitat.

Les remissions i recepcions del DUE es limitaran a aquelles dades que siguen necessàries per a la realització dels tràmits competència de l'organisme corresponent.

Reglamentàriament o, si és el cas, per mitjà de la celebració dels oportuns convenis entre les administracions públiques competents, es podran incloure noves dades en el DUE a fi que pugua servir per al compliment de tràmits, comunicacions i obligacions diferents de les anteriors. Així mateix, reglamentàriament s'establiran les especificacions i condicions per a l'ús del DUE per a la constitució de qualsevol forma societària, així com per al compliment de les obligacions en matèria tributària i de Seguretat Social inherents a l'inici de l'activitat, amb ple respecte al que disposa la normativa substantiva i de publicitat que regula estes formes societàries i tenint en compte la normativa a què es fa menció en l'apartat 6 de la disposició addicional quarta.

2. La remissió del DUE es farà per mitjà de tècniques electròniques, informàtiques i telemàtiques d'acord amb allò que disposen les normes aplicables a l'ús de tals tècniques, tenint en compte el que preveuen les legislacions específiques.

3. De conformitat amb el que disposa el paràgraf segon de l'apartat primer de l'article 440, els socis fundadors de la societat nova empresa podran manifestar al notari, prèviament a l'atorgament de l'escriptura de constitució, el seu interès a realitzar per si mateixos els tràmits i la comunicació de les dades incloses en el DUE o designar un representant perquè ho faça, i en este cas no serà aplicable el que estableix la present disposició addicional.

4. El DUE serà aprovat pel Consell de Ministres a proposta del ministre d'Economia i Hisenda, amb un informe previ dels altres ministeris competents per raó de la matèria, i estarà disponible en totes les llengües oficials de l'Estat espanyol.

5. L'Administració General de l'Estat, a través del Ministeri d'Economia i Hisenda, podrà subscriure convenis d'establiment de punts d'assessorament i inici de tramitació (PAIT) de les societats nova empresa amb altres administracions públiques i entitats públiques o privades. Els punts d'assessorament i inici de tramitació seran oficines en què es podrà sol·licitar la reserva de denominació social a què es referix l'apartat segon de l'article 440, que assessoraran els emprenedors i els prestaran servicis, tant en la definició i tramitació administrativa de les seues iniciatives empresarials com durant els primers anys d'activitat, i en què s'haurà d'iniciar la tramitació del DUE. En els convenis s'establiran els servicis d'informació, assessorament i tramitació que han de prestar-se de forma gratuïta i els de caràcter complementari que poden oferir-se per mitjà d'una contraprestació econòmica.

Els centres de finestra única empresarial creats a l'empara del Protocol de 26 d'abril de 1999 per mitjà dels corresponents instruments jurídics de cooperació amb comunitats autònomes i entitats locals podran realitzar les funcions d'orientació, tramitació i assessorament previstes en la present llei per a la creació i desenrotllament de societats nova empresa. Per orde del ministre de la Presidència, a iniciativa conjunta amb el Ministeri d'Economia i Hisenda, s'establiran els criteris d'incorporació de les prescripcions tecnològiques pròpies dels punts d'assessorament i inici de tramitació als sistemes d'informació dels centres de finestra única empresarial.

6. Les administracions públiques establiran a este efecte procediments electrònics per a realitzar els intercanvis d'informació necessaris.

Disposició addicional quarta. *Col·laboració social.*

1. Les administracions tributàries podran fer efectiva la col·laboració social prevista en l'article 92 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària, així com en altres normes que la despleguen, en la presentació de declaracions, comunicacions o altres documents tributaris relacionats amb la constitució i inici de l'activitat de la societat nova empresa, a través de convenis celebrats amb el Consell General del Notariat, el Col·legi de Registradors de la Propietat, de Béns Mobles i Mercantils d'Espanya i altres col·legis professionals, així com les cambres de comerç i els punts d'assessorament i inici de tramitació (PAIT).

2. Les administracions tributàries també podran preveure mecanismes d'adhesió als convenis per part de notaris, registradors mercantils i altres professionals col·legiats a fi de fer efectiva esta col·laboració social. Estos convenis tindran eficàcia vinculant per als membres de les organitzacions corporatives a què es referix l'apartat anterior quan així ho estableisca la normativa tributària. A més, les administracions tributàries també podran preveure mecanismes d'adhesió als convenis per part de professionals col·legiats a fi de fer efectiva la col·laboració social.

3. Per orde del ministre d'Economia i Hisenda s'establiran els supòsits i condicions en què les entitats que hagen subscrit els esmentats convenis i els notaris, els registradors mercantils i altres professionals col·legiats que s'hi hagen adherit hagen de presentar per mitjans telemàtics declaracions, comunicacions o altres documents tributaris en representació de terceres persones.

4. El Ministeri de Treball i Immigració establirà les vies que permeten efectuar la tramitació telemàtica en la presentació de comunicacions o altres documents davant d'òrgans i organismes adscrits a este relacionats amb la constitució o l'inici de l'activitat de la societat nova empresa, a través de convenis subscrits amb el Consell General del

Notariat, el Col·legi de Registradors de la Propietat, de Béns Mobles i Mercantils d'Espanya i altres col·legis professionals.

5. Per orde del ministre de Treball i Immigració s'establiran els supòsits i condicions en què les entitats que hagen subscrit els esmentats convenis i els notaris, els registradors mercantils i altres professionals col·legiats que s'hi hagen adherit hagen de presentar per mitjans telemàtics, comunicacions i altres documents en representació de terceres persones.

6. Tot els que es preveu en els apartats anteriors ho serà sense perjudi de la normativa específica relativa a la incorporació de tècniques electròniques, informàtiques i telemàtiques en l'Administració pública i en la seguretat jurídica preventiva.

Disposició addicional quinta. *Recursos contra la qualificació de les escriptures de constitució de la societat nova empresa.*

En el cas que el registrador mercantil qualifique negativament l'escriptura de constitució de la societat nova empresa, serà aplicable el que disposen els articles 322 a 329 del Text Refós de la Llei Hipotecària, aprovada pel Decret de 8 de febrer de 1946, redactats d'acord amb el que estableix la normativa introduïda en la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social, excepte el referent als terminis de resolució, que en este cas seran de 45 dies.

Disposició addicional sexta. *Mesures fiscals aplicables a la societat limitada nova empresa.*

1. L'Administració tributària concedirà, amb la sol·licitud prèvia d'una societat limitada nova empresa i sense aportació de garanties, l'ajornament del deute tributari de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats, per la modalitat d'operacions societàries, derivada de la constitució de la societat durant el termini d'un any des de la seua constitució.

L'Administració tributària també concedirà, amb la sol·licitud prèvia d'una societat nova empresa i sense aportació de garanties, l'ajornament dels deutes tributaris de l'Impost sobre Societats corresponents als dos primers períodes impositius conclusos des de la seua constitució. L'ingrés dels deutes del primer i segon períodes haurà de realitzar-se al cap de dotze i sis mesos, respectivament, des de la finalització dels terminis per a presentar la declaració-liquidació corresponent a cada un dels períodes.

Així mateix, l'Administració tributària podrà concedir, amb la sol·licitud prèvia d'una societat nova empresa, amb aportació de garanties o sense, l'ajornament o fraccionament de les quantitats derivades de retencions o ingressos a compte de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques que es meriten en el primer any des de la seua constitució.

Les quantitats ajornades o fraccionades segons el que disposa este apartat meritiran interès de demora.

2. La societat nova empresa no tindrà l'obligació d'efectuar els pagaments fraccionats a què es referix l'article 45 del Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 4/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el, a compte de les liquidacions corresponents als dos primers períodes impositius conclusos des de la seua constitució.

Disposició addicional sèptima. *Competències supervidores de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.*

Les disposicions contingudes en el títol XIV d'este text refós formen part de les normes d'ordenació i disciplina del mercat de valors, la supervisió de les quals correspon a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, de conformitat amb el que disposa el títol VIII de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors.

La Comissió Nacional del Mercat de Valors serà competent per a incoar i instruir els expedients sancionadors a què donen lloc els incompliments de les obligacions establides

en el títol XIV, d'acord amb el que disposen els articles 95 i següents de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors.

Disposició final primera. *Borsa de denominacions socials, estatuts orientatius i termini reduït d'inscripció.*

1. S'autoritza el Govern per a regular una borsa de denominacions socials amb reserva.

2. Per orde del ministre de Justícia es podrà aprovar un model orientatiu d'estatuts per a la societat de responsabilitat limitada.

3. Si l'escriptura de constitució d'una societat de responsabilitat limitada conté íntegrament els estatuts orientatius a què fa referència l'apartat anterior, i no s'efectuen aportacions no dineràries, el registrador mercantil haurà d'inscriure-la en el termini màxim de quaranta-huit hores, llevat que no haja satisfet l'Impost de Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats en els termes que preveu la seua normativa reguladora.

Disposició final segona. *Modificació de límits monetaris i imports de multes.*

S'autoritza el Govern perquè mitjançant un reial decret approve:

1r. La modificació dels límits monetaris que figuren en esta llei perquè les societats de capital puguen formular comptes anuals abreviats d'acord amb els criteris que establisquen les directives de la Unió Europea.

2n. L'adaptació dels imports de les multes que figuren en el Codi de Comerç i en esta llei a les variacions del cost de la vida.